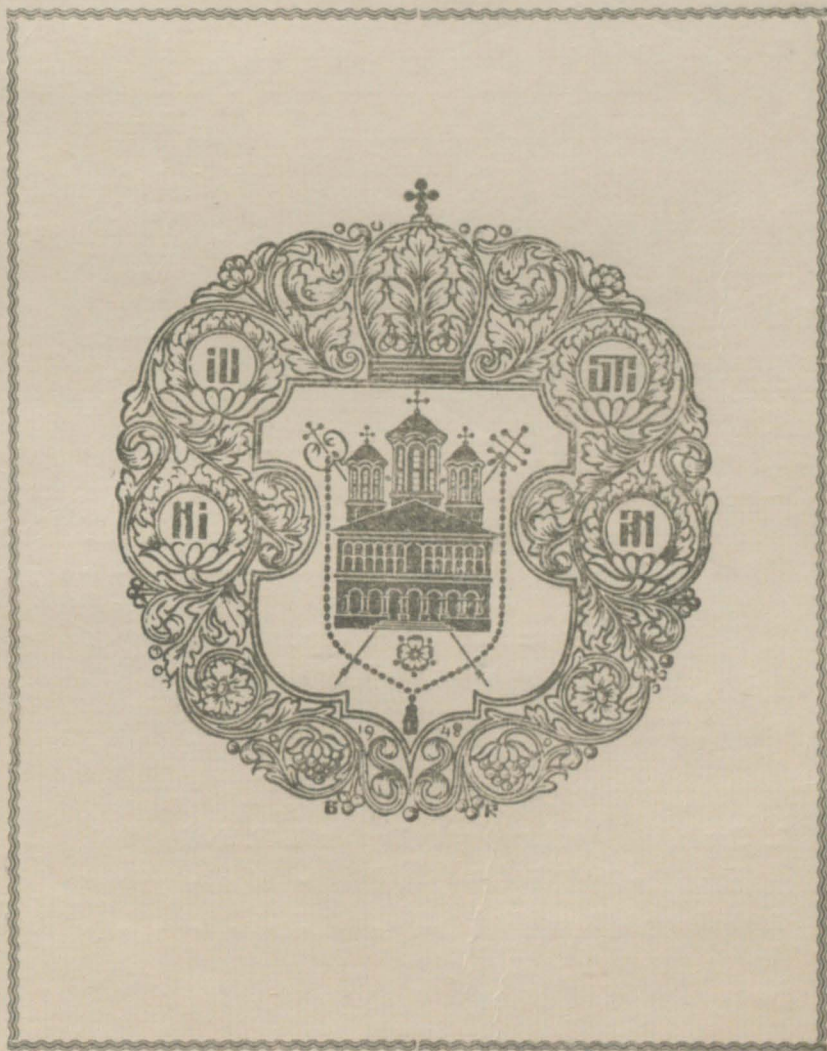

ANUL VIII Nr. 11-12

NOEMVRIE-DECEMVRIE 1949

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SF. ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR
APARE CU BINECUVÂNTAREA ȘI INDRUMAREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Redacția și Administrația : Secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

CUPRINSUL:

1. Pastorală la Nașterea Domnului 1949 a I. P. S. Patriarh Justinian	3—8
2. Carele pentru noi oamenii s'a făcut om, de Pr. Prof. D. Stăniloae	11—14
3. Vizita canonică a I. P. S. Patriarh Justinian la Târgoviște și Mănăstirea Viforâta	15—48
4. Cuvânt pentru tâlcuirea Liturghiei credincioșilor (partea întâia) de Diac. Prof. N. Nicolaescu	49—57
5. Cuvântare rostită în Catedrala Sf. Patriarhii, cu prilejul săptămânii româno-sovietice de Pr. D. Cristescu	58—62
6. Predică la pomenirea Sf. Ioan Gură de Aur, de Pr. Prof. I. Coman	63—70
7. Insemnări — fapte și îndemnuri	
Vizita canonică frățescă a I. P. S. Patriarh Justinian la Înălții Ierarhii din Ardeal, de Red.	71
Conferința administrativă cu P.P. C.C. Protocolari din Eparhie de Const. Vasilescu, Secretar Eparhial	73
Redeschideri și sfințiri de biserici de S. Cult.	92

PARTEA OFICIALĂ

1. Conferințe protopopești. Decizia I. P. S. Patriarh Justinian Nr. 107/1949.	96
2. Ordine și dispozițiuni	108

ANUL VIII Nr. 11-12

NOEMVRIE-DECEMVRIE 1949

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SF. ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR
APARE CU BINECUVÂNTAREA ȘI INDRUMAREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Redacția și Administrația : Secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

† JUSTINIAN

DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA CLERULUI ȘI POPORULUI DREPTCREDINCIOS, ARHIEPISCOP AL EPARHIEI BUCUREȘTILOK, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI, PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE DIN R. P. R., LOȚIITOR AL SCAUNULUI DIN CĂSAREIA CAPADOCIEI ȘI PREȘEDINTE AL SFĂNTULUI SINOD AL BISERICII AUTOCEFALE ORTODOXE ROMÂNE.

VOULĂ IUBIȚILOR NOȘTRI FII SUFLETEȘTI DREPTCREDINCIOȘI DIN EPARHIA NOASTRĂ ȘI DIN ÎNTREAGA PATRIARHIE, PACE SUFLETEASCĂ ȘI SĂNĂTATE TRUPEASCĂ VĂ DORIM DE SFINTELE SĂRBĂTORI ALE NAȘTERII DOMNULUI.

Iubiții Noștri fii sufletești,

Ce minunată cântare, cu răsunet în tot pământul și peste toate timpurile, cântară oștile cerești în frunte cu îngerul Domnului, vestind păstorilor, străjeri de oi, Nașterea Mântuitorului în Vitleem :

„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire”. (Luca

II, 14). Laudă sus în ceruri, pace jos pe pământ, bună înțelegere între oameni, care sunt stăpâni ai pământului și frați între ei.

Sfântul Roman Melodul, de această cântare a îngerilor a fost răpit în duhul lui, când depe amvonul Sfintei Sofii a cântat, ca nimeni altul, Nașterea Domnului, încheind-o cu versul: „*Tinere Cocon, care ești din oeci Dumnezeu, adă pace în văzduhuri, pe pământ și între oameni*“.

Iubiții Noștri fii sufletești,

Domnul și Mântuitorul Nostru Iisus Hristos, plinindu-și pe pământ menirea Sa, mult temei a pus pe *pace*. Salutarea Sfinției-Lui a fost: „*Pace vouă*“ (Ioan, XX, 19).

Moștenirea lăsată ucenicilor după cina cea de taină, tot pacea a fost: „*Pace vă las vouă, pacea Mea dau vouă*“ (Ioan, XIV, 27).

Pace a dorit Mântuitorul ucenicilor Săi în ziua întâia a Invierii Sale, când Toma lipsea și tot cu „*pace vouă*“ i-a întâmpinat după opt zile, când și Toma era cu dânșii. Când de pe munte au răsunat Fericirile Mântuitorului, rostit-a El una plină de înțeles și de mângâiere: „*Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema*“ (Matei, V, 9). Să luăm bine seama, că această fericire dă oamenilor dreptul să se cheme fiii lui Dumnezeu. Și drept este, căci dacă te uiți și vezi vrajba din lume și urmările nimicitoare ale acestei vrajbe: vieți pierdute, sânge vărsat, bunuri nimicite, amaruri peste amaruri, te îndemni să prețuiești cu negrăită măsură pe făcătorul de pace, care aduce balsamul alinător al durerilor vrajbei.

Dar, pe bună dreptate se întreabă un evlavios

Mitropolit ¹⁾ al Bisericii Ortodoxe Ruse, care este și un fierbinte propoveditor al nepieritoarelor adevăruri ale Scripturii: unde se află această pace cântată de îngeri, slăvită de cântăreții bisericești și de colindători și propovedită de Biserica din toată lumea, când împărății se ridică peste împărății, când popoare vor să sfâșie alte popoare, când bunurile omenești dobândite cu istovitoarea muncă a minții și brațului omenesc, sunt amenințate să fie nimicite într'o clipă de bubuitul tunului, de bomba aeroplanului și de flacăra războiului a toate mistuitor?

Iar răspunsul la această răscolitoare întrebare este următorul:

Pacea adusă de Mântuitorul înseamnă pacea noastră cu Dumnezeu, pacea sufletului credincios în Domnul și iubitor de Domnul. Când suntem împăcați cu Dumnezeu, sufletul nostru se îndestulează cu cât are, este curat ca apa străvezie până în fund, fără gunoiul vicleșugului, fără mâlul indoelii.

Pacea Mântuitorului mai înseamnă pacea cu cugetul nostru, care este liniștit când gândurile și faptele noastre sunt curate; și este muștrător când faptele și gândurile noastre ne părăsc și ne învinuesc. Să ne gândim la Cain cel urmărit până la moarte de cugetul său, pentru uciderea fratelui său Avel.

Iubiții Noștri fii sufletești,

Văzându-vă pe toți în sfânta biserică, în haine de sărbătoare, cu sufletele pline de dreaptă credință și cu fețele senine de bucuria Nașterii Domnului — iată cu sufletul viu și eu între voi, Eu Arhi-

1) Mitropolitul Nicolae al Krutițelor și Eparhiei Moscovei.

păstorul și Părintele vostru, fiindcă voi, fiii mei sufletești, sunteți comoara cea scumpă a inimii mele — și știut este, că, „acolo unde este comoara noastră, acolo este și inima noastră“. (Mat. VI, 21).

De binele, fericirea și mântuirea voastră atârnă binele și mulțumirea mea; iar necazurile voastre întristează mult inima mea părintească.

De aceea și de astă dată, cu drag îmi îndrept glasul meu către voi, spre a vă arăta calea ce duce la binele, fericirea și mântuirea voastră.

Pacea a fost adusă ca sămânță în lume, prin Nașterea lui Hristos și este sădită ca sămânță în fiecare credincios când se botează. Dar depinde de fiecare din noi ca această sămânță să crească, să se facă un pom uriaș, care să-și întindă ramurile umbroase și roditoare peste toată lumea.

Dumnezeu cheamă pe tot omul la această lucrare în slujba păcii. Fiecare se mântuește numai în măsura în care ajută la întinderea și adâncirea păcii și frățietății în lume.

Niciodată, dorul de pace nu a fost atât de viu în inima popoarelor, ca în zilele noastre. Și niciodată pacea n'a avut mai mulți apărători și prieteni. În toate țările se țin congrese pentru pace și sute de milioane de oameni se unesc să lupte pentru pace.

Noi luptăm pentru apărarea păcii fiindcă ea ne asigură, așa cum v'am mai spus, înfăptuirea pașnică a planului de stat — cu ajutorul căruia — poporul nostru își croește o viață mai bună.

Intâistătătorii Bisericilor Ortodoxe din toată lumea, în consfătuirea lor din Moscova, au lansat primul apel către toată lumea pentru apărarea păcii împotriva ațățătorilor la război. A urmat

congresul delegaților țărilor dornice de pace, în frunte cu Uniunea Sovietică, la Paris, de unde au lansat un alt apel pentru pace.

În fața celor ce amenință pacea, românii din Transilvania și-au dat mâna, foștii greco-catolici revenind în sânul Bisericii Ortodoxe, făcând să dispară ura și desbinarea între fiii aceluiași neam.

În fața aceleași primejdii, conducătorii tuturor cultelor din țara noastră și-au dat mâna pentru încetarea vrajbelor dintre popoarele conlocuitoare și bisericile lor, luptând în comun pentru apărarea păcii și înfrățirea credincioșilor lor, convinși fiind că Mântuitorul Hristos nu va întreba pe credincioși de confesiunea căreia au aparținut, ci în primul rând dacă au aparținut lui Dumnezeu.

Chemarea Domnului Hristos către toți oamenii la înfrățire, la iubire și ajutorare reciprocă, într'o trăire comună, ideală, unde „*o singură inimă și un singur suflet era în mulțimea celor ce credeau și niciunul nu zicea că din a sa avere este ceva al său, ci totul era de obște*“ (Fapte Ap. IV-32) — și a găsit anul acesta un ecou în sufletul multor obști din țara noastră, unde credincioșii au pus îndeobște tot avutul lor, creind cu țarinile lor gospodării colective, prin care să-și asigure pâinea zilelor de mâine pentru ei și copii lor.

Iată, iubirii mei fii sufletești, cum sămânța iubirii de pace, sădită de Dumnezeu în lume, acum două mii de ani, prin nașterea Fiului Său, Domnul nostru Iisus Hristos, a crescut mare, a devenit un pom puternic și este pe cale să se întindă peste tot pământul.

Puterea lui Dumnezeu lucrează în această creștere a dorinței și idealului de pace în inimile oamenilor.

Această sămânță a rodit, cum v'am arătat, și în inimile credincioșilor patriei noastre, Republica Populară Română, unde puterea lui Dumnezeu a lucrat și lucrează cu atâta spor întru înfrățirea tuturor în lupta pentru pace. Infăptuirea acestui măreț și scump ideal depinde de fiecare din noi. Inima noastră să dorească deci sincer pacea, gura noastră să grăiască cuvinte de pace, pacea să fie stăpână pe noi, ca să dovedim că însuși Domnul Păcii sălășluește în noi, să dăm mâna cu toți cei ce doresc pacea, ca rândurile luptătorilor pentru pace să fie tot mai mari și tot mai tari.

În aceste zile sfinte să deschideți larg urechile sufletului la cântarea îngerilor: „Pe pământ pace, între oameni bunăînvoire“. Să înțelegeți că ele răsună nu numai ca o solie despre pacea adusă oamenilor de Domnul nostru Iisus Hristos, ci și ca o poruncă pentru ceea ce trebuie să facă orice creștin.

Să vă faceți și voi ca îngerii, vestitori și propovăduitori ai păcii; ostenitori sinceri pentru deplina ei dăinuire în lume.

Ca părinte duhovnicesc al vostru, mă rog lui Dumnezeu ca tot duhul de pace, frăție și bunăînvoire creștină să trăiască în sufletul și viața voastră a tuturor. căci numai așa „pacea lui Dumnezeu, care covârșește toate, va păzi inimile și cugetele voastre întru Hristos Iisus“ (Filipeni IV-7).

Ajute-vă Domnul, în aceste zile de sărbătoare ale Nașterii Domnului, să puneți început bun de sălășluire a păcii lui Hristos în inimile voastre.

Impărtășindu-vă arhieresti binecuvântări, vă îmbrățișează pe toți cu dragoste duhovnicească, al vostru părinte sufletesc.

J. Justinian

PATRIARH

«Hristos se naște, slăviți-L...».
<https://biblioteca-digitala.ro/> / <https://bibsind.ro>

CARELE PENTRU NOI OAMENII... S'A FĂCUT OM

Simbolul credinței nu se ocupă cu un Dumnezeu abstract, eugetat în existența lui întrinsecă, ci cu Dumnezeu în lucrarea Lui de mântuire a neamului omenesc. Prin aceasta Simbolul credinței se vâdește a nu fi un compendiu filosofic, ci o mărturisire de credință religioasă. Karl Barth, celebrul șef al Școlii dialectice protestante, afirmă că partea a treia a Simbolului, adică cea care începe dela Duhul Sfânt, cuprinde mărturisirea în om, în participarea lui activă la lucrarea mântuirii sale prin Duhul Sfânt, pe când partea întâia cuprinde mărturisirea în Dumnezeu, iar a doua cea despre Iisus Hristos, mărturisirea în Dumnezeu-omul. «Omul face parte din Credo. Aceasta este taina nemai auzită, de care ne apropiem acum. Există o credință în om, întrucât acest om participă liber și activ la opera lui Dumnezeu»¹⁾.

Afirmarea aceasta e justă, dar trebuie extinsă. Nu numai partea a treia a Simbolului se ocupă cu omul, ci întreg Simbolul îl vizează în ultima analiză pe om. Tot ce se spune în Simbol despre Dumnezeu e faptă care se referă la om și la lume ca

1. Karl Barth, Dogmatik im Grundriss, Zürich 1947, p. 161.

ambianță a lui. Mântuirea omului e ținta spre care duc toate acțiunile lui Dumnezeu, descrise în Simbol. Simbolul ne vorbește de un Dumnezeu pentru om. Simbolul are un scop antropologic. Simbolul ne vorbește despre om ca preocupare nesfârșită pentru Dumnezeu. Dumnezeu în Simbol apare ca un mijloc pentru om. De sigur, aceasta nu micșorează pe Dumnezeu. Dimpotrivă, în aceasta se arată ca Dumnezeu al nețărmuritei iubiri, ca Dumnezeu adevărat, că se umilește pe Sine făcându-se mijloc (mijlocitor, cale), pentru mântuirea omului. Și de sigur în același timp, mijloc și scop, cale și capăt, căci omul își află mântuirea în Dumnezeu.

Așa dar, întreg Simbolul este o mărturisire în valoarea neprețuită a omului, în valoarea lui văzută în primul rând nu din partea noastră, ci din partea lui Dumnezeu și abia după aceea, prin ochii noștri deschiși de această prețuire divină, arătată prin fapta Lui de intrupare, văzută și de noi. Omul are o valoare nu numai înaintea noastră, ci și înaintea lui Dumnezeu.

Cât de mare e valoarea aceasta a omului înaintea lui Dumnezeu se vede din aceea că El nu s'a mulțumit să ne spună printr'o învățătură descoperită ce păreri înalte are despre noi, ci a arătat-o prin faptă sau mai bine zis printr'un șir întreg de fapte dramatice la care s'a angajat El însuși. Inceputul, baza și esența acestor fapte stă în aceea că El însuși se face om. Iubești pe cineva, îl prețuești, în măsura în care te apropii mai mult de el, te faci ca el. Pentru că numai dragostea arătată în fapte uriașe luminează și dă putere sufletelor. Fiul lui Dumnezeu a împlinit această condiție: s'a identificat cu noi în chip deplin, făcându-se om ca noi, pentru a se identifica cu noi.

Valoarea neprețuită a omului în ochii lui Dumnezeu s'a arătat concentrată în fapta, pe care Simbolul o exprimă prin cuvintele: «Carele pentru noi oamenii... s'a făcut om».

Intruparea Fiului lui Dumnezeu rezolvă problema antropiceii, zice Sf. Grigorie Palama. Ea arată că răul nu e legat în mod indisolubil de natura omului. Natura omului poate fi mântuită și Hristos a luat în Sine o natură umană curățită de păcat. Orice manicheism este prin aceasta înlăturat. O mare credință în om și-a găsit temelie în intruparea Fiului lui Dumnezeu.

Dar nu numai problema antropodiceii și-a găsit rezolvarea prin nașterea Domnului ci și problema teodoceii. Dacă răul ar fi fost legat de natura umană, însuși Făcătorul ei ar fi fost autorul răului. Prin întruparea Fiului lui Dumnezeu s'a arătat așa dar nu numai că răul nu ține prin fire de om, ci și că Dumnezeu nu e urzătorul răului. «Și se justifică astfel firea omenească, ea neavând dela ea răutatea, dar se justifică și Dumnezeu, ca nefiind Cauzatorul și Făcătorul niciunui rău. Căci dacă nu s'ar fi întrupat Cuvântul lui Dumnezeu, s'ar fi părut că păcatul e prin fire în om... Deci ia Dumnezeu firea omenească, ca să arate că e așa de străină de păcat și așa de curățită, încât se poate și uni cu El după ipostas și poate conviețui împreună cu El în veci, în chip neimpărțit. Și astfel se vestește tuturor cu fapta că Dumnezeu e bun și drept, și Făcătorul bunurilor și dătătorul judecăților drepte»²⁾.

Ceea ce face pe oameni să-și micșoreze valoarea lor e faptul că sunt ființe trupești și au de suportat toate vicisitudinile trupului. Vizând tocmai acest motiv de depreciere și de autodepreciere a omului, Simbolul credinței mărturiseste în mod special că Fiul lui Dumnezeu a luat trup, «s'a întrupat», adică n'a socotit nici trupul nevrednic de a Și-l face propriu pentru veșnicie, ba chiar de a-l face mijloc de mântuire prin împărtășirea lui oamenilor. Prin aceasta se arată că omul așa cum este, cu trup cu tot, are o valoare indefinită și o cinste eternă. Omul întreg e îndumnezeit pentru veșnicie prin Fiul lui Dumnezeu. Dumnezeu e dela întrupare pentru veci partător de trup omenească și va purta în veșnicie simțirile trupești ca simțiri îndumnezeite.

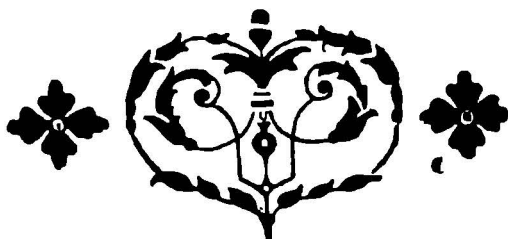
Prin întruparea Fiului lui Dumnezeu s'a arătat că omul se bucură de o mai mare cinste în fața lui Dumnezeu ca îngerii fără de trupuri, că omul prin natura lui psiho-fizică e o ființă mai complexă. Fiul lui Dumnezeu s'a făcut Fiu al omului, spune Sfântul Grigorie Palama, «ca să ne arate că firea omenească, deosebit de toate făpturile, a fost zidită după chipul lui Dumnezeu.. ca să cinstească însuși trupul cel muritor, ca să nu se creadă și să nu fie crezute duhurile cele mândre, de preferat

2. Omilia 41, la Întruparea Doanului, Migne P. G. tom. 151, col. 196-197.

omului și vrednice de îndumnezeit pentru lipsa lor de trup și pentru imortalitatea lor...»³⁾.

Creștinismul, întemeiat prin Nașterea Domnului, a apărut nu numai ca o superioară credință în Dumnezeu, ci și ca o superioară credință în om. Creștinismul a pus în mod hotărîtor problema omului și a păstrat-o neconținut, prin dogma lui despre intruparea Fiului lui Dumnezeu, ca problemă centrală a credinței, cugetării și a strădaniilor sociale.

Pr. Prof. DUMITRU STĂNILOAE

3. Omilia citată. P. G. cit., col. 204.

VIZITA CANONICĂ a I. P. S. Patriarh Justinian la Târgoviște și la Mănăstirea Viforâta

Pătruns de aceleași simțăminte evanghelice de Părinte duhovnicesc al obștei creștinești, încredințată spre Inaltă păstorie și stăpânit de gândul de a continua șirul vizitelor canonice, începute cu atâta râvnă, I. P. S. Patriarh Justinian a pășit din nou în mijlocul clerului și credincioșilor din Eparhie. Astfel, în după amiaza zilei de 19 Noembrie 1949, I. P. S. Sa a pornit spre Târgoviște, însoțit de către Dl. I. Modoran, director la Administrația Patriarhală, de PP. CC. Consilieri: Gh. Vintilescu, Alex. Săvulescu și Atanasie Preda, dela Consiliul Național Bisericesc, P. C. Preot Alex. Ionescu, Inspector General la Sf. Patriarhie, precum și de PP. CC. Consilieri: Gh. Soare, Gh. Pașoi și D. Cristescu, dela Arhiepiscopia Bucureștilor și P. C. Virgil Godeanu, Inspector Eparhial.

La Catedrala orașului, I. P. S. Patriarh a fost primit cu multă însuflețire și bucurie sufletească de către toți preoții din Târgoviște, în frunte cu P. C. Protoiereu de județ Gheorghe Tache și de mulți credincioși. La intrarea în Catedrală, I. P. S. Sa a fost primit cu crucea și Evanghelia, de către soborul Catedralei. Corul preoților din localitate, — bine organizat pe patru voci — a intonat Imnul Patriarhal.

După săvârșirea unui Te-Deum, P. C. Protoiereu de județ, Gheorghe Tache, în numele clerului și poporului, a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Intreg clerul și credincioșii din județul Dâmbovița tresaltă astăzi de negrăită bucurie sufletească—bucurie ca aceea simțită de Zaheu vameșul când a primit în modesta lui casă pe Mântuitorul Iisus Hristos — că ne-a învrednicit Dumnezeu' de a vă vedea față către față și a primi patriarhiceasca binecuvântare a I. P. S. Voastre și de a vă asculta, cu toată setea, duhovniceștile sfaturi ce veți binevoi să ne dați.

Iar bătrâna cetate a Târgoviștei, care a fost în trecut nu numai Capitala Munteniei, dar care a fost timp de 148 ani, începând cu Macarie, de pe vremea lui Neagoe Basarab și sfârșind cu marele Mitropolit Ștefan și Capitala Ortodoxismului nostru, —iată că și-a îmbrăcat astăzi haina de zile mari, ca să poată cinsti după cuviință înalta vizită a primului Patriarh al Republicii Populare Române.

Mănat de răspunderea înaltei chemări la care ați fost destinat, cu râvna păstorului care poartă grijă de oile sale, v'ați rupt din atâtea înalte îndatoriri și ați coborât din scaunul patriarhal, venind în mijlocul credincioșilor și al preoților I. P. S. Voastre, ca un adevărat părinte duhovnicesc.

Și așa cum cerbul tânjește întins după apa curată a izvoarelor și cum iarba câmpului așteaptă roua înviorătoare a dimineții, tot așa dorim, cler și credincioși, și însetoșăm după cuvintele, îndemnul și sfatul I. P. S. Voastre.

Pentru aceea, mulțumindu-vă smeriți, într'un glas vă strigăm:

«Bine ați venit, Inalt Prea Sfințite Stăpâne».

În calitate de Protoiereu al județului Dâmbovița și al plășii Târgoviște, cu adâncă smerenie îmi permit să vă raportez următoarele:

Clerul dâmbovițean este organizat în zece Protoierii și 242 parohii, cu un număr de 10 PP. CC. Protoierei, 288 preoți și 281 cântăreți; iar în orașul Târgoviște sunt 12 parohii cu 4 filiale, 17 preoți, dintre care 2 pensionari și 11 cântăreți.

Cu acest înălțător prilej, îmi revine mie cinstea neprețuită să vă rog să primiți dela noi toți expresiunea sentimentelor noastre de adânc respect, supunere fiiască și devotament.

În ceea ce privește raporturile noastre cu autoritățile de

Stat, respectuos vă aduc la cunoștință că ne aflăm în raporturi de perfectă înțelegere și colaborare, arătându-ni-se toată atenția și sollicitudinea în rezolvarea problemelor noastre locale; pentru care fapt îmi permit să le aduc în fața I. P. S. Voastre, prinosul nostru de prețuire și recunoștință.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Ne dăm perfect de bine seama că datorită evoluției economice și adâncilor prefaceri și înnoiri politico-sociale din ultimii ani, ne aflăm astăzi la o mare cotitură a vremurilor; o lume veche care apune, o lume nouă care răsare.

Importante probleme apasă în acest moment pe umerii conducătorilor și îndrumătorilor masselor populare.

Ați fost printre cei dintâi, care au înțeles la vreme momentul istoric prin care trecem și printre cei dintâi care v'ați înălțat la conștiința sarcinilor momentului actual; moment care implică o înlăturare a reminiscențelor nepotrivite cu el și, simultan, o mobilizare a tuturor forțelor creatoare, cu misiunea de a deschide drumul construirii unei societăți cu o viață mai bună și mai dreaptă pentru poporul muncitor.

Datorită clarviziunii I. P. S. Voastre, Biserica n'a rămas indiferentă și inactivă în frământările ceasului de față.

Și la chemarea și îndemnul I. P. S. Voastre, și-a canalizat viața fără rezervă pe albia aspirațiilor poporului nostru, înțelegând să facă front, cot la cot cu oamenii muncii, în slujba înaltelor idealuri de pace, dreptate și libertate, înlăuntrul lagărului păcii și împotriva lagărului războiului.

Fiu de țărani muncitori, ridicat prin muncă și mari realizări, ați cinstit Biserica, cu o seamă de înfăptuiri epocale, pe care istoria Bisericii noastre le înregistrează cu mândrie:

Refacerea unității spirituale a poporului nostru ardelean prin revenirea fraților noștri uniți, smulși acum două secole și jumătate prin silnicie din brațele Bisericii mame;

Noul Statut de organizare al Bisericii noastre, cu reorganizarea învățământului religios și administrației bisericești;

Inființarea cursurilor de îndrumare și orientare a clerului în spiritul apostolatului social, al cărui inițiator și inspirator sunteți;

Reluarea legăturilor de prietenie cu Bisericile Ortodoxe din afară și în special cu Biserica Ortodoxă Rusă;

Prestigiul ce ați dat Bisericii noastre în toate împrejurările dinlăuntru și din afară, și în special cu ocazia Conferinței Intăistătătorilor Bisericilor Ortodoxe dela Moscova din anul trecut, unde prin contribuția personală a I. P. S. Voastre, apreciată și remarcată de toată lumea, v'ați impus ca un mare ierarh al Ortodoxiei, sunt acte care ne umple de bucurie și pe noi, cler și credincioși.

Suntem fericiți dar, că destinele Bisericii noastre se află în mâini tinere, sigure și viguroase.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Pentru tot ce ați înfăptuit pentru Biserica noastră și pentru cinstea la care ne-ați ridicat prin vizita I. P. S. Voastre, să vă mulțumim precum se cade, nu suntem vrednici.

Ținem însă să vă facem smeriți asigurarea, că suntem conștienți de rolul și rostul nostru în slujba lui Dumnezeu și a poporului.

Astfel vă încredințăm că vom trudi a izbuti să fim izvor curat de har și dar, lumină curată lumii și pământului nealterată sare.

Ne vom trudi să fim pildă vie de muncă și jertfă în mijlocul poporului cu care ne împletim cinstit viața, fiind convinși că ochiul convinge mai bine decât urechea, iar virtutea trăită, este mai elocventă ca cea propovăduită.

Vă asigurăm că vom căuta să fim aluatul cel bun ce vom dospî toată frământătura duhovnicească și că veșnic ne sună în minte îndemnul Sf. Apostol Pavel adresat lui Timotei (II, IV, 11): «Nu fii nepăsător de darul care este întru tine», iar capitolul 34 din Iezechiel nu este pentru noi o simplă inspirație profetică, ci este un permanent avertisment.

Pe frunte cu patriarhala Voastră binecuvântare, cu buzele sfințite de dreapta ce vă sărutăm, cu noi și sporite puteri de muncă plecăm în larg, Stăpâne, rugând pe Dumnezeu să ne călăuzească pașii și să ne lumineze calea, cum va ști mai părintește.

Inchei cuvântul meu strigând din toată inima :

Trăiască Onoratul Guvern și Inaltul Prezidiu al Republicii noastre!

Trăiască Republica Populară Română!

Trăiască Biserica Ortodoxă Română!

Să trăiți, întru mulți ani, Inalt Prea Sfințite și Prea Ferice Stăpâne!

A răspuns I. P. S. Patriarh Justinian, care a grăit cele ce urmează:

**Prea Cucernici Părinți,
Iubiți credincioși,**

La cuvintele cu care mă întâmpinați, vă răspund și eu cu salutul meu de:

«Bine v'am găsit sănătoși!».

Vă mărturisesc că timp de un an am dorit foarte mult să vizitez fosta capitală a Țării Românești și mai cu seamă fosta Mitropolie, unde s'au rugat înaintea sfântului altar atâția cărturari și atâția vrednici Mitropoliți ai țării noastre.

Dar, după cum ați auzit, din cele spuse de Părintele Protopop, — ceea ce mă scutește în parte să justific cauzele pentru care n'am putut să viu până acum la locul unde eram mai obligat să merg decât în alte părți —, atâtea probleme bisericesti își așteptau rezolvarea lor.

Iubiți credincioși,

Dovada credinței noastre o arată faptele noastre. Credința noastră fără fapte este moară, — așa cum spune Apostolul Iacob. Și noi vedem că înaintașii noștri au avut o credință puternică, pe care au căutat să și-o arate urmașilor lor prin fapte.

Aceste splendide altare vorbesc în chip deosebit despre credința înain'ășilor noștri, despre dragostea lor față de Dumnezeu, despre zelul lor în propăvăduirea Evangheliei Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Cum deci nu ne-am îmbărbăta privind la faptele lor, cunoscând trecutul lor și mai ales credința lor? Cum nu ne-am îmbărbăta în munca pe care o depunem și noi pentru binele dar mai cu seamă pentru mântuirea sufletească a credincioșilor noștri?

N'am putut să vin timp de aproape un an și jumătate acolo unde inima mereu mă îndemna și mulțumesc acum lui Dumne-

zeu că în sfârșit s'a milostivit ca să pot să vin și eu în această sfântă Mitropolie, în această măreață catedrală, și acolo unde s'au închinat străluciiții mei înaintași, acolo unde ei și-au ridicat rugăciunile lor fierbinți către Dumnezeu pentru ajutorul și sprijinul poporului dreptcredincios și eu însumi să pot să înalț, alături de clerul Târgoviștei, rugăciuni către Cel atotputernic, pentru pacea și buna înțelegere care trebuie să domnească în sânul poporului român și în sânul tuturor popoarelor creștine.

Părintele Protopop a amintit o serie de înfăptuiri ale mele în timpul unui an și câteva luni de păstorire; aș vrea să dau însă o lămurire, pentru ca să nu rămână cuvintele Părintelui Protopop ca niște cuvinte de laudă pentru faptele mele, care nu mă îndrituiesc la altceva decât la ceea ce îl îndrituia pe Sf. Apostol Pavel să spună că el nu se poate lăuda decât nu nepuțințele sale. Tot așa și eu, fiindcă nu se cade a mă lăuda, ci din contră să constatăm că mai sunt de rezolvat încă multe nevoi ale Bisericii noastre.

Avem încă de rezolvat atâtea și atâtea probleme de ordin duhovnicesc, de ordin spiritual și mai cu seamă de ordin social. Deci muncă și mai mare se cere și ne așteaptă pe fiecare din noi.

Pentru toate ce s'au săvârșit, noi trebuie să mulțumim în primul rând bunului Dumnezeu că s'a milostivit în urma rugăciunilor ierarhilor, clerului și poporului român, rugăciuni care s'au înălțat timp de 250 de ani, și ne-a ajutat să se termine vrajba între frați, cu acea vrajbă care a desbinat în Transilvania poporul român și l-a împărțit în două. Timp de 250 de ani lacrimile au curs șiroaie pe obrajii clericilor și credincioșilor din Transilvania, care cereau ajutorul lui Dumnezeu, pentru ca să înceteze nu numai vrajba, dar mai cu seamă împilarea stăpânirii habsburgice și a Bisericii catolice, sprijinită de aceiași împărați habsburgi. Dar bunul Dumnezeu s'a milostivit ca în anul trecut această vrajbă între frați să poată fi înlăturată pentru totdeauna; frații și-au dat mâna, iar Dumnezeu din Ceruri i-a binecuvântat și dușmănia dintre ei a dispărut ca și când n'ar fi fost niciodată.

Astăzi, Românii din Transilvania au o singură lege, o singură credință, o singură Biserică, sunt un singur neam; vrăj-

mașul s'a dat la o parte; dar el nu încetează și nu va înceta cu insinuările răutăcioase la adresa noastră.

Noi însă mergem înainte și nu punem nici un preț pe toată această propagandă ci, din contră, pe zi ce trece, Biserica Ortodoxă Română, în ciuda lor, se întărește, prosperează, strălucește, este una cu poporul și este sprijinită și iubită de poporul dreptcredincios.

Iubiți credincioși,

În al doilea rând noi nu vom uita niciodată a aduce mulțumiri stăpânirii de astăzi, conducătorilor Republicii noastre, Guvernului nostru, care a dat ascultare cererilor noastre și care, mai cu seamă, au fost atât de înțelegători față de nevoile și greutățile Bisericii noastre și iată-ne și în țara noastră, cu o Biserică, care nu numai că nu este cu nimic ciuntită în drepturile ei, dar din contră, cu toate revendicările împlinite, cu o Biserică liberă și în același timp apărată; mai mult, clerul nostru este sprijinit de Stat, prin aceea că i s'a recunoscut munca pe care o depune în mijlocul poporului nostru, această muncă răsplătindu-i-se, așa cum se răsplătește orice muncitor, cu brațele sau cu mintea, în țara noastră.

Este adevărat că sunt atâția care ar fi vrut să ne vadă în conflict cu stăpânirea și sunt încă mulți care și astăzi încearcă din cauza unor motive personale, să târască clerul Bisericii noastre pe această pantă a unei neînțelegeri cu conducătorii Statului nostru.

Pentru ca în fața acestei propagande clerul nostru să fie bine pregătit, pentru ca el să fie bine lămurit, s'au deschis acele cursuri de îndrumare preoțească. Adversarii noștri au căutat să arate că aceste cursuri urmăresc nu formarea preoților în apostolatul lor, ci din contră, urmăresc politizarea lor.

Ei bine, preoții au venit la aceste cursuri și s'au înapoiat acasă cu fruntea senină, încurajați, mulțumiți că într'adevăr ei și-au deschis orizonturi noi. Fiindcă la aceste cursuri au putut să discute timp de două luni și să ajungă să învețe că între doctrina socialistă și doctrina creștină, dacă sunt puncte de contradicție, ele sunt atât de puține în fața punctelor comune pe tărâm social, în munca aceasta de ridicare a omului, de îmbunătățire a soartei lui, de fericirea lui, în interesul consolidării Patriei noastre, în interesul mulțumirii și fericirii omului, între

Biserică și între Statul de democrație populară trebuie să fie raporturi de colaborare.

Odată lămurii asupra acestor probleme, fiecare ne păstrăm sectorul nostru; dar în același timp colaborăm și suntem în cele mai perfecte și în cele mai bune raporturi de înțelegere.

Așa dar, preoții noștri s'au înapoiat dela aceste cursuri lămurii asupra acestor probleme și în același timp ei au trecut la rândul lor ca să lămurească poporul, arătându-i că orice teamă și orice îndoială din sufletul credincioșilor trebuia să se risipească, fiindcă credința este liberă, cultul oricărei religii este liber, regimul de democrație populară respectând credința religioasă a oricărui cetățean, nu numai a Bisericii Ortodoxe.

Iubiți credincioși,

V'am amintit de aceasta în trecut, ca să vedeți cum este văzută Biserica noastră, prețuită și respectată. Iar dacă s'a ajuns aci este fiindcă dela început ne-am cunoscut fiecare pozițiile noastre, ne-am înțeles asupra punctelor în care trebuie să lucrăm mână în mână, pentru ca să putem promova cu un ceas mai de vreme în țara noastră, o viață nouă mai fericită, cu mai multă dreptate socială, cu mai multă pace și dragoste în sânul poporului nostru, și în același timp s'au restabilit și legăturile cu celelalte Biserici Ortodoxe.

Și în privința aceasta noi am fost victimele celei mai mincinoase propagande, mai cu seamă în ce privește viața religioasă a Bisericii din Uniunea Sovietică.

Ei bine, noi am fost de două ori la Moscova: prima dată am stat 16 zile în Moscova și la Kiev, unde, în catedrale mai mari decât a dvs., cu câte trei altare și cu câte două, trei, șase mii de credincioși împreună cu clerul lor ne-am rugat lui Dumnezeu după pravila și rânduiala ortodoxă. Iar a doua oară delegația Sfântului Sinod, ca și delegațiile tuturor celorlalte Biserici Ortodoxe din lume, au stat 30 de zile și împreună cu preoții, cu Episcopii, cu Mitropoliții din Moscova, din Leningrad, din Rostov, din Tiflis, au ridicat rugăciuni Celui Atotputernic, iarăși după toată rânduiala Ortodoxiei.

Evlavia credincioșilor Bisericii Ruse au impresionat pe toți participanții dela acea Consfătuire până la lacrimi. Și eu am adus tocmai de aceea, în seara aceasta, la Târgoviște, filmele

care infățișează Conferința aceasta a tuturor Patriarhilor și tuturor Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe din lume, la Moscova, pentru ca și dvs., nu numai să auziți dar să și vedeți evlavia și credința care domnesc în Biserica Ortodoxă din Uniunea Sovietică.

Nu mai prejos sunteți dvs., ca dreptcredincioși ai cetății Târoviștei, fiindcă, iată, într'un număr așa de mare ați căutat să luați parte la sosirea noastră în această Catedrală. Și pe noi ne-a bucurat nespus de mult.

Prin aceasta, dvs. ați căutat să dovediți că știți să vă respectați nu numai credința, dar și pe apostolii Bisericii noastre Ortodoxe.

Personal țin să vă mulțumesc din toată inima pentru această dragoste cu care ne-ați primit și la rândul meu vă făgăduiesc că nu voi uita niciodată în rugăciunile mele pe toți aceia — și deci și pe dvs., — care iubesc Biserica lui Hristos, pe toți aceia care iubesc Biserica Ortodoxă și pe Apostolii ei, pe preoții și Episcopii ei.

Iubiți credincioși,

Cu ce v'aș mai sfătui eu cu prilejul acestei prime întâlniri? Cu acelaș sfat cu care toți înaintașii mei în această sfântă biserică, au sfătuit pe moșii și strămoșii dvs., din fața acestui sfânt altar:

Păstrați-vă credința în Dumnezeu; urmați toate sfaturile Sfintei Evanghelii; căutați să vă conduceți pașii dvs. în toată viața numai așa cum place lui Dumnezeu; faceți loc grijii pe care trebuie s'o aibe orice credincios: grija de suflet.

Fiindcă, știți ce vă spune Mântuitorul Hristos: «Ce i-ar folosi omului dacă ar dobândi toată lumea aceasta, adică dacă ar avea toate bogățiile lumii acesteia, dacă și-ar pierde sufletul său? Ce va putea el să dea în schimb ca să poată să-și câștige sufletul său?».

Iubiți credincioși, dacă ne lăsăm călăuziți de învățăturile Sfintei Evanghelii, de credința noastră care ne este dăruită de Dumnezeu, de sfaturile și îndrumările pe care le dau preoții slujitori ai lui Dumnezeu, — în viața noastră va fi pace, în viața noastră va fi liniște, va fi bună înțelegere, va fi o adevărată fericire.

Iată în sfârșit, atât cât ne permite timpul, ce sfaturi vă dau cu ocazia întâlnirii noastre.

Dar eu vă mai dau și un alt sfat, fiindcă fiecare din noi suntem și cetățeni ai Patriei noastre: datori suntem să ne iubim această Patrie, așa cum au iubit-o înaintașii noștri.

Să fim loiali Statului nostru, să fim supuși stăpânirii noastre: fiindcă știm tot din învățăturile Apostolului Pavel că orice stăpânire este dela Dumnezeu rânduită.

Să fim așa dar cetățeni pașnici, iubindu-ne Patria și ascultând și supunându-ne conducătorilor noștri.

Cu aceste sfaturi, iubii mei, cred că vom putea fi în viața aceasta pământească cetățeni pașnici ai Statului nostru și totdeauna oameni plăcuți lui Dumnezeu.

Din partea mea adaug toate binecuvântările mele de Întâistătător al Bisericii Ortodoxe, de Patriarh, pentru toți cei de față, rugând pe Cél Atotputernic să vă ajute în lupta aceasta pentru mântuirea sufletului, sprijinindu-vă, ocrotindu-vă în toată viața dvs.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți. Amin!

După terminarea acestei însuflețite manifestațiuni religioase, la orele 8 seara s'a rulat la un cinematograf din localitate o serie de filme aduse dela Arhiepiscopia Bucureștilor și anume: Congresul dela Lwow și Solemnitățile dela Moscova din luna Iulie 1948, cu prilejul reuniunii tuturor Întâilorstătători ai Bisericii Ortodoxe din întreaga lume, precum și solemnitatea dela Alba Iulia din 21 Octombrie 1948, cu privire la revenirea fraților greco-catolici în sânul Bisericii Ortodoxe Mame. Intreaga asistență a trăit clipe de unică bucurie sufletească, pentru duhovniceasca petrecere laolaltă în această atmosferă de adâncă spiritualitate. În seara aceleiași zile, I. P. S. Sa împreună cu însoțitorii au cinat la P. C. Protoiereu Gheorghe Tache, unde a și fost găzduit peste noapte.

*

Duminică 20 Noembrie, la orele 10 dimineața, la Catedrala orașului, I. P. S. Patriarh Justinian a săvârșit slujba Sfintei

Liturghii, înconjurat de P. C. Consilieri: Gh. Vintilescu, Alex. Săvulescu, Alex. Ionescu, Gh. Pașoi, precum și de soborul acelei Catedrale. Predica zilei a fost rostită de părintele Consilier Dumitru Cristescu, care a dezvoltat tema: bogăția în lumina Sfintei Evanghelii.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Cucernicia Sa Părintele Corvin Parnia, parohul Catedralei, a rostit un cuvânt de omagiu pentru I. P. S. Patriarh, arătându-și în același timp și nespusa bucurie ce însuflețește pe toți preoții și credincioșii din Târgoviște pentru marea cinstită ce le-o face de a veni în mijlocul lor pentru îmbărbătare și binecuvântare, precum și de a săvârși sfânta și dumnezeiasca slujbă a Liturghiei.

A răspuns I. P. S. Patriarh Justinian, care a vorbit cu multă căldură sufletească, rostind cele ce urmează:

Iubiți credincioși,

Nu fără emoție am săvârșit astăzi Sf. Liturghie în această măreață Catedrală, ctitorie a lui Neagoe Voevod și a urmașilor săi.

În tot timpul slujbei, pe dinaintea ochilor mei s'au perindat amintirile vlădicilor mai de seamă, Mitropoliți ai Țării Românești, cari au slujit și ei ca mine Sf. Liturghie în fața acestui dumnezeiesc Altar, cu figurile lor impunătoare, personalitatea lor deosebită, prin credința lor cea tare și puternică în bunul Dumnezeu, cărturari mari ai Bisericii noastre Ortodoxe, ctitori ai cultivării limbii noastre românești, prin tiparnițele de aici dela Târgoviște, trecându-se dela literele din limba slavonă la acelea din limba grecească și apoi la acelea din limba română, așa cum sunt amintiți de istoria Bisericii noastre.

Nu fără emoție am putut petrece deci împreună cu slujitorii mei și cu Dvs., astăzi aici, aceste clipe atât de viu grăitoare ale trecutului nostru. Aieva i-am văzut pe Mitropoliți Macarie, Ștefan, Teodosie, Antim ivireanul.

Apoi m'am întors cu mintea mea la clipele de față, privind spre Dvs, cei prezenți aci, și sufletul mi s'a umplut de bucurie, văzând că sunteți cu adevărat la înălțimea înaintașilor Dvs., la înălțimea moșilor și strămoșilor Dvs., fiind păstrători ai credinței noastre ortodoxe, fiind aceiași oameni de credință și

răvnă duhovnicească, iubind Biserica tot așa cum au iubit-o și ei și că în toate zilele și mai ales sărbătoarea cinștiți altarele ridicate de ei, unde veniți spre a vă curăța sufletele de toate păcatele și greșelile, asistând la slujba oficiată în această sfântă Biserică.

Așa dar, mi s'a umplut sufletul de bucurie văzând această dragoste a Dvs. față de Biserică și aflând mai cu seamă de buna petrecere care domnește în sânul credincioșilor noștri, de buna înțelegere, de pacea, de liniștea și mai ales de evlavia care vă stăpânește.

I. P. S. Patriarh Justinian, în fața Catedralei din Târgoviște, după săvârșirea Sf. Liturghii, înconjurat de cler și popor.

Și ascultând glasul Mântuitorului nostru Hristos, prin Sfânta Evanghelie de astăzi, cu pilda celui bogat care își adună toate roadele lui în jîtnițe și le incuie, ca să fie numai ale lui, pentru petrecere și veselie, auzind deci glasul lui Iisus despre soarta acestui om, din nou mi-au venit în minte predicile acelea pline de avânt ale marilor cărturari și Mitropoliți ai Târgoviștei, în frunte cu Antim Ivireanul, care și ei pe vremuri, ca și noi

astăzi, au învățat, cum învățăm și noi acum pe creștinii noștri, să nu-și adune bogății, luând dela alții, să nu se lase stăpâniți de lăcomia aceia de a aduna bogății, luând bunurile altora.

Așa dar, sute și mii de ani, aici și aiurea, s'a propovedit cuvântul Mântuitorului, împotriva acelor care au exploatat pe semenii lor, pe frații lor, făpturi ale lui Dumnezeu. Iisus Hristos a grăit astăzi, prin Sfânta Evanghelie, mai pe înțelesul tuturor decât a grăit altădată, fiindcă astăzi se vede toată deșertăciunea unor asemenea bogății și nimicnicia unor astfel de exploatări.

În adevăr, acum mai mult ca oricând, învățătura marelui nostru dascăl, Sf. Ioan Chrisostom, se dovedește atât de temeinică, mai cu seamă în direcția aceasta a bogățiilor. Consilierul nostru, Părintele Cristescu, v'a arătat în amănunt sensul acestei Sf. Evanghelii și Dvs. știți cu toții că astăzi s'au făcut și în țara noastră legiuiri, ca și în alte țări, prin care se împiedecă asemenea exploatări, prin care se împiedecă asemenea acumulări de bunuri, prin care se împiedecă oamenii ca să-și adune în jîtnițele și hambarele lor bogății multe câștigate din sudoarea muncii altora, spunând sufletului lor, după ce le-au strâns:

«De-acum, suflete, iată că tu ai strâns multe bunuri pentru mulți ani; odihnește-te, deci, mănâncă, bea și te înveselește».

Predica de astăzi își găsește ecou în toate legiuirile acestea din lume, care stabilesc o împărțire mai dreaptă a tuturor bunurilor. De acum înainte, în multe țări, nu se vor mai lăfăi câțiva inși, pe care îi poți număra pe degete, în mijlocul mării multimi cu viață de mizerie.

Căci Dumnezeu nu i-a făcut pe unii oameni să fie bogați, și pe alții săraci, ci Dumnezeu dimpotrivă i-a făcut pe toți ca să se bucure de bunătățile acestei lumi.

De aceea nu trebuie să vă surprindă că Biserica este de acord cu toate aceste legiuiri, amintindu-ne mai cu seamă de cele spuse de Mântuitorul Iisus Hristos acelui bogat din Evanghelia de astăzi, tocmai în clipa când își adunase toate bunurile și își punca lacăte la magaziile sale:

«Nebune, în această noapte sufletul tău se va fi cerut dela tine și atunci ale cui vor rămâne toate aceste lucruri, pe care tu le-ai strâns?».

Tot așa în vremurile actuale s'au găsit unii care n'au vrut să asculte de cuvintele Sf. Evanghelii, care n'au vrut să țină

seama de învățăturile Mântuitorului Iisus Hristos și tocmai de aceea am căutat să vin cu unele lămuriri în legătură cu Evanghelia de astăzi.

Deși eu știu că în Târgoviște nu sunt oameni de asemenea teapă; în Târgoviște sunt oameni muncitori, care râvnesc și ei la o viață mai bună și mai fericită, vrând să iasă din greutățile și mizeriile trecutului, mizerie care nu este compatibilă cu o viață omenească.

Dumnezeu l-a făcut pe om să fie după chipul și asemănarea lui; ori el nu poate să fie astfel când este desculț și desbrăcat.

Omul a fost, deci, jefuit de cineva, de un tâlhar care i-a luat pâinea dela gură în timp ce lucra pentru el, de un tâlhar care i-a furat salariul.

Acestora astăzi ca și altora ca ei, acum 1600 de ani, Sfântul Ioan Gură de Aur le spune așa:

«Voi, bogaților, puteți să-mi spuneți de unde aveți averile voastre? Știu, aveți să spuneți că le aveți dela părinții voștri. Foarte bine! Dar părinții voștri de unde le-au avut? Desigur, veți spune că dela părinții lor ș. a. m. d. Eu am să vă spun că nu veți putea justifica aceste averi decât dacă sunteți de acord cu mine că a fost cineva în neamul vostru care a furat dela cei nevolnici».

Așa vorbea Sf. Ioan Gură de Aur acum 1600 de ani, acest mare dascăl a cărui Liturghie noi o slujim mereu în Sfânta noastră Biserică. Și mai spunea încă ceva Sfântul Ioan Gură de Aur:

«Bogaților, când dați ceva celor care nu au, când dați ceva săracilor să știți că nu-i miluiți, fiindcă omul nu este făcut pentru a fi miluit de semenul lui; ci atunci când îi dați ceva săracului să știți că îi dați un drept al lui, fiindcă asupra bogaților voastre apasă o ipotecă în favoarea celor mulți și lipsiți».

Iubiți credincioși,

Când predicăm asemenea lucruri știm că pentru o parte din oamenii noștri — din fericire foarte puțini — li se pare ceva nepotrivit, li se pare ceva straniu; dar noi mergem înainte pe drumul indicat de înaintașii noștri, dascăli și învățători ai Bisericii noastre, propovăduind mai departe Evanghelia Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Și astăzi în această sfântă biserică vi s'a explicat Evanghe-

lia așa cum o explicau altă dată Antim Ivireanul, Teodosie Veștemeanul, Macarie și alți Mitropoliți, care au slujit și au predicați aici.

Așa că nu trebuie să sălășluiască în sufletele voastre vreun sentiment de ură și de vrajbă, ci din contră trebuie să vă lăsați stăpâniți de iubirea creștină. Toate aceste legiuiri trebuie să le priviți cu interes și dragoste, iar pe semenii Dvs. trebuie să-i priviți cu iubire, căci așa se cade unui creștin adevărat.

I. P. S. Patriarh Justinian, la ieșirea din Catedrala din Târgoviște

Iubiți credincioși,

Căutați să rețineți în fiecare Duminică învățătura cea adevărată din Sfânta Evanghelie.

În momentul când se citește Sfânta Evanghelie, să știți că în acel moment vorbește Mântuitorul Hristos.

Prin urmare, să fiți pătrunși de fiorul credinței.

În nădejdea, deci, pe care eu o am și pe care mi-am întărit-o astăzi, venind față către față la Dvs., — în nădejdea că în cetatea Târgoviștei credincioșii ortodocși sunt tari în credința lor

și sunt plini de evlavie, fiind cunoscători ai căii Domnului, cu nădejdea aceasta întărită eu vă binecuvintez din toată inima și rog pe Cel Atotputernic să vă ajute în toate eforturile pe care le depuneți, în întărirea credinței, în dragostea față de Biserică și față de Mântuitorul Hristos.

Amin!

La orele 1 p. m., la sediul Protoieriei locale, s'a ținut o consfătuire cu toți preoții din Târgoviște și din împrejurimi, veniți aci în număr mare, unde I. P. S. Patriarh, timp de aproape două ore a dat sfaturi și îndemnuri pline de căldură duhovnicească și de o mare importanță pentru pastorația activă.

Pe la orele 3, I. P. S. Sa a mers la mănăstirea de maici Vi-forâta, care se află la vreo 5 km. de Târgoviște. Aci, în sunetul clopotelor și cu tot fastul tradițional mănăstiresc, I. P. S. Sa a fost primit cu multă căldură duhovnicească, de către întregul sobor, în frunte cu P. C. Maică stareță Cornelia Nițu. După Polihroniu, Prea Cuv. Maică Stareță a rostit cuvântul de bun sosit, spunând următoarele:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Adânc însuflețite de vizita ce primim astăzi din partea I. P. S. Voastre ca păstor spiritual al nostru și ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, eu și întregul sobor din această chinovie vă zicem:

«Bine ați venit în mijlocul nostru».

Multe sunt sarcinile ce vă apasă pe umeri și cu toate acestea, I. P. S. Voastră n'ați uitat de a ne cerceta personal.

Vizita I. P. S. Voastre o vom trece în cartea de aur a sfintei Mănăstiri, spre a rămânea și posterității.

Știm că vă este cunoscut istoricul acestei așezări monahicești; totuși este de datoria mea să vă înfățișez în câteva cuvinte ceva din trecutul mănăstirii noastre:

Ea este o veche ctitorie voevodală, zidită la 1447 de către Vladislav Voevod Basarab; a fost înzestrată de primul ctitor, — la care s'au mai alăturat și alți binefăcători, printre care cităm pe Domnitorul Constantin Brâncoveanu, care înzestrea la 1714 Mănăstirea noastră cu terenuri de cultură, pentru întreținerea personalului și înfrumusețarea gospodăriei.

Dela început și până astăzi patronul Sfintei Mănăstiri a fost și este Sf. Marele Mucenic Gheorghe, Purtătorul de Biruință, a cărui icoană se află așezată în tâmpla bisericii, datând din anul 1630, donată de către voevodul Leon Tomșa și soția sa Victoria.

Pictura bisericii așa precum se vede datează din anul 1913 și este aplicată pe o altă pictură mai veche.

După cum se vede încă dela intrare Mănăstirea noastră a suferit foarte mult depe urma cutremurului din Noemvrie 1940.

Personalul monahal se compune din 75 monahii, care au în comun Biserica și a scultările monahale.

Slujitori la Altar avem doi preoți, dintre care unul duhovnic și unul diacon.

Intreținerea monahiilor, ca hrană și îmbrăcăminte, se face în grupuri pe chilii, câte 2, 3, 4, 5 și 6 la un loc, sub supravegherea unei călugărițe mai în vârstă.

Ocupația de căpetenie este rugăciunea și lucrul mâinilor, confecționarea de ștofe (mohair), flanele, ciorapi, mănuși, etc.

Serviciile divine se oficiază după toate regulele și rânduelile bisericesti: Vecernia la ora 4 după amiază, Utrenia la 12 noaptea, iar la ora 7 dimineața, în cursul săptămânii, acatistul, ceasurile și Sf. Liturghie, iar Duminicile și sărbătorile la ora 9.

Din punct de vedere spiritual și gospodăresc, Mănăstirea noastră este organizată în conformitate cu toate regulele și disciplinile bisericesti, pe care I. P. S. Voastră ca păstor ni le-ați ordonat.

În fruntea ei stă smerenia mea ca delegată a I. P. S. Voastre și sunt ajutată în treburile spirituale de Consiliul Duhovnesc și de judecată, iar în cele gospodărești de Consiliul economic.

Mănăstirea posedă livezi, în întindere de circa 8 hectare pomi fructiferi și un hectar de vie, de pe care se scot singurele venituri cu care întâmpinăm toate nevoile de ordin gospodăresc.

Maicile și surorile ce formează soborul Sfintei Mănăstiri, în cea mai mare parte sunt supuse și ascultătoare, dovedind prin aceasta că sunt conștiente de misiunea ce o au și își dau seama de haina ce o poartă.

I. P. S. Voastră cu ocazia acestei vizite, vă rugăm a le cere pe toate și acolo unde se va constata lipsă de cunoașterea misiunii, ne veți învăța și la nevoie ne veți și mustra.

În ceea ce privește viața de obște, așa cum dorește I. P. S. Voastră a o înființa, așteptăm toate lămuririle și îndrumările, spre a o putea pune în aplicare cu folos, pentru fiecare suflet și mănăstire.

Încă odată vă zicem: Bine ați venit și să trăiți într-un mulți și fericiți ani, Stăpâne.

A răspuns I. P. S. Patriarh, care într'un cuvânt plin de avânt duhovnicesc și cu multă chibzuință arhipăstorească, a rostit următoarele:

Prea Cuvioasă Maică Stareță,
Prea Cuvioase Maici,
Iubiți credincioși,

Cred că din cele ce ați citit în noul Statut de organizare bisericască ați văzut de data aceasta toate preocupările Sfântului Sinod pentru promovarea vieții religioase în mănăstirile noastre de călugări și călugărițe. Și cred de asemeni că ați văzut că noi dorim să organizăm viața mănăstirilor noastre pe cele două laturi: latura rugăciunii și latura muncii.

Aceste două laturi trebuie să predomine în viața mănăstirească. În viața duhovnicească a obștilor mănăstirilor noastre alte preocupări nu au rost, mai ales cele de ordin lumesc, pentru că din lume ați plecat tocmai ca să vă eliberați de preocupările de ordin mirean și să urmăriți aici preocupările de ordin spiritual, jertfindu-vă toată viața dvs. Bisericii și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Aceste două laturi sunt firești pentru viața călugărească. Ele sunt dintru început rânduite de Sfinții noștri Părinți și în special de Sf. Vasile cel Mare, care a stabilit norme și rândueli precise pentru viața călugărească, stăruind în deosebi pentru rugăciune și muncă.

Sunt fericit să constat că și în această mănăstire munca și rugăciunea sunt împletite zi de zi și că preocupările întregului sobor sunt de ordin duhovnicesc și mai ales toată munca se depune pentru desvoltarea vieții religioase.

Aș fi foarte mulțumit dacă într'adevăr în obștea mănăstirii acesteia domnește pacea și buna înțelegere, dacă într'adevăr domnește duhul evanghelic, adică dacă domnește numai dra-

gostea și nu și-a făcut loc până astăzi vrajba și alte obiceiuri, care vatămă viața duhovnicească a mănăstirilor noastre.

Când cineva a renunțat la această viață, care își are multe bucurii și multe plăceri, pentru ca să și-o închine cu totul unei vieți superioare, unei vieți spirituale, unei dăruiri totale lui Dumnezeu, este într'adevăr un act măreț, dar el trebuie respectat căci altfel, părăsind lumea spre a veni în mănăstire, unde însă nu ai reușit să-ți purifici sufletul, unde nu ai isbutit să ți-l eliberezi de atâtea preocupări și gânduri, și nu ai reușit nici să-l abați dela atâtea porniri vătămătoare, nu numai că ai adăugat păcate noi, dar ți-ai adăugat un păcat de moarte, fiindcă obligația pe care ți-ai luat-o la intrarea în călugărie însemnează că n'ai respectat-o și în loc să fii o lumină nouă în obștea unei mănăstiri ești, din contră, o piatră de poticnire.

Nu este bine nici să pună stăpânire pe cugetele și sufletele Prea Cuvioșiiilor Voastre mândria, credința că sunteți cele mai mântuite, printr'o viață deosebită de a celorlalți oameni. Trebuie să știți că în viața aceasta mireană sunt încă atâția oameni cu o viață sufletească destul de curată, sunt încă oameni cu o viață ca de sfânt, sunt încă mulți oameni foarte plăcuți lui Dumnezeu. Înaintea lui Dumnezeu nu este plăcut numai ceea ce săvârșesc călugării și preoții, ci și ceea ce săvârșesc mireni credincioși.

Sfințenia vieții fiecăruia sau ceea ce place lui Dumnezeu, este împlinirea datoriei evanghelice. Fiecare, acolo unde se găsește, din moment ce își îndeplinește datoria pe care și-a luat-o de bună voie, din clipa în care viața toată este îndrumată către Dumnezeu, din acel moment este plăcut lui Dumnezeu.

Dar pe umerii P. C. Voastre se află o sarcină mai grea, fiindcă ați jurat să vă duceți viața numai și numai după voia lui Dumnezeu; v'ați juruit ca în mănăstirea unde sunteți, să sădiți o viață duhovnicească care să constituie o adevărată oază de credincioșie, un izvor cu apă vie, un izvor cu apă curată, un izvor al Sf. Evanghelii, spre care să se îndrepte toate sufletele însetate ale credincioșilor din alte părți, dornice și ele de mântuire și de sfințenie.

Gândiți-vă deci acum cât de mare ar fi păcatul, dacă în loc să serviți acestor suflete însetate o apă curată duhovnicească, dintr'un izvor de apă vie, ați servit, dimpotrivă, o apă care nu

are curăţenie înrînsa, o apă care ar fi un adevărat foc pentru sufletele lor. Gândiţi-vă cât de mare este răspunderea P. Cuv. Voastre în acest caz şi cât de mare este dezastrul sufletesc faţă de Evanghelia Mântuitorului Hristos.

Munca însă este aceea care fereşte pe călugăr dela multe păcate şi dela multe greşeli.

Nu uitaţi deci ca tot timpul pe care îl aveţi să-l ocupaţi cu muncă şi cu rugăciuni. Şi orice porniri lăuntrice, orice imbolduri ale diavolului, care ispiteşte mai cu îndârjire locurile acestea de viaţă duhovnicească, vor fi atunci înfrânate, prin muncă şi prin rugăciune. Feriţi-vă de alte preocupări.

Din gura P. Cuv. Voastre trebuie să iasă numai vorba cea bună, numai lucrurile cele bune; nu folosiţi nici mâinile nici picioarele, nici mai ales gura, în slujba celor rele. Toate trebuiesc folosite în slujba Evangheliei.

Căutaţi ca în tot momentul să vă fortificaţi sufleteşte. Dacă tot ceea ce ai făcut a plăcut Mântuitorului Hristos, căruia i-ai închinat viaţa, eşti un suflet pe calea binelui şi sfinţeniei, iar dacă ai constatat că n'ai putut să faci ceva plăcut Mântuitorului, atunci mergi la duhovnic, mărturiseşte-ţi turburarea conştiinţei încărcată de păcat şi hotărăşte-te a nu mai greşi, angajându-te să-ţi duci viaţa cu totul în spirit evanghelic.

Prea Cuvioase Maici,

O mănăstire este ca o cetate, zidită pe un munte, spre care privesc ochii călătorilor din toate părţile sau ca un far care luminează în mijlocul mării drumul corăbierilor, drumul sufleteilor însetate de lumina evanghelică.

Acest lucru trebuie să-l ştiţi şi în acelaşi timp trebuie să vă stăpâncască permanent grija aceasta, ca cetatea de pe munte sau farul din mijlocul mării să fie mereu o lumină şi nu un întunec; cetatea de pe munte sau farul din mijlocul mării să fie mereu căutate de toţi pelerinii cum şi de cei care rătăcesc pe valuri, ca ţinta spre care să se îndrepte cei desnădăjduiţi.

Iată ce rol frumos şi sfânt aveţi: iată ce minune îndepliniţi în viaţa sufletească a poporului nostru dreptcredincios.

De aceea şi toată grija noastră se îndreaptă în primul rând spre mănăstiri, spre aceste locuri, spre aceste cetăţi de pe munţii credinţei noastre, spre aceste faruri luminoase, de pe

marea acestei vieți, când liniștită, când înfuriată, de pe marea credinței Bisericii noastre Ortodoxe.

Deci iată de ce toate preocupările conducătorilor Bisericii noastre se îndreaptă către organizarea unei vieți cât mai temeinice în mănăstirile noastre, a unei vieți cât mai curate, a unei vieți cât mai sfinte. Și dacă de acum înainte mănăstirile noastre vor fi verificate și cercetate mai cu amănuntul, nu trebuie să vă turburați, nu trebuie să vă neliniștiți, ci acest lucru trebuie să vă bucure fiindcă tot ceea ce facem, facem cu gândul curat de a vă îndruma pe calea cea bună și a vă feri de calea greșită.

Dacă noi am urmărit în viața mănăstirilor noastre organizarea vieții de obște, aceasta am făcut-o pentru că viața de obște este idealul unei vieți călugărești.

În viața de obște călugărul este eliberat de toate grijile lui, care sunt împărțite cu toată obștea deopotrivă. N'am pornit încă la construirea vieții de obște, pentru că n'am putut organiza până acum o muncă în obște, care să poată asigura călugărilor existența. Noi suntem încă pe cale de realizare a muncii în obște, și o parte din mănăstiri au și început lucrul acesta. De sigur că și mănăstirea dvs. va ajunge să aibă în curând o viață de obște, rugăciuni în obște, munca în obște.

Viața în obște este idealul spre care trebuie să tindă orice călugăr, care vrea să fie călugăr cu adevărat; fiindcă în viața de sine însuși este și mai puțin spor, mai cu seamă în lumea duhovnicească. Aceasta este convingerea tuturor conducătorilor vieții călugărești și în special a conducătorilor Bisericii noastre.

Prin urmare în această privință să nu fiți îngrijorate, fiindcă totul se va realiza în deplină ordine și numai atunci când într'adevăr vor fi condițiuni care să permită această viață de obște se va trece la realizări.

Prea Cuvioșile Voastre să fiți însă pregătite sufletește pentru acest ideal spre care trebuie să tindă fiecare dintre Cuvioșile Voastre. Cine crede că nu poate să facă parte dintr'o obște, adică dintr'un colectiv de acesta al unei mănăstiri și dorește să trăiască mai departe viața de sine, pe aceia o sfătuim să se întoarcă acasă și acolo să-și ducă viața pe care o crede mai bună, adică viața aceasta de sine.

Prea Cuvioase Maici, în ceea ce privește legăturile mănăs-

tirilor noastre ortodoxe cu lumea din afară, desigur că și acest lucru va fi orientat pe drumul cel bun, — spre deosebire de catolici, care în loc de mănăstiri au niște temnițe, în care călugării se izolează cu totul de lume, rupând orice legături cu lumea din afară. Dintr'un spirit egoist, călugărul catolic se ocupă numai de mântuirea sufletului lui, nu și de mântuirea sufletelor altora.

Spre deosebire de catolici, călugării și călugărițele ortodoxe nu rup legăturile cu lumea din afară, ci din contră, ei îndeplinesc un rol de misionari și, în același timp, prin viața pe care o duc constituiesc o pildă pentru credincioșii din afară, credincioșii noștri venind să viziteze mănăstirile noastre, deci luând contact și cunoscând toate realitățile dintr'o mănăstire.

Ca instituție organizată, mănăstirea trebuie să țină seamă că face parte din Statul Român și deci toți călugării și toate călugărițele trebuie să-și iubească Patria, trebuie să-și respecte stăpânirea, trebuie să asculte această stăpânire și legile ei.

Prin urmare, să nu înțelegeți prin viață de obște numai-decât o izolare de lume, o izolare de autorități și deci o izolare de legile celelalte ale Statului nostru; ci să continuați, alături de îndatoririle acestea duhovnicești, prin rugăciunile Prea Cuvioșilor Voastre, și prin slujbele pe care le faceți, să vă îndepliniți în același timp obligațiile față de Republica noastră Populară Română.

Prea Cuvioase Maici,

Biserica Ortodoxă, în toate domeniile ei, trăiește o viață reală, o viață omenească, sub toate aspectele ei, nu se izolează de viață, ci, dimpotrivă, intră în plină luptă în viață, ca să creieze o atmosferă de pace, de dreptate, de învioreare sufletească și duhovnicească.

În nădejdea că Prea Cuvioșii Voastre veți pătrunde acum mai mult decât în trecut sensul vieții duhovnicești, rostul pe care îl aveți în viața pe care v'ați luat-o de bună voie; în nădejdea că veți studia mai profund normele monahale și nu veți rămâne în stadiul în care ați venit dela țară sau de unde ați venit, îmbrăcând doar haina și lăsându-vă interiorul sufletească la fel ca atunci când ați fost în lumea mirenească; în nădejdea deci că vă veți înălța duhovnicește și că vă veți încadra toată

viața în rândurile noastre bisericesti și monahale, eu rog pe Cel Atotputernic să vă vină în ajutor, să ocrotească această sfântă mănăstire, să vă ajute în nevoițele voastre spre o viață mai bună, pentru câștigarea unei desăvârșite vieți duhovnicești.

Binecuvântarea Domnului să fie peste voi, cu al Său Dar și cu a Sa iubire de oameni, întotdeauna și acum și în vecii vecilor. Amin.

La orele 4 s'a servit prânzul la arhondaricul acelei mănăstiri, iar pe la orele 4,40 p. m., I. P. S. Patriarh Justinian, urmat de întreaga sa suită a continuat programul de lucru, făcând vizită canonică la câteva biserici din Târgoviște.

La orele 5 a ajuns la Biserica Sf. Nifon, unde erau adunați preoți și mulți credincioși

La intrarea în biserica Sf. Nifon, I. P. S. Patriarh Justinian și suita sunt întâmpinați de preoții bisericii, în frunte cu părintele paroh Stelian Petrescu, care apoi în biserică în fața credincioșilor parohiei și a înalților oaspeți, a făcut un raport asupra situației bisericii Sf. Nifon și a parohiei sale, pe care o păstorește de aproape 40 de ani, cu aceeași râvnă duhovnicească ca și tatăl și bunicul său, care au fost o viață întreagă parohii acestei biserici.

-Părintele paroh Stelian Petrescu a vorbit apoi și de neajunsurile cu care are de luptat în parohie, în deosebi cu câțiva adepți ai lui Tudor Popescu.

În încheiere, în numele credincioșilor acestei parohii a mulțumit I. P. S. Patriarh pentru deosebita cinste ce a făcut clerului și creștinilor dela această biserică, venind în mijlocul lor și roagă pe bunul Dumnezeu să-i dăruiască o viață cât mai rodnică pentru binele neamului și al Sfintei noastre Biserici.

A răspuns I. P. S. Patriarh Justinian, care a restit următoarea cuvântare:

Prea Cucernice Părinte,

Am ascultat cu toată luarea aminte darea de seamă făcută de Prea Cucernicia Ta și m'am bucurat nespus de mult când am auzit că această parohie a fost păstorită atâția ani de zile de înaintașii Prea Cucerniciei Tale, de bunicul și de tatăl, cum și de Prea Cucernicia Ta, timp de 100 de ani.

M'am bucurat nespus de mult când am auzit că enoriașii

acestei sfinte biserici sunt oameni credincioși, dornici de a trăi cu adevărat o viață religioasă și de a-și manifesta credința lor, oameni dornici de a duce o viață curată și de a merge numai pe calea arătată de Sfânta Evanghelie, pentru ca aici pe pământ să aibă o viață plină de pace și liniște, dar mai cu seamă, pentru ca viața cea de apoi, viața cea de dincolo, să fie câștigată cu faptele cele bune.

Iubiți credincioși,

Ca orice cetate, ca orice organizație și Biserica noastră și-a avut dușmanii ei.

Dvs. cunoașteți din cărțile citite la școala primară că pădurea n'a putut fi tăiată până când nu s'a făcut coadă la topor cineva din pădure. Numai în clipa când toporul a venit cu unul din lemnele pădurii, numai din acea clipă pădurea s'a temut și a putut fi doborâtă, unul din lemnele pădurii devenind el însuși coadă de topor.

Tot așa și cu dușmanii Bisericii noastre; ei nu au dat o luptă fățișe față de Biserica Ortodoxă, cu Biserica dreptei credințe, căci Biserica Ortodoxă este unanim recunoscută de toate cultele din lume ca Biserica dreptei credințe. Și atunci au căutat să dea dușmanii noștri toate atacurile lor pe la spate.

Și astfel, din momentul în care dușmanii au câștigat din rândurile noastre pe unul de ai noștri, din momentul în care unul dintre ai noștri s'a făcut coadă la toporul dușmanilor noștri din afară, sigur că ruperea credincioșilor noștri a fost mai ușoară.

Așa s'a întâmplat cu preotul Tudor Popescu, acel preot din București, care la un moment dat și-a vândut sufletul lui de preot creștin ortodox pentru arginții dușmanilor Patriei noastre și ai Bisericii noastre.

Pentru că, iubiți credincioși, să nu credeți dvs. că dușmanii Patriei noastre urmăresc numai desbinarea religioasă. Nu sunt ei atât de mulți îngrijați de mântuirea sufletelor credincioșilor noștri. Nu aceasta îi doare pe ei; pe ei îi doare că Românii au o singură lege, o singură Biserică, o singură credință.

Cum desbinarea între frați, desbinarea între oameni, nu se poate face decât pe cale religioasă, adică pe linia aceasta sufle-

tească, atunci dușmanii țării au câștigat pentru lupta lor pe cei ce le-au vândut sufletul pentru blidul de linte.

Eu cred că și dvs. știți că asemenea învățători vin de peste hotare și mai ales din America și din Anglia, — propaganda americană și propaganda engleză făcându-se înainte, ca și acum, pe linia aceasta religioasă a desbinării popoarelor, ca să le poată stăpâni apoi și pe cale politică.

Și atunci banii lor au început să curgă tot mai mult și în spre țara noastră, cumpărând pe atâția trădători din rândurile noastre și folosindu-i ca instrumente în slujba lor. Așa au procedat înainte și așa se străduiesc și astăzi, dar cu mai mult succes au lucrat înainte decât vor putea lucra astăzi.

Așa l-au angajat și pe preotul Tudor Popescu, care la un moment dat și-a părăsit legea strămoșilor lui, care la un moment dat și-a părăsit el însuși credința părinților săi, desbrăcându-și haina lui de preot, vânzându-și astfel sufletul pentru un blid de linte, așa cum a făcut Iuda altădată. Ieșind din rândurile preoților noștri, s'a înfățișat sub masca de propovăduitor al unei noi învățături, lup îmbrăcat în piele de oaie, a găsit oameni de bună credință care l-au urmat, oameni pe care ușor i-a putut amăgi, fiindcă sunt atâția oameni care se interesează de sufletele lor mai mult decât de trupurile lor, care se interesează mai ales de soarta sufletului lor.

Și atunci, un om care își caută de mântuirea sufletului lui și nu întâlnește în drumul său izvorul care să-i adape setea religioasă, crezând de bună credință că a întâlnit la un moment dat un izvor cu apă curată, bea astăzi, bea mâine și se obișnuiește cu băutul dintr'un astfel de izvor, care în realitate este un izvor necurat. Și astfel vecinii dvs. sau poate chiar și rudele dvs. au căzut în acest fel în mrejele acestei propagande a anglo-americanilor, ale acelor dușmani ai țării noastre, care caută desbinarea noastră sufletească.

Fiindcă, iubiți creștini, acesta este Tudor Popescu, care s'a pus în slujba dușmanilor din afara Patriei noastre.

În scurtă vreme însă nu se va mai vorbi nicăieri despre tudoriștii lui Tudor Popescu, amăgitor al atâtor suflete nevinovate, în curând acești credincioși vor reveni la Biserica strămoșească, fiindcă minciuna nu durează, numai adevărul stă în picioare. Biserica Ortodoxă durează de aproape două mii de

ani! Atâtea vânturi au trecut peste ea! A rămas numai trista lor amintire. Tot așa vor trece și toți acești propagandiști, slugile americanilor și englezilor, veniți să desbina neamul românesc în atâtea grupări, pentru a putea după aceea să ne stăpânească mai ușor.

Nu mă miră faptul că, amăgirea aceasta a ajuns în această parohie, după ce de altfel a mai ajuns și în alte parohii pe Argeș.

Trebue să vă ocupați mai în deaproape de aceste suflete amăgite, să le convingeți să se reîntoarcă la dreapta credință a strămoșilor lor, arătându-le că Biserica părinților lor îi așteaptă cu brațele deschise. Să-i lămuriți pe bieții oameni care au căzut în brațele acestor dușmani, să revină la sânul Bisericii noastre.

Prea Cucernici Părinți și iubiți credincioși, vă felicit pentru toată evlavia și credința de care ați dat dovadă și vă asigur că Domnul nostru Iisus Hristos, care vede toată curățenia dvs. și toată strădania dvs., vă va răsplăti pentru osteneala ce depuneți în păstrarea dreptei credințe.

Rog pe Cel Atotputernic să sporească toată munca pe care o depuneți pe ogoare sau în sonde, în birouri sau fabrici, să vă dăruiască sănătate, ca să vă puteți câștiga cu cinste și demnitate existența, nerăvnind la bunul altuia și iubindu-vă Patria, iubindu-vă Republica Populară și pe conducătorii dvs., care se străduiesc să creieze prin orice mijloace un trai fericit în această țară. Iar dacă, ca orice început de muncă, și acesta este greu, apoi dvs. nu trebuie să desnădăjduiți, fiindcă munca dvs. fiind dusă cu toată sinceritatea și cu toată râvna, va duce la rezultatele cele mai bune.

În al doilea rând, să căutați să păstrați în mijlocul dvs. toată dragostea, care trebuie să fie între dvs., ca aceea de frați și totodată de fii ai lui Dumnezeu.

Căutați în acelaș timp ca în căminurile dvs. să domnească cinstea, iubirea creștină și toate celelalte virtuți necesare unei vieți plăcute lui Dumnezeu.

Vă binecuvântează din toată inima și mă voi ruga bunului Dumnezeu să vă aibă în paza și în grija Lui, dărându-vă din nemărginita Lui bunătate și cu milostivire să asculte rugăcunile pe care le înălțați în fiecare clipă.

Dumnezeu să vă binecuvinteze!

După aceea I. P. S. Sa a mers la biserica Sf. Nicolae Andronești, unde de asemenea a fost primit cu multă bucurie sufletească de către cler și credincioși. După polihroniu, C. Sa Părintele Alex. Popescu-Greaca a rostit un cuvânt de bun sosit, spunând:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Ziua de 20 Noemvrie, pentru noi enoriașii acestei sfinte biserici constituie o mare fericire prin venirea Inalt Prea Sfinției Voastre în mijlocul nostru.

De altfel, această zi este o zi fericită pentru întreg orașul Târgoviște, oraș în care s'au făurit multe învățături creștine.

În numele enoriașilor vă urăm deci:

«Bine ați venit în mijlocul nostru!».

Biserica aceasta este o biserică veche. Prima temelie a fost a lui Radu Vodă, iar mai târziu ea a fost restaurată de Matei Basarab la 1654, din inițiativa Doamnei Elina, soția Domnitorului.

Ea a mai fost după aceea încă de câteva ori restaurată, fiind din nou stricată de cutremur, dar cu ajutorul Celui Atotputernic am reușit să strângem suma necesară și să pășim și noi la refacerea ei, așa precum o vedem astăzi cu toții.

În această biserică păstoresc din 1913 și până astăzi. Activitatea mea s'a desfășurat și pe teren bisericesc și pe teren economic și cultural. Dar ca să arăt această activitate cred că nu este cazul, căci ar însemna să vă răpesc prea mult timp Inalt Prea Sfinției Voastre.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne, în speranța că veți mai veni la noi, fiind prea plin de emoție din cauza bunăvoinței pe care ați avut-o pentru noi vizitându-ne, dați-mi voie doar să vă urez viață lungă și plină de sănătate, ca să puteți duce corabia a cărei cârmă s'o conduceți la bun sfârșit.

A răspuns I. P. S. Patriarh Justinian, care a rostit următoarele:

Prea Cucernice Părinte,

Cucernici Părinți,

Iubiți credincioși,

Oine în această lume își leagă sufletul său de Dumnezeu este un om care a găsit calea cea fericită și fiecare dintre noi sun-

tem dornici de a fi fericiți; fiecare urmărim această pace care trebuie să domnească în sufletele noastre și în mijlocul nostru.

Fericirea nu se află, după cum cred că și dvs. știți, în palate luxos împodobite și nici în sufletele acelor care poartă haine scumpe; fericirea este în sufletul acelor care au pe Dumnezeu în ei, fericirea se găsește de atâtea ori în sufletele nevinovate, simple și curate. Și dacă vă mai aduceți aminte din școala primară despre cămașa fericitului pe care o căuta acel rege bolnav, ca să se îmbrace cu ea și să se vindece de boala de care nu se putea vindeca, dar după cum vă mai aduceți aminte, s'a găsit în cele din urmă un om fericit, dar care nu avea cămașe pe el.

Fiindcă fericirea, iubiți credincioși, este în noi, ea trebuie să pornească din sufletul nostru.

Un mare învățat bisericesc spune că cel mai mare dușman al omului este el însuși și cea mai mare victorie pe care poate s'o aibe un om asupra lui este atunci când el s'a învins pe sine însuși.

Prin urmare, lupta cu noi înșine este lupta cu pornirile pe care le sădește cel necurat spre rău în sufletul nostru, lupta dintre aceste porniri și neputințele noastre de a le înfrânge și de a face cele bune.

În momentul în care am reușit să ne învingem pe noi și să pornim pe drumul cel bun, în această clipă înseamnă că ne aflăm pe calea fericirii.

Un filosof spune că Dumnezeu a făcut pe oameni ca să fie fericiți; și dacă ei sunt nefericiți, vina o poartă ei înșiși fiindcă ei caută fericirea aiurea, în bunuri pământești, în bogății, în lux, într'o viață comodă, deci în plăceri ușoare; ori fericirea trebuie s'o caute în sufletul lor mai întâi, acolo trebuie să se găsească această fericire.

Și noi adăugăm că nu este om fericit acela care nu-și leagă viața de Dumnezeu; acela care se izolează și își duce viața alături de învățăturile Sfintei Scripturi, este un om care își duce viața la voia întâmplării, purtându-și-o pe valuri, fără nădejdea de a ajunge la țintă.

Omul care își leagă toată ființa lui de unele preocupări terestre, nu este un om fericit, fiindcă el nu va găsi fericirea niciodată. Astăzi va avea o haină bună, mâine va râvni să aibe

alta și mai bună; dar până la urmă va rămâne tot nemulțumit.

În schimb omul care pune preț mai mult pe cele duhovnicești și mai puțin se preocupă de cele lumești, este un om care își duce o adevărată viață creștină.

Eu văd că aici vă păstorește un părinte care este mai înaintat în vârstă și care pe bună dreptate se poate socoti părintele parohiei, putând să duhovnicească pe toți aceia amăgiți poate de preocupări pământești, sau cari la un moment dat sunt descurajați. Părintele a slujit aici trezeci și șase de ani — o viață fericită de păstor. Eu am păstorit mai puțin, dar cele mai frumoase amintiri din viața mea le am de pe acel timp al păstoriei mele în mijlocul credincioșilor; iar acestea sunt totdeauna și cele mai odihnitoare clipe în vremurile de oboseală.

Deși eram cu mult mai tânăr pe atunci, ca preot în mijlocul credincioșilor mei, eram totuși socotit ca un adevărat părinte al parohiei.

Dvs. sunteți o enoric fericită, fiindcă aveți un păstor care vă păstorește de 36 ani și dacă Dumnezeu îl binecuvântează mai departe cu aceeași sănătate, așa cum îi dorim cu toții, apoi are să vă păstorească, ajutat de cei mai tineri, cu aceeași vrednicie ca și până acum.

Iubiți credincioși,

Vă sfătuesc cu căldură și cu dragoste ca să aveți toată viața dvs. cât mai mult închinată lui Dumnezeu și să aveți întotdeauna în sufletul dvs. gândul acesta că omul este trecător, că tineri alături de cei bătrâni au să vadă ce au să devină mâine și ei, și dacă nu țin as'ăzi la sfaturile bătrânilor, nu vor ține seama mâine alții de sfaturile lor.

Să căutați ca în toate acțiunile, în toate faptele dvs. să vă călăuziți după acest gând, să faci ceea ce place lui Dumnezeu, iar dacă constăți că ceea ce ai făcut nu place lui Dumnezeu, atunci să cauți drumul cel bun.

Iubiți credincioși,

Trebue să vă feriți a învenina viața aceasta cu gânduri și preocupări care turbură liniștea voastră. Trebuie să vă străduiți să aveți cât mai multe clipe fericite, dovedind prin aceasta că rugăciunea pe care o faceți Tatălui nostru de a fi și pe pământ

cum este în cer, corespunde felului vostru de viață, putând astfel fiecare prin faptele sale să contribuie la o viață cât mai fericită în această lume.

Nu uitați că ochiul lui Dumnezeu veghiază asupra fiecăruia dintre noi și asupra tuturor faptelor noastre; îngerii lui păzitori sunt lângă noi, dacă noi nu-i isgonim prin faptele noastre.

Intr'adevăr, să fim convinși că îngerii lui Dumnezeu ne îndreaptă întotdeauna pe calea cea bună, și că dacă noi mergem pe calea cea rea, îngerii Lui se îndepărtează de noi.

Aș dori ca cei credincioși din această parohie să caute a merge numai pe calea cea bună, pe calea Sfintei Scripturi și atunci când se simt mai oboșiți, mai necăjiți, mai neliniștiți, mai chinuți sufletește, să-și îndrepte pașii spre Sfânta Biserică, să ingenuche înaintea sfântului altar și să stea astfel de vorbă cu Dumnezeu prin rugăciuni; fiecare credincios se va liniști sufletește, fiindcă nu pot fi mincinoase cuvintele lui Iisus, care spune:

«Veniți la Mine cei osteniți și împovărați; eu vă voi odihni pe voi».

Dar pentru aceasta trebuie să venim cu toată dragostea și inima noastră curată.

Doresc tuturor credincioșilor acestei parohii o cât mai bătorită cale spre Biserică și cât mai multă vrednicie din parte-vă, spre a putea sta de vorbă cu Dumnezeu, prin sfintele rugăciuni.

Vă doresc din toată inima ca îngerii păzitori să vă îndrepte pe calea aceasta a Sfintei Biserici, îndepărtându-vă dela toate relele.

Bunul și milostivul Dumnezeu să vă vină în ajutor și să vă îplinească toate rugăciunile și toate dorințele de bine, dăruindu-vă pacea pe care sufletele voastre o râvnesc.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți.

Amin!

După aceasta, pe la orele 7 seara s'a îndreptat către Biserica Krețulescu, unde de asemenea era așteptat de către mulți credincioși și preoți din localitate. După polihroniu, C. Sa Părintele Alexandru Popescu-Ghergani, parohul bisericii — în

vrednic slujitor al Evangheliei Domnului — a rostit un cuvânt de bun sosit, spunând între altele:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

In numele meu și al credincioșilor vă aduc mulțumiri respectuoase pentru venirea în mijlocul nostru.

Prezența I. P. S. Voastre este un nou imbold pentru noi de a munci cu și mai multă râvnă.

Sunt la această biserică din anul 1941.

Astăzi, când I. P. S. Voastră călcați în această bisericuță, vă rugăm să ne dați binecuvântarea patriarhicească, care să ne încurajeze și mai mult în munca noastră continuă.

Să trăiți, Inalt Prea Sfințite Stăpâne.

A răspuns I. P. S. Patriarh, care a grăit cele ce urmează:

Prea Cucernice Părinte,

Iubiți credincioși,

Suntem la încheierea programului nostru, care a fost destul de bogat, astfel încât suntem puțin cam oboșiți. Totuși, întâlnirea cu voi ne înprospătează puterile și noi din nou găsim de cuviință că este bine să stăm câteva clipe de vorbă cu voi.

Cunosc mai de mult situația acestei biserici, dar cunosc și râvna preoțească care se desfășoară tocmai pe unul din tărâmurile cele mai frumoase.

Cunosc râvna părintelui paroh la rugăciune, la induhovnicirea tuturor acelora care caută în necazuri liniștea sufletească. Dar ce m'a impresionat pe mine mai mult în activitatea părintelui vostru, iubiți credincioși, a fost preocuparea sa în cultivarea florilor.

Iată o preocupare foarte nobilă pentru un preot, cu atât mai mult cu cât cea mai frumoasă floare pentru fiecare din noi este însăși credința pe care hunul Dumnezeu a dăruit-o fiecăruia dintre noi.

Așa dar, m'a impresionat foarte mult această ocupație a Părintelui vostru. Sfinția Sa este într'adevăr un iubitor al frumosului, având preocuparea aceasta de a da florilor culorile cele mai alese, frumusețea cea mai deosebită. Mi-am spus atunci:

Iată un preot care în viața lui de apostol poate fi cu adevărat un foarte bun misionar, fiindcă așa cum îl preocupă nuanțele florilor, tot așa, sunt convins, îl preocupă și toate nuanțele sufletului omenesc și mai ales diferitele nuanțe în care se desfășoară credința în sufletul fiecăruia.

Iubiți credincioși,

Cât privește despre voi, apoi faptul că ne-ați întâmpinat la o oră așa de târzie, într'un număr destul de mare pentru bisericuța aceasta, dar mai ales cu o dragoste care se mărturisește pe fețele voastre, pentru aceasta din toată inima țin să vă mulțumesc și totodată să vă binecuvintez, rugând pe bunul Dumnezeu să vă dăruiască nu numai sănătate trupească, dar mai ales sănătate sufletească.

Să vă dăruiască bunul Dumnezeu puteri sporite în întărirea credinței voastre, înmulțindu-vă faptele cele bune și plăcute lui Dumnezeu, fiecare luând pildă și dela viața aceasta minunată a florilor, care vă încântă sufletele așa de plăcut.

De altfel, roadele credincioșiei voastre se constată și în modul cum întrețineți această biserică, chiar dacă ajutorul unui binefăcător a încetat.

Și acum, părăsindu-vă, ne pare rău că ne despărțim, dar o facem cu nădejdea revederii noastre și mai ales cu nădejdea că vom auzi numai de bine unii de alții și că lucrurile bune vor spori și mai mult și vor spori astfel și mulțumirile noastre sufletești.

Vă rog să vă păstrați puternică credința și să săvârșiți numai faptele cele bune, plăcute lui Dumnezeu, ascultând cu sfințenie învățăturile Sfintei Scripturi, cari sunt învățăturile Domnului nostru Iisus Hristos.

Și în același timp să nu uitați să vă iubiți deopotrivă și Patria, să fiți credincioși cetățeni ai Republicii noastre dela Dumnezeu rânduită.

În felul acesta conducându-vă dvs. viața, veți putea avea pace și liniște, veți putea fi cu adevărat fericiți.

În nădejdea că și mai departe veți asculta cu aceeași dragoste pe preotul vostru și că vă veți îndrepta pașii la toate chemările pe care vi le face Biserica în zile de sărbătoare către Altare, de unde să primiți nu numai binecuvântarea, ci și iertarea

de greșelile voastre, rog pe bunul Dumnezeu să reverse asupra sufletului vostru, asupra căminurilor voastre și asupra rosturilor voastre, toate milele Lui cele bogate și cu al Său har și cu a Sa iubire de oameni, să vă ocrotească acum și în vecii vecilor. Amin!

După terminarea acestor vizite canonice, I. P. S. Sa, însoțit de întreaga sa suită, a pornit spre mănăstirea Viforâta, unde au cinat și au fost găzduiți în acea noapte.

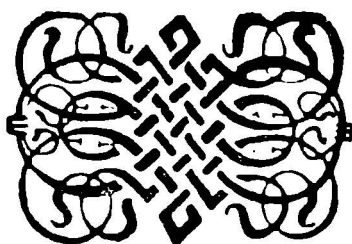
A doua zi, Luni 21 Noembrie, fiind sărbătoarea «Intrarea în Biserică», I. P. S. Sa, după ce dis de dimineață a vizitat chiliile și s'a interesat în de-aproape de întreaga stare duhovnicească și gospodărească dela acea mănăstire, a asistat în biserică la Sfânta Liturghie ce s'a săvârșit de către PP. CC. Consilieri: Alex. Săvulescu, Gh. Soare și Dumitru Cristescu, precum și de preoții slujitori dela acea mănăstire. Predica zilei a fost rostită de către Părintele Consilier Dumitru Cristescu, care a scos în lumină viața de înaltă duhovnicie a Maicii Domnului, care este pentru toți creștinii și mai ales pentru cuvioasele maici călugărițe, pildă vie de urmat.

După terminarea Sfintei Liturghii, pe la orele 12, a urmat, în sala stăreției, o consfătuire cu toate maicile din mănăstire, la care I. P. S. Patriarh Justinian, timp de peste o oră, a vorbit despre chipul cel ingeresc al călugăriei, dând frumoase sfaturi de trăire duhovnicească în mănăstire, și insistând apoi și asupra vieții de obște ce urmează să ia ființă în fiecare mănăstire din țară. A fost un moment de înaltă pilduire arhipăstorească, când la sfârșitul acestei cuvântări, I. P. S. Sa s'a întreținut cu fiecare maică, interesându-se și de nevoile ce le întâmpină fiecare în viața lor mănăstirească. Și mai impresionant a fost faptul că I. P. S. Sa, dintr'o largă înțelegere sufletească, a dăruit de îndată, la un număr de 7 maici, diferite sume de bani, cu care acestea să-și îplinească unele lipsuri de ordin gospodăresc, mai ales că unele dintre ele, fiind suferinde, trebuiau să-și caute sănătatea. Odată cu aceasta, I. P. S. Sa luând cunoștință de nevoile ce le are mănăstirea pentru refacerea localului stăreției, care este în curs de lucru, a dăruit din partea Sf. Arhiepiscopii suma de 200.000 lei, cu care să-și poată continua lucrările.

La Viforâta s'a cunoscut că a venit Arhipastorul și Părintele duhovnicesc al țării și s'a întipărit cu litere de foc în inimile tuturor maicilor dela această mănăstire, cuvântul cald și plin de înțelepciune pentru întărirea, cu adevărat, al chipului îngeresc ce trebuie să existe ca un strălucit ideal pentru fiecare călugăr. S'au luat de asemenea și unele măsuri de înviore a vieții duhovnicești din acea mănăstire și s'a dat un spor de viață nouă pentru întreaga obște de aci.

După masa de prânz, I. P. S. Patriarh Justinian, împreună cu întreaga suită, a pornit spre Reședința Patriarhală, cu inima și sufletul încărcat de alese bucurii duhovnicești și de minunate realizări în câmpul vieții de activitate arhipăstorească.

Consilier

III. CUVÂNT PENTRU TÂLCUIREA LITURGHIEI CREDINCIOȘILOR.

(Partea întâia)

Cinstiți ascultători,

Cu ajutorul Domnului nostru Iisus Hristos și al Prea Curatei Sale Maici, v'am tâlcuit, urmând învățătura Sfintei noastre Biserici, primele două părți ale dumnezeieștei Liturghii, adică Proscomidia și Liturghia catehumenilor sau a celor chemați.

Din puținele și slabele mele cuvinte, ați putut afla că **slujba Proscomidiei**, care se săvârșește de preot în timpul utreniei și ceasurilor, este vremea cea mai potrivită pentru a aprinde lumânări în sfeșnice, pentru a ne închina la sfintele icoane și pentru a duce darurile noastre la altar. Dintre darurile prezentate la altar, nu trebuie să lipsească prescurile făcute după rânduială din aluat din făină de grâu și vinul curat de struguri, fără de care nu se poate săvârși sfânta Liturghie și nici lumânările de ceară curată. Pâinea dospită și vinul ne fac părtași la pregătirea Jertfei euharistice, care reproduce minunea dela Cina cea de Taină, iar lumânările ne aduc aminte de primele zile ale Bisericii, când creștinii, prigoniți cumplit de păgâni, se adunau pentru sfintele slujbe numai noaptea și în locuri ascunse. Lumina lor închipuiește atât învățătura creștină, cât și curăția pe care trebuie s'o îmbrace sufletele noastre la rugăciune. După învățătura Sfinților Părinți, lumânările care se aprind în Biseri-

că se cuvine deci să fie făcute numai din ceară curată de albine și aceasta pentru trei pricini de seamă: întâi, pentru că ceara este culeasă din polenul celor mai curate flori, închipuind astfel virtuțile alese care trebuie să într'aripeze rugăciunile noastre; al doilea pentrucă ea este pregătită de către cea mai curată ființă din lumea animală, adică de albină, care nu cunoaște poftă trupească și rămâne toată viața fecioară, închipuind astfel pe îngeri și pe monahi și monahii; al treilea, pentrucă ceara este produsul unei munci stăruitoare și grele, învățându-ne prin aceasta că numai prin muncă rodnică suntem bine plăcuți lui Dumnezeu și semenilor noștri.

Din cuvintele mele ați învățat deasemenea că **Liturghia catehumenilor** sau a celor chemați cuprinde rânduiala mai multor rugăciuni, cântări și citiri alese din sfânta Scriptură, me-nite să ne învețe adevărurile credinței și să ne pregătească su-fletește pentru participarea la cea mai înălțătoare parte a sfintei slujbe, adică la **Liturghia credincioșilor**, în timpul căreia sfintele Daruri se prefac în însuși Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos și se oferă spre adorare și spre împărtășire tuturor credincioșilor vrednici să se apropie de această prea înfricoșată și cerească Taină.

Liturghia catehumenilor se termină cu ectenia pentru cei chemați, în timpul căreia preotul desface sfântul Antimis, pregătindu-l pentru aducerea cinstitelor daruri dela Proscomidie.

Liturghia credincioșilor începe îndată după aceea a catehumenilor, cu cuvintele: «**Câți suntem credincioși, iară și iară cu pacea Domnului să ne rugăm!**». De acum, nu se mai îngăduie niciun fel de mișcare în Biserică. În vremea veche, îndată după ieșirea celor chemați, ușile bisericii se încuiau și erau păzite cu multă grijă de către diaconi și ipodiaconi, ca nici cei credncioși să nu mai poată intra în timp ce se pregătește aducerea dumnezeieștii jertfe. Ce sfântă rânduială era atunci! Cu ce sfântă cutremurare ascultau credincioșii această parte a slujbei, în care, prin lucrarea cea necuprinsă de minte a Sfântului Duh, Hristos însuși este de față în sfântul altar prin sfântul Său Trup și Sânge care se dă pentru sfințirea celor ce cred din toată inima într'ânsul! Inima lor tresărea, ca la o chemare de sus, atunci când preotul rostea ecfonisul: «**Înțelepciune! Ca sub stăpânirea Ta fiind păziți, Ție mărire să-Ți înălțăm...**», fiindcă era pătrunși

de înfricoșata minune care se petrecea în sfântul altar și ascultau cu înfiorare cântarea **Heruvimilor** sau **Heruvicul**: «**Noi, cei cari inchipuim în mod tainic pe Heruvimi și cântăm făcătoarei de viață Treime cântarea cea întreit sfântă, să lepădăm acum toată grija cea lumească, pentru ca să primim pe Impăratul tuturor, în chip nevăzut înconjurat de cetele îngeresti, Aliluia, Aliluia, Aliluia**».

În timpul cântării heruvimice, care ne îndeamnă să lepădăm toată grija cea lumească și să primim ca și îngerii pe Impăratul tuturor, preotul se roagă în taină lui Hristos Dumnezeu, ca să-i curețe sufletul și inima de orice întinăciune și să-l îndestuleze cu puterea Duhului Sfânt, pentru a-l învrednici să săvârșească cea mai pre sus de ceruri Taină. Terminând această rugăciune, el deschide ușile împărătești și tămâiază sfânta Masă, altarul împrejur, cinstitele daruri aflate la proscomidie și întreaga biserică, zicând în taină, cu toți credincioșii, psalmul: «**Miluește-mă Dumnezeule**». Apoi merge la proscomidie, pune pe umeri acoperământul cel mare de pe cinstitele Daruri, iar în mâna stângă discul cu părțile scoase la Proscomidie, iar în dreapta ia sfântul potir, și, când se termină prima parte a heruvicului, vine în mijlocul bisericii și roagă pe bunul Dumnezeu să pomenească întru împărăția Sa pe toți dreptcredincioșii creștini, pe căpeteniile bisericii și statului, pe preoți, pe monahi, pe ctitorii și binefăcătorii bisericii, pe cei ce au adus cinstitele daruri, și pe toți credincioșii aflați în biserică.

Această ieșire cu cinstitele daruri, închipuie Patimile Mântuitorului și Drumul Crucii, adică drumul Lui spre Golgota spre a se jertfi pe Cruce pentru mântuirea neamului omenesc. De aceea, la ieșirea cu cinstitele daruri, toți credincioșii cad în genuchi și se roagă ca și tâlharul depe cruce: «**Doamne, pomenește-mă și pe mine când vei veni întru împărăția Ta**».

Apoi, în timp ce la strană se cântă mai departe a doua parte a imnului heruvimic, preotul duce cinstitele daruri la altar și le așează pe Sfântul Antimis, rostind troparele care amintesc înmormântarea Domnului nostru Iisus Hristos. Sfântul Antimis, adică «înlocuitorul sfintei mese», este însemnat cu chipul punerii Mântuitorului în mormânt, după pogorârea depe Cruce și poartă, într'o cusătură pe margine, părțile de moaște sfinte și Sfânt Mir. Sfințirea lui se face numai de către Arhiereu, iar fără Anti-

mis nu se poate săvârși Sf. Liturghie. El amintește timpurile de prigoană, când creștinii nu-și puteau construi locașuri speciale pentru sfintele slujbe, ci săvârșeau sfânta Liturghie în peșteri, în păduri, în catacombe și oriunde puteau scăpa de urmărirea persecuțiilor. De aceea chiar și astăzi, dacă are la îndemână sfântul Antimis, preotul poate săvârși ori unde sfânta Liturghie, așa cum se întâmplă, de exemplu, în vreme de războiu. Iar dacă — ferească Dumnezeu — s'ar întâmpla să ia foc biserica chiar în timpul Sfintei Liturghii, preotul este dator să ia cu sine sfântul Antimis, împreună cu sfintele vase și să continue afară rânduiala dumnezeieștei slujbe.

După ce s'a săvârșit strămutarea cinstitelor Daruri la Sfânta Masă, preotul ridică depe ele acoperămintele cele mici, care închipuiesc acum, măhrama sau sudariul depe fața Celui răstignit și le acoperă pe amândouă cu acoperământul mare (**Sfântul Aer**), care închipuie giulgiul în care s'a înfășurat trupul lui Iisus Hristos când a fost pus în mormânt. Apoi preotul sau diaconul rostește ectenia pentru cinstitele daruri ce sunt puse înainte, pe sfânta Masă și cere dela Dumnezeu să ne dăruiască cele bune și de folos sufletului și trupului, spre a petrece în pace și sfințenie restul vieții noastre și a ne înfățișa cu vrednicie, după moarte, la înfricoșata judecată a lui Hristos. Iar când se sfârșește această ectenie, el ne îndeamnă «**să ne iubim unii pe alții**» și «**Intr'un gând să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită**».

În vechime, la auzul acestor cuvinte, toți cei ce erau în biserică se sărutau unii pe alții cu sărutare sfântă, ca niște adevărați frați și surori în Iisus Hristos. Mai târziu, obiceiul acesta a fost părăsit, ca să nu dea pricină de sminteală celor neînțelepți și necredincioși și a fost înlocuit cu mărturisirea solemnă a credinței, prin rostirea Crezului. Sărutarea frățească se păstrează însă și astăzi în altar, când slujesc mai mulți preoți deodată. Toți creștinii sunt însă datori să se iubească unii pe alții, fiindcă numai iubirea frățească îi face vrednici de Hristos și le deschide ușile raiului, potrivit cuvintelor Apostolului care ne învață astfel: «**Dacă zice cineva că iubește pe Dumnezeu și urăște pe fratele său, acela este un mincinos, căci cel ce nu iubește pe fratele său, pe care-l vede, cum va putea iubi pe Dumnezeu, pe care nu-l vede?**» La fel ne poruncește și Mântuitorul

prin cuvintele: «**Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unul pe altul**».

Implinindu-se deci toate acestea, însuși preotul, dacă nu este diacon, strigă cu glas mare: «**Ușile, ușile, cu înțelepciune să luăm aminte**», după care îndată se rostește din biserică **Simbolul credinței sau Crezul**, care este un rezumat al întregii învățături creștine, ce s'a alcătuit de sfinții Părinți la primele două Soboare ecumenice. Rostirea cuvintelor: «**Ușile, ușile...**» ne aduce aminte de primele veacuri ale creștinismului, când prin ele preotul amintea diaconilor și ipodiaconilor să păzească cu toată grija ușile bisericii, pentru ca nimeni din cei necredincioși să nu mai intre în biserică, după cum iarăși, niciun credincios să nu mai iasă din biserică până la sfârșitul slujbei. Astăzi, aceste cuvinte ni se adresează chiar nouă, celor botezați, îndemnându-ne să închidem ușile sufletului, adică ochii, urechile, gura, simțirile și inima — pentru toată lumea pământească și pentru tot ceea ce ne poate face nevrednici de jertfa Mântuitorului. Trupul nostru, sfințit prin botez, este acum, mai mult ca oricând, asemenea unui templu care se pregătește să primească pe stăpânul său suprem, iar sufletul se înalță tot mai sus, pe treptele creșterii jertfelnic.

Când se începe crezul, preotul deschide perdeaua (sau dvera), dela ușile împărătești, pentru ca toți credincioșii să-și mărturisească credința chiar în fața scaunului dumnezeesc. După ce deschide dvera, el ridică acoperământul cel mare sau Sfântul Aer depe cinstitele Daruri și-l clatină deasupra lor, închipuind prin aceasta pe Sfântul Duh, care s'a pogorât asupra Sfinților Apostoli la Cincizecime și care se va pogori în curând și asupra cinstitelor Daruri, pentru a le sfinți și a le preface în Trupul și Sângele Domnului. Clătinarea Sfântului Aer, care închipește și lespede depe Mormântul Mântuitorului, ne duce cu gândul și la cutremurul ce s'a făcut când a înviat Hristos; de aceea această clătinare încetează când se rostesc, la Crez, cuvintele: «**Și a înviat a treia zi după Scripturi**», după care acoperământul se pune deoparte, însemnând ridicarea pietrei depe ușa mormântului.

Cu rostirea Crezului, s'a apropiat clipa cea mai însemnată și cea mai sfântă a întregii Liturghii, s'a apropiat timpul jertfei celei fără de sânge, când preotul cheamă pe Sfântul Duh să sfin-

țească și să prefacă cinstitele daruri în însuși Trupul și Sângele Domnului.

De aceea preotul sau diaconul ne îndeamnă cu glas înalt, zicându-ne: «**Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte sfânta jertfa în pace să o aducem**». Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că «a sta bine» însemnează «a sta așa cum trebuie să stea un om înaintea lui Dumnezeu, adică cu frică și cu cutremur, cu mintea trează și veghetoare».. Acum, trebuie să ne adunăm toate gândurile și toate simțirile și să le îndreptăm numai spre Domnul nostru Iisus Hristos.

La îndemnul preotului de a sta bine, de a sta cu frică și de a lua aminte pentru a aduce cu pace sfânta jertfă, cântăreții răspund zicând: «**Mila păcii, jertfa laudei**». Prin glasul lor, credincioșii din biserică răspund astfel că și ei se asociază la aducerea jertfei celei adevărate din altar, aducând lui Dumnezeu următoarele virtuți recomandate de către Sf. Scriptură: **milă**, adică fapte de iubire și de ajutorare pentru semenii; **pace**, adică împăcare cu toți oamenii și **jertfa de laudă sau de cântare**, adică roada buzelor care proslăvesc numele Domnului. **Mila**, înînțelesul de binefacere, ne este cerută de Dumnezeu prin prorocul Osea, când zice: «**Milă voesc, iar nu jertfă**» (Osea VI, 6, comp. și Matei IX, 13 și XII, 7). **Pacea** cu toți oamenii ne este cerută de Mântuitorul însuși, prin cuvintele: «De-ți aduci darul tău la altar... **împacă-te** mai întâiu cu fratele tău» (Matei V, 23-24). **Cântarea de laudă** ne este cerută de Psalmist și de Apostol prin cuvintele: «**Adu lui Dumnezeu jertfă de laudă**», pentru că «**Cel ce-mi aduce jertfă de laudă, acela mă cinstește**» (Ps. XLIX, 14, 23; comp. și Ps. CXV, 8; Evrei, XIII, 15).

După aceste cuvinte, preotul cere binecuvântarea lui Dumnezeu asupra credincioșilor pe care-i înseamnă cu sfânta Cruce din ușile împărătești, rostind după sfântul apostol Pavel: «**Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu-Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți**» (II Cor. 13, 13). Credincioșii mulțumesc preotului pentru această binecuvântare apostolică și-i răspund într'un glas: «**Și cu Duhul tău**», urându-i astfel ca și el să se împărtășească din aceste daruri dumnezeiești.

Apoi preotul, voind să ridice cugetele tuturor credincioșilor dela pământ la cer, înalță Sfânta Cruce și zice: «**Sus să avem**

inimile». La acest îndemn, cântăreții și credincioșii răspund: «**Avem către Domnul**», mărturisind astfel că, într'adevăr în acest moment, inimile tuturor se înalță spre Iisus Hristos. Acum preotul se întoarce cu fața către sfântul Altar și zice: «**Să mulțumim Domnului**», iar credincioșii răspund: «**Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, Treimii cei de o ființă și nedespărțită**». În timpul acestei cântări de laudă și preamărire a Sfintei Treimi, preotul, în altar, se roagă în taină, mulțumind lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră și pentru primirea jertfei liturgice nu din partea îngerilor, ci din partea noastră, a oamenilor. De acum, sfântul altar ține locul foisorului în care s'a prăznuit Cina cea de Taină, în Joia Sfințelor Patimi, iar Sfânta Masă înlocuește însăși masa dela Cina cea de Taină, când Mântuitorul a instituit taina sfintei Euharistii sau Impărtașanii și a poruncit ucenicilor Săi s'o repete până la sfârșitul veacurilor.

Preotul încheie rugăciunea tainică pe care o face în altar, rostind cu glas mare ultimele ei cuvinte: «**Cântarea de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind**». «Cântarea de biruință» este cântarea pe care o cântă neîncetat îngerii în ceruri înaintea tronului dumnezeesc, așa cum i-a văzut atât proorocul Isaia, cât și Sf. Ioan Evanghelistul în vedeniile minunate pe care le-au avut (Is. VI, 3 și Apoc. IV, 8). De aceea la strană se cântă acum imnul serafimic: «**Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul și pământul de mărirea lui**». (Isaia VI, 3). «**Osana întru cei de sus, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului**». (Matei XXI, 9). Prima parte a acestui imn de biruință este alcătuit din cântarea Serafimilor împrejurul tronului Celui prea înalt, pe care ne-o adeverește proorocul Isaia, iar a doua parte cuprinde strigătul de bucurie cu care mulțimea a întâmpinat pe Domnul la intrarea sa triumfală în Ierusalim, în Dumineca Floriilor.

În timp ce în biserică răsună cântarea serafimică, pe care o înalță lui Dumnezeu și îngerii și oamenii, preotul rostește în taină rugăciunea: «**Cu aceste fericite puteri și noi, iubitorule de oameni Stăpâne, strigăm și grăim...**», prin care preamărește pe Dumnezeu pentru trimiterea unicului său Fiu în lume, amintind apoi cum, în noaptea când S'a lăsat prins, a luat pâinea, a bine-

cuvântat-o, a frânt-o și a dat-o sfinților Săi ucenici și apostoli zicând:

«Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu, care se frânge pentru voi, spre iertarea păcatelor». Când rostește aceste cuvinte, la care strana răspunde: «Amin», preotul arată cu mâna dreaptă sfântul disc, pe care se află pâinea încă nesfințită. Apoi el zice în taină: **«Asemenea și paharul după cină»** și, arătând spre Sfântul Potir, grăește iarăși cu voce înaltă: **«Beți dintru aceasta toți, acesta este Sângele meu, al legii celei nouă, carele pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor»**, după care strana zice din nou «Amin».

După aceste cuvinte solemne și sfinte, pe care însuși Domnul nostru Iisus Hristos le-a rostit la Cina cea de Taină, preotul ridică iarăși glasul, după ce din nou s'a rugat în taină, și zice: **«Ale Tale dintru ale Tale, ție îți aducem de toate și pentru toate».** Sunt ultimele cuvinte rostite cu glas tare, înainte de aducerea jertfei cei fără de sânge.

Când le rostește, preotul sau diaconul ridică sfântul disc și sfântul potir, care conțin pâinea și vinul, luându-le cu mâinile așezate în formă de cruce și face cu ele semnul Sfintei Cruci pe sfânta Masă. Toate acestea ne aduc aminte că noi oamenii nu putem aduce lui Dumnezeu nimic dintr'ale noastre și că însăși darurile noastre, adică pâinea și vinul sunt tot ale lui Dumnezeu. De aceea preotul zice: **«Ale Tale sunt, Doamne, și pâinea și vinul acesta și deci dintru ale Tale îți aducem de toate, rugându-te să le primești pentru toate binefacerile pe care le-ai revărsat asupra noastră».**

Cinstiți ascultători,

După ce preotul rostește aceste cuvinte, cântăreții, împreună cu credincioșii, își pleacă cu cea mai profundă evlavie genunchii și cântă cu glas dulce și lin imnul: **«Pre Tine te laudăm, pre Tine bine Te cuvântăm, Ție îți mulțumim, Doamne, și ne rugăm Ție, Dumnezeului nostru».** În timpul acestei cântări line, în sfântul altar se săvârșește cea mai înfricoșată Taină, adică slujba cea mai cutremurătoare din întreaga Liturghie. Acum preotul, ridicându-și mâinile spre cer, se roagă cu mai multă stăruință și înfiorare și cere lui Dumnezeu să trimită peste Darurile puse înainte pe Prea Sfântul și atotputernicul Său Duh, care, venind,

preface pâinea în însuși cinstitul și Sfântul Trup, iar vinul în însuși cinstitul și Sfântul Sânge al Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos.

Din clipa în care preotul rostește asupra Sfintelor Daruri cuvintele de invocare a Sfântului Duh, zicând: «**Și fă, adică, pâinea aceasta cinstit trupul Hristosului Tău, iar ce este în paharul acesta cinstit sângele Hristosului Tău, prefăcându-le cu Duhul Tău cel sfânt, Amin**», pe sfânta Masă nu se mai găsește simbolul sau imaginea Trupului, ci Trupul însuși al Mântuitorului, acela, care s'a născut din Sfânta Fecioară, a pățimit, a fost răstignit, a înviat și s'a înălțat la ceruri și șeade de-a dreapta lui Dumnezeu-Tatăl. De asemenea, pe Sfânta Masă nu se mai găsește închipuirea sângelui ci însuși sângele care a țâșnit din Trupul Mântuitorului când a fost împuns cu sulița pe cruce. Darurile pregătite la proscomidie s'au prefăcut deci într'adevăr în însăși jertfa pe care Mântuitorul a adus-o pe Golgota pentru mântuirea noastră.

Cu aceasta, slujba Sfintei Liturghii și-a desăvârșit lucrarea cea dintâi și și-a atins scopul cel mai de seamă: prefacerea pâinii și vinului în însuși Trupul și Sângele lui Hristos. Rânduiala Sfintei Liturghii nu se sfârșește însă aici, Ea continuă cu alte cântări: rugăciuni și imne, menite mai ales să ne pregătească pentru sfânta împărtășanie. Despre acestea, vom vorbi în continuare Dumineca următoare. Până atunci, rugați pe Domnul nostru Iisus Hristos să ne invrednicească a ne împărtăși cu toții din darurile prea sfintei sale jertfe, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Diacon N. I. NICOLAESCU

Rectorul Institutului Teologic
din București.

C U V Â N T A R E

rostită în Catedrala Sf. Patriarhii, Duminică 6 Noembrie 1949, cu prilejul săptămânii prieteniei Româno-Sovietice.

de Pr. D. CRISTESCU

Prea iubiți creștini,

Ingăduiți-mi, ca din fața Sf. Prestol al acestei sfinte și mărețe Catedrale, unde de trei veacuri se proslăvește numele Celui Prea Înalt și unde se săvârșește jertfa cea fără de sânge a Mântuitorului Hristos, să atragem luarea aminte și privirile noastre spre realitățile vii ale poporului din Țara noastră și spre un fapt istoric de o covârșitoare însemnătate.

Biserica Ortodoxă, pe care un sfânt părinte o numește Biserica Dumnezeului celui viu și trup al lui Hristos, este așezământ de esență divină; dar ea își desfășoară lucrarea sa în lume pentru mântuirea și fericirea oamenilor, nu numai cerească, dar și pământească. Ea este în slujba lui Dumnezeu, dar se străduiește și este gata de jertfă pentru binele, pentru pacea și propășirea oamenilor și aici pe pământ.

Biserica Ortodoxă Română a fost dealungul veacurilor Biserica poporului stând neconținut alături de el, atât în timpuri de restriște, de suferințe, cât și în cele de bucurie și de biruință. Ea este un așezământ lucrător, nu stătător. Nu s'a despărțit niciodată de popor, fiindcă despărțirea înseamnă nepăsare, lăncetire, fapt care este osândit de toată învățătura evanghelică.

Astfel, în fața noianului de adânci prefaceri obștești din Țara noastră și față de noua orânduire a Statului, Biserica noastră strămoșească se găsește alături de popor și sprijină osârdia și marea lui încordare pentru propășirea, pentru pacea și fericirea lui.

De aceea, astăzi, când întregul popor din țara noastră și-a făurit o nouă orânduire obștească, în care se asigură dezvoltarea personalității omului, când omul liber și-a creat o nouă civilizație, o nouă justiție, o nouă cultură, Biserica strămoșească este alături de acest popor, pe care-l înțelege și-l sprijină în toate strădaniile lui bune.

În acelaș timp ea prețuește munca și toată strădania lui de a se reînoda firul legăturilor de prietenie cu marele popor delarăsărit, cu care în trecut am avut cele mai strânse legături de prietenie și de sprijinire.

În întreaga Țară, această săptămână a fost închinată străngerii legăturilor de prietenie cu popoarele din Uniunea Sovietică; în această săptămână, obștea românească și-a invederat prietenia, dragostea și recunoștința sa față de puterea sovietică, arătându-se lămurit atât în ziare, cât și în întruniri, legăturile de sinceră prietenie pe care poporul nostru, le are cu U.R.S.S., precum și marele ajutor pe care l'a dat țării noastre pe toate tărâmurile de viață. Clasa muncitoare din R. P. R., a luat în mâinile sale puterea de stat și a isbutit să prefacă mijloacele de producție în bunuri ale statului, pășind la construirea socialismului. S'a trecut deci spre o nouă formă a vieții obștești, pornind pe drumul socialismului.

Țara noastră, trebuie să afirmăm, se dezvoltă într'un ritm nou, fiind interesată în mod direct în păstrarea păcii, a păcii drepte și democratice, pentru care luptă și Uniunea Sovietică. Realități geografice, de vecinătate cu marele popor din răsărit, ne cer să fim în cele mai bune raporturi de prietenie, căci întotdeauna vecinul te poate sprijini la nevoie și poate oricând să te ia sub ocrotire, când viața îți este în primejdie. Și nu putem trece sub tăcere ocrotirea și sprijinul pe care ni l'a acordat odinioară poporul rus, așa cum în anii din urmă, U.R.S.S., ni l'a dat în ceasuri de grea cumpănă, când era amenințată însăși ființa țării noastre. Semnele adânci ale legăturilor de prietenie cu acest mare popor, s'au înscris pe răbojul istoriei. Și ele alcătuiesc una din comorile sufletului nostru.

Amintim, câteva fapte istorice, când poporul și Biserica noastră au avut sprijinit și mângâiere dela poporul rus. În lupta noastră împotriva asupraitorilor de altă dată, n'am avut ajutor — afară de Bunul Părinte Ceresc, — decât pe pravoslavnicii dre-

gători ai mării Rusii. La Moscova s'a dus pentru ajutor în 1645, Mitropolitul Ardealului Ilie Iorest, care pe lângă' nenumărate umiliri suferite din partea unor prigonitori ai ortodoxiei, a fost silit să îndure 9 luni de temniță calvină. Rusiei i-a cerut sprijin în 1668 Mitropolitul Ardealului Sava Brancovici, care a fost isgonit din scaunul mitropolitan pentru statornicia sa în legea ortodoxă. Dela Țarina Elisabeta, au primit ajutoare bănești și întărire duhovnicească ortodoxii din Brașov; iar în veacul al 18-lea, când împărații habsburgi din Viena asupreau poporul și-l sileau să treacă la Uniația cu Roma Papală, preoții și protopopii tot la Moscova au găsit sprijin și întărire duhovnicească.

Intre Biserica Ortodoxă Română și Biserica pravoslavnică a Rusiei, au existat din cele mai vechi timpuri, legături trainice și frățești.

Mulți au mers la studii în școlile din Chiev, Moscova și Petrograd, strângând legături de prietenie și cimentând iubirea creștină cu avântul tinereții lor. Un Petru Movilă, Udriște Năsturel, Filaret și Teoctist Scriban, Melhisedec Ștefănescu, Silvestru Bălănescu, Ghenadie Enăceanu, Alex. Donici, Alex. Sturza, Gavriil Muzicescu, Patriarhul Nicodim și alții au cinstit cu osârdia lor universitățile rusești în care s'au format.

La rândul lor Rușii ne-au trimis călugări smeriți, dar învățați, cari au adus cu ei duh de viață nouă. Vom reaminti dintre ei numai de Arsenie Suhanov, starețul mănăstirii Troițka-Sergheeva, care între anii 1649—1654 vizitează cu misiuni diplomatice pe Vasile Lupu și Matei Basarab, precum și de marele stareț Paisie Velicicovski (1722—1794) din Poltava, acest vestit ctitor și ziditor de viață nouă duhovnicească în Mănăstirile Dragomirna, Poiana Mărului, Secu și Neamțu.

Fără să mai amintim de marele sprijin pe care țara noastră l-a avut în luptele de scuturarea jugului turcesc, dela poporul rus, nu putem să nu stăruim asupra marelui sprijin pe care l-am avut în zilele noastre, dela 1945, când am fost eliberați de către armatele sovietice, care au luptat împreună cu armata noastră, pentru scuturarea dictaturii fasciste.

Oamenii muncii din Republica Populară Română ca și oamenii muncii din întreaga lume, privesc cu dragoste și recu-

noștință, cu nădejde și încredere, spre această gigantică forță a păcii, care este Uniunea Sovietică.

Dar o prietenie sinceră se întemeiază pe sentimente traionice de iubire, de înțelegere, de încredere. O prietenie își are tainicile ei legături sufletești și pe acestea trebuie să le întărim. Ne-am legat viața noastră de acest mare popor, plin de vitalitate, viguros și cu multe resurse sufletești, care-și afirmă noua sa așezare socială, în istorie și în fața lumii întragi, și se cuvine să stăm aproape de el cu toată încrederea și conștiința curată că slujim marile idealuri de prosperare ale poporului nostru. Căci prietenia și alianța cu Uniunea Sovietică este pentru poporul român, cheazășia cea mai de seamă a independenței și suveranității sale naționale, a păcii și a securității statului nostru.

Astăzi când se împlinesc 32 de ani dela marea revoluție socialistă din Octomvrie, ne dăm seama că dela acea dată a început o eră nouă în viața omenirii. Dela acea dată s'a pus temelia unui veac nou în viața socială, când în țara socialismului, a fost înălțat la rangul de politică de stat, principiul, că omul este capitalul cel mai prețios; iar popoarele sovietice țin pe culmi steagul luptei pentru pace, pentru viață, pentru muncă și fericirea omenirii.

Aniversarea marei revoluții socialiste din Octomvrie, aminteste înălțarea steagului revoluției proletare, zdrobind puterea capitalismului, pentru triumful socialismului.

Intărirea legăturilor de prietenie dintre Uniunea Sovietică și Republica Populară Română trebuie să se cimenteze pe legătura iubirii și a încrederii reciproce. Legăturile de prietenie cu Biserica Ortodoxă din Uniunea Sovietică s'au cimentat din nou prin iubirea frățească ce s'a restatornicit prin vizita pe care Prea Fericitul Patriarh Alexei a făcut-o în țara noastră și la care a contribuit și răposatul întru fericire Patriarhul Nicodim; iar în vara anului 1948, însuși Prea Fericitul Patriarh Justinian, în fruntea unei delegații sinodale, a mers la Moscova, unde cu toți Intâistătători ai Bisericii Ortodoxe din întreaga lume, au chibzuit atitudinea și poziția Bisericii Ortodoxe în fața problemelor sociale ce frământă omenirea. Apelul pentru pace al acestor Intâistătători, adresat lumii întregi, — despre care aveți cunoștință — este un imn evanghelic de o rară frumusețe și va ră-

mâne deapururi înscris cu litere de aur în istoria Bisericii Ortodoxe, ca îndreptar de viață pentru toată omenirea.

Biserica Ortodoxă nu poate fi decât pentru pacea pe care a propovăduit-o Hristos, care și-a vărsat sângele pe cruce pentru mântuirea lumii.

În acest ceas de acum, când și Biserica Ortodoxă Română, alături de întreaga țară, proslăvește o prietenie și îndeamnă pe toți fiii ei la cimentarea acestei legături de prietenie și de colaborare sinceră cu Uniunea Sovietică, exprimăm aci un gând desprins din Evanghelia lui Hristos.

Omenirea se înfățișează ca un mare arbore, în care circulă neîncetat seva iubirii, din rădăcini și până în toate ramurile și mlădițele lui. Dacă se întâmplă să încetineze de a circula cu putere această sfântă sevă, fie chiar numai într'o parte de ramuri, atunci arborele, începe să tânjească, să se ofilească și numai este în plină vitalitate și prosperitate.

Ne rugăm neîncetat lui Dumnezeu ca seva iubirii de oameni și de popoare să pulseze puternic în inimile tuturor credincioșilor Bisericii noastre; această iubire să devină o realitate vie, pentru ca poporul nostru să-și consolideze prin această iubire, legăturile de prietenie cu marele popor din Uniunea Sovietică, care a statornicit în lume o nouă așezare socială pentru binele omenirii.

Să ne apropiem și să ne încălzim de iubirea lui Hristos, care este Dumnezeuul dragostei și al păcii și atunci vom putea înlătura orice preconcepție și prejudecată, precum și orice ură și vrajbă.

Această iubire cu focul ei cel sfânt să cuprindă și să aprindă sufletul tuturor oamenilor. Aceasta este porunca lui Hristos, în veci, Amin!

PREDICA

la pomenirea Sfântului Ioan Gură de Aur ¹⁾

Iubiți frați,

Sf. Biserică ortodoxă prăznuște astăzi pe Sf. Ioan Gură de Aur. El face parte din acel colier de pietre nestimate, care împodobesc cu atâta strălucire grumazul miresei lui Hristos. Viața și faptele lui alcătuiesc nu numai mândria și podoaba Bisericii, dar și una din tăriile Acesteia. Sf. Ioan Gură de Aur e, în cadrul Evangheliei Samarineanului milostiv, care s'a citit azi la sf. Liturghie, ca un pcm încărcat cu roade într'o grădină bogată.

Sf. Ioan s'a născut pela jumătatea veacului IV (347) în frumosul, bogatul și populatul oraș Antiohia, capitala Siriei; părinții săi erau creștini și aveau oarecare stare materială. Tatăl său se numea Secundus și era comandantul oștilor din Siria. Mama sa se numea Antusa și era cunoscută prin frumusețea sufletului și a faptelor sale. Micul Ioan, puțin după nașterea sa, rămâne orfan de tată. Antusa, văduvă la 20 de ani, renunță pentru totdeauna să se recăsătorească și-și închină toată puterea, priceperea, râvna și averea ei, creșterii și educației fiului drag în care se oglindea atât de mult scumpul ei Secundus. Copilul și tânărul Ioan face studii strălucite la cei mai vestiți învățați și profesori ai timpului: Libanius și Andragatius. Libanius îl prețuia foarte mult și se spune că ar fi dorit să-lase urmaș la catedră. După isprăvirea studiilor, Ioan profesă câțva timp avocatura, dar se scârbi de lume și se apropie din ce în ce mai mult de cele bisericesti. Primi botezul la vârsta de 22 ani și episcopul Meletie al Antiohiei îl făcu cititor în Biserică.

După ani îndelungați de nevoiță pustnicească și de adâncire a studiului Sfintei Scripturi, Ioan fu hirotonit diacon în anul 380. Cu acest prilej, sau poate chiar ceva mai devreme, el a scris vestita sa lucrare **Despre preoție** în care, asemenea Sf.

1) Această predică a fost rostită în Catedrala Sf. Patriarhii Duminică 13 Noembrie 1949.

Grigorie Teologul, arată frumusețea nespusă dar și răspunderea înfricoșătoare a episcopului pentru mântuirea sufletelor ce-i sunt încredințate.

E hirotonit preot de blândul episcop Flavian al Antiohiei în anul 386. Acum începe să rostească minunatele sale predici și continua lucrarea sa de organizare a milei și a ajutorării sub orice formă a miilor de desmoșteniți ai vieții. Creștinii îi sorb cuvintele și sfaturile cu nesăț, iar evreii și păgânii săraci se bucură de larga sa milostenie. Numele preotului Ioan a fost înscris cu litere de aur în inima Antiohienilor, mai ales cu prilejul nenorocirii care se abătuse asupra acestora, în urma dărâmării statuilor împăratului Teodosie și împărătesei Flaccila. În răstimpul dela dărâmarea statuilor până la întoarcerea episcopului Flavian cu cuvântul de iertare al împăratului, adică în această vreme de groază când se aștepta izbucnirea mâniei înfricoșătoare a celui jicnit, Ioan împlinește misiunea nespus de grea de doctor sufletesc al acestor oameni pe jumătate morți de spaimă.

Numele și faima preotului Ioan din Antiohia au ajuns până la curtea împăratului Arcadiu și a soției sale Eudoxia. În anul 397, făcându-se liber scanul de Patriarh al Constantinopolului, curtea împărătească aduce, mai mult cu viclenie prin mijloiera atotputernicului ministru Eutropiu, pe preotul Ioan în scaunul de arhiepiscop și Patriarh al capitalei împărăției. Curtea alege pe Ioan, Patriarh desigur, în primul rând pentru meritele sale, dar poate și pentru că socotea să facă din el un instrument supus. În această privință însă, curtea s'a înșelat cu totul pentru că rareori Biserica a avut un conducător mai demn și mai conștient de misiunea sa preoțească decât Ioan. Nimic nu l-a putut clinti, nici lingușirea, nici amenințarea, de pe linia adevărului și a sfințeniei vieții sale de preot și de creștin.

Alegerea sa ca Patriarh a stârnit nemulțumiri și i-a adus dușmăni surde din partea acelor cari doreau, ei, scaunul ocupat de un preot de provincie. Aceste dușmăni întreținute mai ales de Patriarhul Teofil al Alexandriei, au fost folosite de curtea împărătească nu odată împotriva marelui ierarh. Impărăteasa Eudoxia și ministrul ei, Eutropiu, plini de ambiții deșarte, lacomi de averi făcute în paguba săracilor și înrobiți patimilor celor mai urâte, s'au împiedicat de dârzenia și de caracterul ne-

infrânt al noului Patriarh asupra căruia au adunat și dușmanii celorlalți. Eutropiu care-l dușmănea și care pentru a distruge pe o femeie ca Pentadia, luase Bisericii dreptul de azil, ajunge de cade el însuși la picioarele Patriarhului și cere să se folosească de acest drept spre a scăpa de urmările mâniei împărătești. Eudoxia vede în faptele mari ale lui Ioan pentru popor, în popularitatea crescândă a Patriarhului și în muștrarea publică a neorânduelilor și nerușinărilor ei, o primejdie de moarte pentru regimul de tiranie și de bun plac al tronului dela Constantinopol. Deaceia, în înțelegere cu Patriarhul Teofil al Alexandriei, ea reușește să adune un sinod la Stejar, în 403, și să condamne pe Ioan, care, însă, deabia plecat în exil, e rechemat de curte în urma amenințării puternice a mulțimilor de credincioși, cari nu sufereau despărțirea de Păstorul lor iubit. Peste câteva luni însă, aceeași dușmani conduși de Eudoxia, reușesc să exileze a doua oară și definitiv pe Ioan, în 404, și să-l depărteze din ce în ce mai mult de capitală și de credincioșii săi dragi întâi la Niceea, apoi la Cucus, de aci la Pityus, într'un continuu marș de distrugere, pentruca, sdrobot de boală și de greutatea drumului, să-și dea sufletul la Comana în Pont, la 14 Septembrie 407, cu frumoasele și mișcătoarele cuvinte: «Slavă lui Dumnezeu pentru toate».

Preotul și Patriarhul Ioan a fost cel mai mare cuvântător; mai mare decât cei mai vestiți vorbitori păgâni ai vremurilor de demult. De aci și porecla de Gură-de-Aur care i s'a dat destul de vreme; ea e cunoscută și întrebuințată de scriitorii veacului VI. Predicile, cuvântările și toate vorbirile sale rostite sau scrise erau așa de vii, de mișcătoare și de frumoase, încât ele vrăjeau totdeauna sufletul mulțimilor de credincioși. Ele pătrundeau până în adâncul ființei omenești și o sguđuiau până la lacrimi, când era vorba de înfățișarea păcatului și de urmările acestuia sau de descrierea mizeriei negre ca moartea a desmoșteniților vieții; cuvântul său ridica până la cer inimile ascultătorilor când le propunea învățăturile sfintei Scripturi și dogmele credinței. Ascultătorii săi îl aplaudau cu nesăț și-l urmau până în colțurile cele mai depărtate ale cetății și chiar dincolo de hotarele acesteia, când el se rânduise pentru pomeniri sau pentru vreo altă slujbă în acele părți. Puțini oameni au mânuit sufletele și inimile se-

menilor lor cu puterea și farmecul cu care a făcut-o Ioan prin cuvântul său de aur și de foc.

Această putere îi venea și din conștiința puțin obișnuită a îndatoririlor sale pastorale. Alături de Sf. Vasile cel Mare, de Sf. Grigorie Teologul, de Sf. Ambrozie, de Feric. Augustin și de Sf. Grigorie cel Mare, Sf. Ioan Gură de Aur face parte din ceata celor mai mari păstori ai timpurilor. Lucrarea sa **Despre preoție** arată în pagini sguuitoare înțelesul și misiunea preoției. «Preoția, zice el, se săvârșește aici pe pământ, dar ea are rang între dregătoriile cerești. Și pe foarte bună dreptate. Nici om, nici înger, nici arhanghel, nicio altă putere făcută, ci Insuși Paracletul a întemeiat această servire. El a stabilit ca în timp ce suntem încă în trup să facem serviciu îngeresc. Deaceia trebuie ca cel ce e hirotonit preot să fie curat ca și cum s'ar afla în ceruri, în mijlocul puterilor îngeresti... Ingerilor nu li s'a spus: «Câte veți lega pe pământ vor fi legate și în ceruri și câte veți deslega pe pământ vor fi deslegate și în ceruri». (**Despre preoție III, 4, 5**).

Păstorul Ioan a mângâiat, a îndreptat, a însuflețit, a ridicat și a transformat atâtea suflete și stări aflate în fața sa sau la care a fost chemat. N'a căutat la fața oamenilor, ci numai la împlinirea cu sfințenie a datoriei sale preoțești. Pentru el, împăratul și împărăteasa sau dregătorii lor erau deopotrivă cu cei mai de pe urmă dintre oamenii împărăției: sclavii. El îi muștra sau îi lauda deopotrivă, nu după rangurile pe care le aveau, ci după faptele lor. Pentru preotul și Patriarhul Ioan Gură de Aur nu existau clase sociale. Susținerea acestei poziții evanghelice i-a adus suferințe și chiar moartea, dar el n'a lăsat să fie călcat în picicare adevărul Mântuitorului și ca Biserica să privească mai mult la fața lumii decât la fața Domnului ei.

Sf. Ioan Gură de Aur a fost și un mare învățător, care, alături de Sf. Vasile cel Mare și Sf. Grigorie Teologul, face parte din cei trei «mari dascăli ai lumii și ierarhi», pe care Biserica Ortodoxă îi prăznuște împreună la 30-Ianuarie. El a vorbit și a scris despre toate punctele importante ale credinței și vieții creștine și s'a luptat aprig cu învățăturile ereticești și păgânești. El a tâlcuit, în predicile sale, aproape întreaga Sf. Scriptură cu o rară pătrundere și adâncime, scoțând învățături de temelie pentru evlavie și faptele creștine. Modelul și dragostea lui cea

mare a fost Sf. Apostol Pavel în cinstea căruia scrie șapte cuvântări. Ca și Sf. Vasile cel Mare, Sf. Ioan înfrumusețează slujba bisericească, lăsându-ne sf. liturghie care-i poartă numele. El este un mare misionar care-și întinde lucrarea de convertire la creștinism până în zilele noastre, în Dobrogea și la Nordul Dunării, după cum ne încredințează istoricul Teodoret al Cirului.

El este cel mai mare cunoscător al sufletului omenesc pe care a avut prilejul să-l vadă și să-l pipăie în cele mai felurite împrejurări ale vieții. Cunoscându-l, el știe să-l și trateze de toate meștehnele și suferințele. Puțini Sf. Părinți pot purta cu mai multă îndreptățire numele de «doctor al sufletelor» după acela al Mântuitorului, ca Sf. Ioan Gură de Aur. El e unul din cei mai mari pedagogi ai Bisericii Ortodoxe. Pedagog și educator al tuturor vârstelor, al ambelor sexe și al tuturor stărilor sufletești. Predicile și lucrările lui de teologie nu numai îmbogățesc sufletul cu mărgăritarele evlaviei și ale cunoștinței, dar insuflă viața și puterea unui om nou. Scrierile sale asupra educației merită cu prisosință să fie puse la îndemâna credincioșilor Bisericii noastre.

Dar, mai presus de orice, Sf. Ioan Gură de Aur este un mare reformator social, poate cel mai mare reformator social dintre toți Sf. Părinți, conducători de Biserică.

El începe reformele sale cu Biserica. Pune aci ordine exemplară, trimitând la locurile și la reședințele lor pe toți călugării, episcopii sau mitropoliții vagabonzi și pedepsește cu ultima severitate abaterile pe care le descoperă în lungile și înfricoșatele sale vizite canonice. Episcopi și tot felul de dregători dovediți de simonie, de incapacitate, de nevrednicie sau de necinste, sunt îndepărtați și înlocuiți cu oameni meritoși. Înlătură luxul din palatul și dela masa Patriarhiei, vinde tot ce nu e trebuitor și alcătuește fonduri pentru ajutorarea săracilor, mănâncă foarte simplu și singur, căci cheltuelile pentru invitații la masă micșorează sumele destinate săracilor. Nu primește invitațiile altora, se îmbracă simplu și nu-și pierde timpul într'o vorbărie nesfârșită și stearpă. E gata să întâmpine pe toți necăjiții și desmoșteniții, care se despart de el ajutați, întăriți și luminați.

Dar Sf. Ioan este îngrozit de înfiorătoarea decădere a societății din vremea sa: nedreptatea, lăcomia, luxul, desfrâul, cruzimea, lenea, de partea celor puținiși: sărăcia, boala, mizeria,

întunerecul, superstițiile și exploatarea de partea celor mulți. Nicăeri ca în predicile Sf. Ioan Gură de Aur nu se vede în lumea veche, starea de înclăstare între clasele sociale. Durerea marelui Patriarh e cu atât mai mare, cu cât mulți dintre exploatare sunt creștini, cari, deși au primit darul Sf. Duh prin botez, nu înțeleg să-și transforme viața necurată și nedreaptă cu care au venit din păgânism. De aceea el lovește ca un trăsnet în capiştele nedreptății și ale celorlalte ticăloșii. El sfătue, îndeamnă, roagă, plânge și amenință pentru ajutor, pe bogații nedrepti și pe cei nemilostivi cari persecută sau uită pe frații lor mai mici: săracii și nenorociții de toate categoriile. Lovește în Eudoxia, în Eutropiu și în toți bogații vremii, care se îngrășau din munca și suferințele milioanei de nefericiți, cari oricât ar fi muncit, nu putea aduna niciodată nimic. Dând el însuși exemplul dragostei față de aproapele prin închinarea averii sale și a Bisericii lucrărilor de binefacere, el întemeiază sau continuă să înmulțească numărul așezămintelor de asistență socială: spitale, orfeline, azile, școli. La un moment dat el visează să înființeze la Constantinopol ceva asemănător cu comunitatea apostolică și cu frățietatea Bisericii din Ierusalim, cum ni le arată **Faptele Apostolilor**. Dar, se înțelege, el n'a putut înființa această viață de obște, trăită cândva aievea de Biserica din Ierusalim. Iată cum își arată el dorul după acest fel de viață și în același timp părerea de rău că nu poate ajunge la ea: «Ce belșug ar fi pentru noi, dacă am ști să lucrăm la fel! Lăsați-mă să mă desfăt cu gândul, pentru că voi refuzați punerea în faptă. Presupun că toți își vând averile și prețul lor îl pun la obște. Ce sumă credeți voi că ar fi? Poate un milion, poate două, poate trei! Ce izvor pentru întreținerea săracilor! Nu credeți că pentru cheltuelile mesei de obște ar fi mai mult ca îndestulător?» (**Omilia XI la Faptele Apostolilor**).

Sf. Ioan protestează contra abuzurilor de proprietate și declară, asemenea lui Asterie al Amasiei, că pentru urechile unui adevărat creștin, nimic nu e mai străin decât cuvântul: «al tău», «al meu»! Proprietatea nu ne aparține nouă, ci lui Dumnezeu; noi nu suntem decât administratorii ei vremelnici. Ea este a tuturor și toți au dreptul să se bucure de roadele ei.

Sf. Ioan Gură de Aur înfierează în chip deosebit sclavia, această nefericită plagă a lumii vechi, care a durat oficial până

în veacul trecut. El descrie abuzurile neînchipuite care se făceau cu sclavii și biciuiește amarnic pe stăpâni și stăpâne care-și tra-tau robii ca pe animale și chiar mai rău decât pe animale. Creș-tinismul îndulcise într'o măsură starea sclavilor; sub raport moral, ei erau egali cu stăpânii lor. Dar așezământul blestemat continua să dureze. Sf. Ican îndeamnă pe stăpâni să se mulțu-mească cu unul sau doi servitori, să-i învețe o meserie când sunt mai mulți și să-i elibereze.

Sfântul nostru e împotriva practicării deosebirelor dintre oameni. Asemeni Mântuitorului, care prin pilda samarineanului milostiv, ne-a arătat că aproapele nostru e oricine, fără deose-bire de neam, culoare sau credință, Sf. Ioan a predicat și a prac-ticat fără întrerupere această bună înțelegere și dragoste între toți oamenii, fără deosebire. El ajută, întărește și miluește pe săracii de toate neamurile și credințele în așezămintele sale. El încurajează și mângâie nu numai pe creștinii ci și pe păgânii cari așteptau îngroziți deslănțuirea mâniei lui Teodosie asupra Antiohiei. El practică a avea cuvântul Apostolului că: «în Hris-tos nu e nici Grec, nici Iudeu, nici Scit, nici barbar». În calitatea sa de conducător al misiunii ortodocșilor printre Goții păgâni din Constantinopol și până departe la Dunăre și la Nordul aces-tui fluviu, Sf. Ioan spune printre altele, aceste cuvinte în Bise-rica gotă din capitala împărăției, cu prilejul unei predici în limba gotă, rostită de un preot got hirotonit de curând: «Nimeni să nu fie rușinat pentru Biserică, dacă am poruncit barbarilor să se ridice și să vorbească în mijlocul ei. În aceasta stă slava ei, aceasta e arătarea puterii dumnezeiești care aparține credinței».

Poate că chipul Sf. Ioan Gură de Aur n'ar fi înfățișat cum se cuvine dacă n'am pomeni acea frumusețe și mângâiere a vieții lui, care a fost prietenia. Am vorbit mai sus despre duș-manii lui cari l-au urmărit până la mormânt. Dar Sf. Ioan avea și prieteni care-l iubeau cu fanatism și care și-au pus chiar viața pentru el. Erau oameni cari înțelegeau frumusețea și înăl-țimea sufletului lui de adevărat creștin și adevărat păstor. El gusta cu nețărmunită mulțumire farmecul acestei prietenii, pe care deabia dacă a presimțit-o vestitul Cicero: «Prietenul cre-dincios este farmecul vieții... Cele mai bogate comori nu fac cât un prieten... Un prieten adevărat și sincer e mai prețios, mai dorit decât lumina... Pământul n'are o plă-

cere asemănătoare prieteniei... Un prieten e mai scump ca viața... Un prieten e un alt eu...». Dintre prietenii săi devotați și statornici cari i-au împodobit patriarhatul și i-au îndulcit atâtea din necazuri, menționăm pe Heraclid, Episcop de Efes, Proclus, viitor Patriarh de Constantinopol, Filip de Side, istoric, Palade, care i-a scris viața, Eutropiu, care a și murit pentru el, Helladiu, confesor al palatului imperial, German, Casian, veniți din Apus, Serapion, Tigrius, Marcu și mulți alții. Toți aceștia, numiți Ioaniți, au rămas credincioși marelui lor prieten și după moartea acestuia. Ei au suferit foarte mult pentru această credință păstrată Sf. Ioan Gură de Aur, dovedind prin aceasta că prietenia lui merita o asemenea cinste.

Pomenirea Sf. Ioan Gură de Aur e un prilej de întoarcere la izvorul minunatelor învățături și fapte ale Sfinților Părinți. Critica și propunerile făcute de acest mare creștin și mare preot stau și azi în picioare. El a vorbit și a scris pentru oamenii din toate timpurile și de toate categoriile. Gura sa de aur n'a încetat să-i îndemne de atunci până azi să se schimbe din bine în mai bine, folosindu-se de puterea fermecată a dragostei și lepădând măștile pentru a fi ei înșiși cu adevărat: buchet înmiresmat de lumini duhovnicești și de fapte bune. Amin.

Pr. Prof. IOAN COMAN

INSEMĂNĂRI — FAPTE ȘI INDEMNURI

Vizita canonică frățească a I. P. S. Patriarh Justinian la Inalții Ierarhi din Ardeal

Insemnăm aci cu deosebită satisfacție sufletească un fapt de o covârșitoare importanță pentru Biserica noastră Ortodoxă Română și — putem spune — unic în istoria noastră bisericască și anume: vizita canonică frățească a I. P. S. Patriarh la Inalții Ierarhi din Ardeal.

Nu exagerăm când afirmăm aceasta — mai ales dacă ținem seama că între Intâiul Stătător al Bisericii noastre, de-a-lungul veacurilor și între ceilalți ierarhi eparhioți, erau numai legături tradiționale-canonice, în relațiile lor cu Sf. Sinod, ca organ suprem. Nu erau deci și legături de colaborare colegială pe teren. Deși acest lucru este pe linia canonicității noastre bisericesti, el nu s'a practicat până acum.

În noul Statut al Bisericii Ortodoxe Române, la art. 30 se prevede de altfel acest lucru în mod clar. Conducătorul suprem al Bisericii are — între altele — și atribuțiunea de a trimite sfaturi frățești și de a vizita colegial pe toți Ierarhii din țară. Și iată că, potrivit și acestei obligațiuni canonice-statutare, s'a început această nouă activitate a Intâiului Stătător al Bisericii noastre de vizitare colegială a Ierarhilor din Ardeal.

În dimineața zilei de 5 Decembrie 1949, I. P. S. Sa Patriarhul Justinian, însoțit de Dl. I. Modoran, director la Administrația Patriarhală, de PP. CC. Consilieri: Gh. Maior, Gh. Vințilescu, Alex. Săvulescu și Atanasie Predea, dela Consiliul Național Bisericesc, de P. C. Prieți N. Cazacu, Șecretar Patriarhal, Alex. Ionescu, Inspector General al Patriarhiei, precum și de PP. CC. Consilieri: Gh. Soare, Gh. Pașoi, Simion Neaga și Du-

mitru Cristescu, dela Arhiepiscopia Bucureștilor și P. C. Virgil Godeanu, Inspector Eparhial, precum și de Dl. N. Leontescu, stenograf-reporter, a pornit spre Sibiu în scopul arătat mai sus.

Timp de 9 zile, adică dela 5 Decembrie până la data de Marți 13 Decembrie, I. P. S. Sa a continuat, într'un ritm de înaltă ținută și disciplină duhovnicească, întreaga serie de vizite canonice colegiale, începând cu I. P. S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, mergând rând pe rând — potrivit programului — la Cluj, unde a vizitat pe P. S. Nicolae Colan, Episcopul Clujului, la Oradea, unde a făcut vizită P. S. Nicolae Popovici, Episcopul de Oradea, la Arad, unde a vizitat pe P. S. Andrei Mager, Episcopul Aradului și la Timișoara, unde a sosit Sâmbătă seara, 10 Decembrie, și unde a rămas și pe a doua zi, săvârșind împreună cu I. P. S. Vasile Lăzărescu, Mitropolitul Banatului și cu P. S. Andrei, Episcopul Aradului, Sf. Liturghie și unde a predicat mulțimii de credincioși în marea și frumoasa catedrală din localitate.

Nu putem să dăm amănunte asupra acestei viguroase activități patriarhale, întrucât nu ne permite spațiul și este o chestiune care interesează întreaga Biserică Ortodoxă și despre care se poate lua cunoștință în revista oficială a Sf. Sinod, «Biserica Ortodoxă Rcmână». In paginile acestei reviste, C. Preoți din această Eparhie au un prilej unic de a se documenta și lămuri pe deplin asupra covârșitoarei importanțe ce o prezintă această vizită canonică frățescă pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română. Aci vor citi pe de-a-întregul frumoasele cuvântări atât ale Prea Fericitului Patriarh Justinian, ținute peste tot locul, cât și ale Înălților Ierarhi din Ardeal, cari și-au exprimat toată bucuria și au salutată cu toată dragostea această nouă activitate patriarhicească.

Recomandăm călduros tuturor cititorilor noștri să citească și să studieze cu toată atențiunea prea frumoasele și înălțătoarele cuvântări ale Prea Fericitului Patriarh Justinian cât și ale Înălților Ierarhi, cari cuvântări sunt expresiunea cea mai curată a conducătorilor sufletești ai țării noastre de a întări credința strămoșească și de a sprijini scumpa noastră Patrie în eforturile pe care le face pe toate tărâmurile de viață, pentru ridicarea socială a întregului popor.

Conferința administrativă cu P.P. CC. Prototerei din eparhie

Ritmul viu în care se desfășoară activitatea bisericească, în urma aplicării noului Statut de organizare, precum și diferite probleme de ordin economic, bisericesc și cultural, ivite în ogorul Bisericii, cari nu puteau fi lămurite numai pe cale de circulară, au creiat pentru autoritatea superioară bisericească, necesitatea de a lua contact cât mai apropiat cu PP. CC. Protoierei, pentru înlăturarea tuturor nedumeririlor sau dificultăților și orientarea deplină în lucrarea pe care o au de îndeplinit.

De aceea, Consiliul Eparhial, în ședința dela 20 Octomvrie 1949 a propus, iar I. P. S. Patriarh Justinian a aprobat, ținerea unei conferințe administrative protopopești în ziua de 3 Noembrie 1949.

La această conferință au fost chemați să ia parte atât Protoiereii în funcțiune, cât și foștii Protoierei.

Conferința a avut loc în sala sinodală din Palatul Patriarhal, fiind prezidată de I. P. S. Patriarh Justinian.

Au fost prezenți 70 de actuali și foști Protoierei, în frunte cu P. C. Vicar și PP. CC. Consilieri administrativi ai Arhiepiscopiei Bucureștilor.

La intrarea I. P. S. Patriarh Justinian, în sala sinodală, toți cei prezenți au intonat Imnul Patriarhal, după care I. P. S. Patriarh, deschizând ședința, a luat cuvântul P. C. Arhim. Atanasie Gladcovschi, Vicarul Arhiepiscopiei Bucureștilor, care a rostit următoarele:

Înalt Prea Sfințite Stăpâne,

Eri la deschiderea cursurilor de îndrumare misionară dela Institutul Teologic Universitar, Părintele Rector Dr. Nicolaescu, printre altele, a afirmat că I. P. S. Voastră, printr'o viziune de adâncă pătrundere a vremurilor actuale, ați reșezat învățământul teologic-pastoral pe noi temelii. Această afirmație prezintă un adevăr incontestabil. Această nouă îndrumare misionară și pastorală ați verificat-o pe teren zilele trecute, când ați vizitat regiunea Prahova, unde ați luat contact cu peste 15.000 credincioși și circa 100 preoți și protopopi.

Dar viața acestei Eparhii, pe care I. P. S. Voastră o păstoriți direct, are și o latură economică, care trebuie să prezinte un caracter ordonat, unitar și corect în ceea ce privește gestiunea, inventarul și în general orice lucrare de cancelarie. I. P. S. Voastră vă străduiți cu tot dinadinsul ca și această latură a vieții bisericești să fie reșezată pe temelii noi.

În acest sens P. C. Protoierei au fost convocați astăzi 3 Noembrie, prin Ord. circular Nr. 12.044/1949. P. C. Protopopi s'au prezentat în fața I. P. S. Voastre cu toată reverența, spre a luat îndrumările și sfaturile trebuitoare. P. C. Protopoi sunt oameni noi, cu energii mari și gata să primească îndrumările I. P. S. Voastre, pentru a le aduce la îndeplinire cu toată exactitatea.

Intru mulți ani, Înalt Prea Sfințite Stăpâne!

După aceea, I. S. Patriarh, luând cuvântul, a rostit următoarele:

Prea Cucernici Părinți Protopopi,

Este pentru prima oară — după aplicarea noului Statut — când luăm contact cu P. C. Voastre, în numărul pe care îl prezentați astăzi.

Atribuțiunile Protoiereilor sunt fixate prin Statut. Dar Protoiereii nu au numai sarcini administrative. Ei mai au și sarcini culturale, de orientare și îndrumare a clerului și în mare măsură și sarcini politice.

Numirea Prea Cucerniciilor Voastre în funcțiunea de Protoierci, s'a făcut de comun acord cu autoritățile de Stat și cu aprobarea Ministerului Cultelor.

Astfel de numiri au fost firești, pentru că Protoiereii sunt organele de legătură între preoțime și organele de Stat, în circumscripția unde Protoiereul funcționează, sau în cazul Protoiereilor de județ, ei fac legătura între preoți și conducătorii județelor.

Sunteți deci organe bisericești, dar și organe administrativ-politice, fiindcă faceți legătura între Biserică și organele administrative de Stat.

Cu prilejul alegerilor, pentru unii dintre P. C. Voastre a căzut în cumpănă cuvântul autorizat al organelor de Stat și

Noi ne-am bucurat că ele au avut aprecieri atât de frumoase față de preoții noștri cei mai buni, indicându-i la posturi de răspundere.

Pentru alții, au precumpănit voturile preoților, cari în felul acesta, au înțeles să le fiți îndrumători și ocrotitori, atunci când va fi cazul și când diferite interese, ranchiune sau răsbunări personale pun în primejdie existența preotului și chiar a familiei lui.

Acordându-vă voturile lor, e bine să corespundeți și nădejdiilor lor.

Ca organe de legătură cu administrația Statului, aveți această mare datorie de a înlătura și împiedeca toate neplăcerile cari izvorăsc de multe ori din ambiție și răsbunare, mai ales la sate, între preoți și organele locale.

Trebue să stabiliți în toată plasa raporturi de colaborare între preoți și organele de Stat și acolo unde e de vină o parte sau alta, să procedați în așa fel ca organele superioare să cunoască realitatea, spre a putea lua măsuri.

Unde preotul este de vină, să-l sfătuiți, să-l chemați în fața mai multora -- cum spune în Evanghelie — și dacă nu ascultă, îl trimiteți în judecata noastră, ca pe unul care nu ascultă și întrebuințează postul ce i s'a încredințat pentru scopuri meschine și personale.

Să-l lămuriti în primul rând că este preot și trebue să se poarte ca un preot.

În al doilea rând că este cetățean și trebue să se comporte ca un cetățean, pentru propășirea obștei din parohia lui.

În ce privește laturea a doua, de ordin cultural, în Statut e prevăzută obligațiunea preoților de a se întruni în conferințe pe Protoierii, unde tot Statutul fixează problemele pe care să le desvolte preoții atunci când se întrunesc.

Conferințele preoțești sunt pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română școlile profesionale și misionare ale preoților dintr'o plasă.

În vederea acestor școli, care trebue să funcționeze cu toată regularitatea și să dea rezultate cât mai bune, noi am adus la cursurile de îndrumare misionară, pe preoții cei mai buni — vârfurile din Protoierie, pentru ca la data când încep conferin-

tele, să fie cel puțin 2-3 preoți pregătiți, ca îndrumători ai colegilor lor.

După Statut, fiecare preot la intervale de 5 ani, face un curs de două luni și jumătate.

Cursurile misionare au dat naștere unei literaturi teologice bogate, care s'a publicat în revistele teologice, pentru ca atunci când vor funcționa conferințele preoțești, preoții să cunoască o parte din materialul didactic, iar cei cari au urmat cursurile de îndrumare misionară să poată aduce complectări, în problemele ce se discută.

Un preot nu putea să stea 5 ani, neîndrumat și neorientat, fără să ia cunoștință temeinic de toate frământările noastre doctrinale și pastorale.

Prin organizarea conferințelor preoțești și publicarea materialului necesar și cu sprijinul celor ce au fost la cursurile de îndrumare, ei vor putea fi la curent cu toate problemele.

Aceste conferințe vor începe în curând. De aceea P. C. Voastre să revizuiți tot acest material care a fost publicat, pentru ca să-l puteți preda.

Cei cari ați fost la cursuri, ați putut constata că noi lucrăm acolo și la restabilirea unității cultului.

Mai multe comisii lucrează la întocmirea cărților, pentru ca preoții să aibă la îndemână materialul didactic.

Mulți ne-au întrebat: ce facem cu catehizarea?

Am răspuns: așteptați. Metoda stearpă care a dăinuit timp de 25 nai, noi nu o mai continuăm. După cum nici metodele aplicate în învățământul religios nu au dat roade.

Noi înțelegem să organizăm o catehizare nouă.

Această catehizare are o latură premergătoare și anume, desființarea asociațiilor religioase existente, cari produceau adeseori desbinări și frământau viața credincioșilor, fiind pepiniere pentru sectanți. Ele s'au lichidat formal dar membrii lor trebuiesc organizați și îndrumați de preot, în cadrul comitetelor parohiale, care în linii largi au și preocuparea acelor asociații ce își propuneau să umple un gol existent în Biserica noastră și pe care preoții îl neglijau. Credincioșii de multe ori nu se mulțumesc numai cu cele ce li se dă în cadrul cultului și caută satisfacții de ordin sufletesc mai adânc.

Ei bine, potrivit dispozițiilor Statutului, preotul are posi-

bilitatea, prin aceste comitete, sa se ocupe de partea religioasă și organizarea vieții spirituale a credincioșilor.

Noi am dat Decizia de constituire a comitetelor parohiale provizorii pe întreaga Biserică, până la data de 1 Decembrie.

Comitetele parohiale provizorii, acolo unde sunt Asociații religioase («Oastea Domnului», «Patriarhul Miron», «Asociația Creștină a Femeilor», etc.), se compun din delegații acestor asociații, cari pot fi femei sau bărbați. Unde nu sunt asociații, preoții vor înființa comitete compuse din creștinii cu cari cred că se pot aduce la îndeplinire îndatoririle ce le revin, de ordin religios și catehetic.

Aceste Comitete vor începe deci să funcționeze și vor lucra sub conducerea preotului sau a delegatului său. Ele vor folosi Sf. Scriptură, cărțile de cult, cărțile oficiale ale Bisericii.

Nu e îngăduit a se folosi cărți provenite din rândurile mirenilor.

Aceasta până va apare o nouă decizie, care va stabili modul cum se va face catehizarea poporului, ce va fi încadrată și ea în aceste comitete.

Noua catehizare, în linii generale, va consta în a învăța poporul cultul nostru.

Fără cunoașterea cultului și participarea efectivă la cultul ortodox, nu putem să dăm poporului învățături de doctrină și morală, căci fondul lui sufletesc e sterp.

Cu prilejul vizitei în U.R.S.S., când am văzut credincioși cântând toate cântările de strană, la vecernie, utrenie, Liturghie, mi-am dat seama de tăria credinței lor, dar mai cu seamă, am deslegat misterul evlaviei și adâncei lor religiosități.

Ei și-au păstrat credința lor, fiindcă cunoșteau toate slujbele bisericesti.

M'a impresionat în mod deosebit, când în bisericile din Moscova, pline până la refuz, 5-6000 de credincioși cântau înăuntru Crezul sau Tatăl Nostru, pe când afară alte zeci de mii cântau aceleași cântări într'o unitate perfectă, încât unul dintre Vlădicii noștri, care era de față, a fost mișcat până la lacrimi.

În vizita făcută de curând la Ploești, la biserica Sf. Vasile, unde existase o asociație religioasă — nu cunosc cum lucra — am fost mulțumit să văd cum toată masa de credincioși, bătrâni — tineri și copii, peste 2000 de oameni — într'un glas,

dădeau răspunsurile, atunci când diaconul rostea ecteniile. A fost impresionant cum au cântat troparul «Apărătoare Doamnei».

Era un cor admirabil. Lucrul acesta îl vreau în toată Biserica noastră.

Dacă am acceptat sacrificarea din buget a cântăreților, am făcut lucrul acesta pentru că ei nu au învățat poporul cântările bisericesti.

Ei au monopolizat strana și nu au lăsat credincioșii să învețe cântările. Atunci noi i-am lăsat în mijlocul poporului. Când va începe catehizarea nu vor rămâne nerăsplătiți de popor.

Dar dacă nu-și vor da contribuția să învețe poporul cântarea bisericească, atunci singuri se vor exclude din Biserică.

Catehizarea cea nouă va fi mai grea decât cea de până acum, pentru că preotul trebuie să stăruiască cu timp și fără timp, pentru ca poporul să-și însușească cunoștința cultului. Iar noi cari controlăm activitatea poporului, vom putea constata mai ușor vrednicia lui, după rezultatele la care a ajuns.

Celelalte lucruri de amănunt se vor stabili pe urmă. În linii generale urmărim ca credincioșii să-și însușească perfect cunoașterea cultului.

În vederea acestui lucru am instituit Comitetele parohiale, iar după 2-3 luni urmează în program catehizarea, care va găsi terenul pregătit de ele.

După cum vedeți, în toată activitatea Noastră ne conducem de principiile didactice, pregătind treptat cele trebuitoare: cursuri pentru îndrumarea clerului, conferințe preoțești, comitete parohiale și apoi catehizarea.

În același timp pregătim și materialul necesar. Până în Crăciun vor apare «Predicile Mitropolitului Nicolae al Krutițelor», «Pastorale și Cuvântări», «Biserica Rusă și războiul de apărare a Patriei», de Patriarhul Alexei, iar până la Paști va ieși de sub tipar Cazania, prescurtată.

În această privință s'a căutat să nu fie nicio pericopă mai lungă de 1½ oră, în așa fel ca credincioșii, citind pe rând Cazania, să o și înțeleagă, iar preoții să-și poată întocmi predicile în spiritul ei, spre a nu se mai teme că vor avea neplăceri.

Aceste publicații nu sunt însă primite cu tot interesul de către unii preoți.

La fiecare ramburs ne vin 1000 până la 2000 de restituiri. Chiar și din Eparhia noastră sunt unele restituiri. Pe aceștia noi i-am lăsat deocamdată în pace. Am făcut însă tablouri de ei, ca să cunoaștem pe cei ce nu voiesc să mai aibă contact cu cultura bisericească. Aceste tablouri vor fi trimise la Eparhii și toți acei cari se vor dovedi de rea credință, refractari spiritului nou, își vor pierde posturile. Cu asemenea oameni nu putem face cârdășie. Li lăsăm să-și vadă de moara lor, de pământul lor, de vacile lor, ca să nu mai găsim biserici în paragină.

În acest sens atrag atențiunea protopopilor din Teleorman și Vlașca. Suntem informați că sunt biserici în paragină, cu preoți cari nu slujesc la sărbători. Ei au gospodării frumoase, pe când bisericile în cari slujesc sunt crăpate și neîngrijite.

Dacă în inspecțiile noastre vom găsi asemenea biserici despre care nu ați raportat, sancțiunea va fi deopotrivă pentru preot ca și pentru protopop, pentru că protopopul nu s'a îngrijit să ia măsuri la vreme.

Trecând chiar eu prin aceste județe, am văzut astfel de lucruri, dar am zis că nu este rostul meu să inspectez bisericile.

De aceea, ajunși acasă, luați toate măsurile de îndreptare. Dacă găsesc un preot cu gospodărie mai frumoasă decât biserica, îl las la gospodăria lui. Noi prețuim bisericile curate, care au aer cald de tămâie, bisericile în cari se fac slujbe și numai după aceea casa preotului.

Biserica lui Hristos nu este instrument de exploatare a poporului și nu i s'au dat nimănui robi pe care să-i stoarcă de bani, iar biserica să o lase în paragină. Într'un an de zile, pe toți acești preoți îi vom înlătura.

Și acum, P. C. Protoierei, după ce v'am expus toate cele ce vă așteaptă în legătura cu munca ce veți desfășura, fac un călduros apel la P. C. Voastre, să ne reprezentați cu toată demnitatea, și să fiți la înălțimea sarcinilor ce vi s'au încredințat. Să fiți mereu cu toată cumpăna minții și să vă purtați cu înțelepciune. Să fiți dreți și obiectivi în toate acțiunile P. C. Voastre.

S'au dus vremurile când Protoiereii erau instrumentele Chiriarhului sau ale politicianilor.

Protoiereii noștri sunt înveșmântați cu toată autoritatea noastră, pentru a fi dreți, cinstiți, părinți buni cu cei ce îi

ascultă, necruțatori cu cei îndărătnici pentru că au știrbit principiul autorității și au păgubit Biserica lui Hristos.

După terminarea acestei importante expuneri, I. P. S. Patriarh a dat apoi câteva lămuriri în legătură cu ordinea de zi, privind în deosebi chestiuni de ordin economic.

«Celelalte chestiuni înscrise în ordinea de zi — a spus I. P. S. Sa — le veți discuta cu PP. CC. Pr. Consilieri, pentru ca și sub raportul administrativ bisericesc, cultural și economic, să plecați de aici complet lămuriiți și să puteți să îndrumați pe preoți.

Noi știm că preoții au nedumeriri cu privire la unele circulări ale noastre, ca de exemplu: în legătură cu pangarele și cu unele chestiuni de contabilitate.

Măsura înființării comitetelor de pangar a fost luată în folosul preoților, pentru a le apăra prestigiul și a-i feri de unele neplăceri cari pot merge până la închisoare. E bine să nu ajungeți să învățați astfel de lucruri din experiență proprie, ci mai de grabă din a altora.

Sunt în multe părți preoți cari au fost dați la sabotaj, pentru nereguli la pangar.

In ce constă neregula acelor preoți?

Se știe că oricine fabrică lumânări din parafină, trebuie să plătească cifra de afaceri, impozitele comunale și să fie în regulă cu toate dispozițiunile fiscoale.

În momentul în care un inspector financiar a venit la parohie și te-a găsit fără factură la lumânări, te dă la sabotaj, îți calculează amenzi, te trimite la parchet și la închisoare.

Preoții noștri, în dorul de a avea beneficii mai mari la pangar, fabrică lumânări din mucuri la câte un lumânărar și apoi le bagă în depozit fără să plătească la fisc. Aceasta este o înșelătorie, care nu merge.

Atunci noi am luat măsuri ca preoții să nu mai transforme mucurile decât la fabrica Arhiepiscopiei, fiindcă vor fi ispitiți să le vândă, fără să fie în regulă. Vor avea numai lumânări oficiale. Și dacă nu va mai fi beneficiul de altă dată, în schimb nu vor mai păgubi fiscoale și nu vor mai fi amenințați cu închisoarea.

Lumânările primite dela Arhiepiscopie trebuie înregistrate cu proces verbal al Consiliului parohial și apoi predate Comitetului de pangar. In ce privește costul lumânărilor, dacă de exem-

plu o biserică are cor, se poate pune un preț mai mare la lumânări, cu includerea contribuției benevole a credincioșilor pentru biserică.

S'ar putea ca cineva să obiecteze.

I se va da explicația că aceasta este o contribuție benevolă pentru fondul parohial, iar dacă nu cedează i se va da lumânarea în preț de cost, dar va fi notat pentru scădere.

În nici un caz nu se va întrebuița termenul de beneficiu, căci beneficiul se impune, ci termenul de contribuție benevolă la fondul parohial.

Normele acestea trebuiesc respectate de către întreaga Biserică.

O altă problemă ce se va discuta, va fi problema vinului bisericesc.

Când s'a votat legea de blocare a vinului, nu ne-am dat seama că ne vom găsi în situația de a nu mai avea vinul necesar la Sf. Liturghie curat, așa cum iese din struguri.

După cum știți, la M.A.T. vinurile se vinifică.

Intrucât în depozitele noastre se află numai vinurile provenite dela via Patriarhiei, mănăstirea Cernica și Căldărușani, ele sunt insuficiente pentru acoperirea nevoilor Eparhiei. De aceea, preoții vor fi sfătuiți să cumpere dela credincioșii cari au, vin curat, așa cum s'a recoltat din struguri.

Săvârșirea Sf. Liturghii cu vin dela M.A.T. nu se poate face. Preotul care îl întrebuițează este profanator de cele sfinte, fiindcă n'a fost vin curat, neamestecat».

I. P. S. Patriarh s'a retras apoi în cabinetul de lucru, discuțiunile fiind purtate mai departe sub președinția P. C. Vicar Arhim. Atanasie Gladcovschi.

S'au dat instrucțiuni PP. CC. Protoierei de către PP. CC. Pr. Consilieri administrativi economici Gh. Pașoi, Simion Neaga și de către C. Diacon Gh. Ionescu, șeful contabilității Sf. Arhiepiscopii și Dl. Horia Rudeanu, Revizor contabil, în următoarele probleme:

I. Prezentarea conturilor de gestiune ale Protoieriilor până la 1 Iulie 1949.

1. Prezentarea conturilor de gestiune ale vechilor Protoierei până la 1 Iulie 1949.

2. Conform rezoluției I. P. S. Patriarh de pe Tem. 12.044,

toți P. C. Protoierei vor depune conturile de gestiune, completate și închise la 31 Iulie 1949.

3. Conturile vor fi închise pe baza bugetelor aprobate de Sf. Arhiepiscopie, cu respectarea diurnelor și cheltuelilor de deplasare și salariile secretarilor.

II. Prezentarea bugetelor Protoieriilor de Plasă dela 1 Iulie 1949—31 Decembrie 1949.

In bugete se vor prevedea:

1. Un capitol pentru prevederi tranzitorii — convenite Sf. Arhiepiscopii — pentru:

1. Lumânări;
2. Contribuții benevole;
3. Contribuția de 10% ;
4. Cărți și reviste — valoare, contribuție;
5. Calendarul de perete — imprimate
 - a. Valoarea
 - b. Contribuție;

2. Un capitol privind direct Protoieria:

1. Prevederea 5%,
2. Bonificație: cărți, broșuri, imprimate.
3. Contribuția lumânări;
4. Bonificație calendar;
5. Indemnizație-deplasare Minister.

Notă. Nu se încasează nici un fel de sumă peste cele prevăzute.

3. Cota de 10% și 5% nu se încasează decât la realizări.

III. Indemnizații de deplasare pentru protopopi.

A. 1/2 din 50% din salariul pentru 20 zile de deplasare cu memoriu de activitate.

B. Cheltueli de transport: bilet de tren cl. III, (chitanță fiscalizată pentru căruță etc., în județ.

Notă. Se vor utiliza mijloacele cele mai puțin costisitoare.

In afara județului diurna fixă legală adică lei 350 pe zi și cheltuielile de transport justificate cu acte.

Notă. Fiecare deplasare trebuie să fie mai mare de 8 ore și se calculează astfel pentru prima zi.

1. Dacă plecarea este înainte de ora 6 și sosirea după ora 22, lei 350.

2. Dacă plecarea este după ora 6 până la ora 13 și sosirea după 22 este de lei 320.

3. Dacă plecarea este după ora 13 este de lei 160.

4. Dacă plecarea este după ora 20, nu se dă nicio diurnă.

Deci plecarea este la 6—13—20.

Sosirea 8—15—22.

Indemnizația se primește pe stat și nu este impozabilă. Asemenea și diurna și transportul.

V. Ce încasări se pot face pentru bugetul Protoieriei?

În buget se poate prevedea:

1. 5% din bugetul parohiilor — la realizări.

2. Bonificație: cărți, broșuri, imprimare se prevede o sumă oarecare și se va comunica de către Sf. Arhiepiscopie dela caz la caz.

3. Contribuția la lumânări 50 lei kg.

4. Bonificație la calendar: se va comunica odată cu trimiterea calendarului.

5. Indemnizație deplasare dela Minister:

Acolo unde se primesc sume dela Minister — se va prevedea numai diferența din fonduri proprii, până la 1/2 din 50% din Salariu.

V. Nu se admit diurne preoților parohi pentru administrarea bunurilor parohiei.

— Conform adresei Nr. 29,319 a Ministerului de Culte, preoții parohi administratori de bunuri parohiale nu pot încasa nici un fel de sumă din fondurile bisericii respective — deoarece acestea intră în atribuțiunile lor.

— Cei ce au încasat sunt îndatorați a le restitui parohiei.

VI. Salarizarea Secretarilor.

— Potrivit rezoluției I. P. S. Patriarh, secretarii de protoierii au dreptul la o salarizare egală cu 1/2 din indemnizația ce se atribuie protoiereilor adică cc. 1.400 lei lunar.

Suma este impozabilă iar impozitul este progresiv, (Monitorul Oficial Nr. 10 din 13 Ianuarie 1949, dacă secretarul mai are alt salariu).

Dacă nu mai are — suma nu este impozabilă.

Și într'un caz și altul — se plătește din fondul protoieriei 10% C. G. M.

VII. Contul de virament al Sf. Arhiepiscopii și modalitatea de operare — lămuriri — Contul de virament Nr. 2952.

P. C. Protoierei să noteze contul în care vor depune sumele datorate și încasate în contul Sf. Arhiepiscopii — la agenția sau sucursala cea mai apropiată.

Odată cu depunerea sumelor — va trimite un raport direct la Sf. Arhiepiscopie cu specificarea pentru ce cont anume a depus banii. Va specifica și în foaia de depunere — care câteodată ni se comunică în extrasul de cont.

Pentru sumele protoieriei, acei ce au rezerve, le pot depune tot în contul nostru de mai sus, și le pot ridica la nevoie tot prin noi.

— Parohiile care au sume mai mari în vederea reparațiilor, le pot depune tot în contul de mai sus și ridica atunci când au nevoie, tot prin noi. P. C. Preoți să fie îndemnați la aceasta, spre a nu fi aflați în culpă la diverse controluri.

VIII. Norme pentru întocmirea actelor de cheltuieli.

Principiul este: nici o cheltuială fără act justificativ legal.

În general: sunt 2 feluri de impozite:

1. Cifra de afaceri care cade în sarcina celui ce angajează lucrarea și,

2. Impozitul profesional ce cade în sarcina executantului unei lucrări.

Statul pentru a-și asigura cota, obligă pe cel ce a angajat lucrarea ca să rețină profesionalul — profesionistul trebuie să facă dovada că și-a achitat îndatoririle sale.

— Nu există nici un act justificativ fără fiscalizare. Percepțiile au normele de fiscalizare și fiecare este îndatorat să fiscalizeze actele.

— În ceea ce privește angajarea lucrărilor, trebuie să se poată face dovada că s'a ales cel mai avantajos preț — aceasta prin 3 oferte cel puțin.

— Pentru procurări de materiale se preferă magazinele și depozitele de Stat și numai când nu se găsesc articolele, atunci se cumpără dela particulari — urmărindu-se ca prețul oficial să nu fie depășit.

— Pe dosul fiecărui act se semnează de primirea materialelor sau efectuarea muncii prestate.

— La lucrările mari sau furniturile mari se încheie proces

verbal de recepție cu comisiune ad-hoc, și gestionarul respectiv semnează de primire și face parte din comisiunea de recepție.

IX. Lumânări: — Nu se dau pe datorie parohiilor.

— Cum se eliberează chitanțele.

Cum se preiau mucerile.

1. Lumânări nu se dau pe datorie parohiilor, întrucât atunci când le procură din comerț nimeni nu le dă pe datorie.

2. Chitanțele la parohii se completează: valoarea lumânărilor și cifra de afaceri într'o chitanță.

3. Pentru contribuția benevolă chitanță aparte — unde se poate introduce și contribuția de lei 50 pentru protoierie.

Mucerile:

P. C. Protoierei cari n'au primit carnete vor primi azi dela Sf. Arhiepiscopie.

— Vor da bonuri pentru întreaga cantitate din care se scade 10% — Bonurile sunt în 3 exemplare. Odată cu primirea mucurilor se completează bonurile pentru întreaga cantitate. Un bon merge la parohie, unul la Arhiepiscopie și altul rămâne în cotor.

— Când predă mucerile întocmește borderou cu parohiile care au depus, atașează bonurile semnate și le dă Sf. Arhiepiscopii.

— Parohia vine când dispune de sume și depune 2.808 lei și primește pentru fiecare 5 kgr. de mucuri netto, 6 kgr. lumânări. Evidența se ține și la Protoierie și se comunică Sf. Arhiepiscopii.

X. Inventar: instrucțiuni.

— Asupra lucrărilor de inventariere am pregătit instrucțiuni tipărite și o circulară, care se vor ridica după ședință dela casierie.

— Trebuesc respectate dispozițiunile întocmai și ternenele fixate de noi.

XI. Norme pentru viitor: — asupra întocmirii gestiunilor parohiale, pe anul 1949.

— Bugetul pe 1950.

— Gestiunile parohiale trebuesc încheiate pe data de 31 Decembrie 1949, și nu se poate da nici un fel de amânare.

— Se vor încheia numai cu acte legale.

— Până la 20 Decembrie ccl mai târziu P. C. Protoierei ne vor trimite rapoarte și vor depune toate sumele încasate din

revistă, 10%, calendar și toate debitele, cunoscând că lucrând prin Banca de Stat, am fi amenințați să nu avem la vreme comunicările și să nu putem opera în scripte.

— Astfel 10% revista Glasul Bisericii: cărți, imprimate, broșuri, calendare etc.

— Nu se admit a fi plătite peste 20 Decembrie 1949.

— P. C. Protoierei vechi cât și cei noi ce au preluat debite vechi, sunt obligați a le lichida în întregime până la 20 Decembrie 1949, cunoscând că după această dată li se vor imputa sumele și vor fi urmăriți pe căile legale.

— Cota de 10% și 5% se calculează la realizările bugetare și din calcul se scade:

1. Salariile personalului.
2. Reparațiile mari de biserici, case parohiale... etc.
3. Sume cu destinație specială: subvenții dela Stat, comună, județ.
4. Costul lumânărilor, numai acelora luate dela Sf. Arhiepiscopie.
5. Excedentul anului anterior.

— Bugetele pe anul 1950 trebuiesc întocmite de către protoierii și parohii, până la 20 Decembrie 1949 și înainte, spre verificare Sf. Arhiepiscopii, prin protoierie, până la 1 Ianuarie 1950, cel mai târziu.

— Bugetele vor fi întocmite pe realități, verificate de protoierii și modificate conform situației materiale a parohiei, P. C. Protoierei fiind acei ce cunosc situația materială pe teren, spre a nu se mai cere tot felul de modificări și deschideri de credite.

După această operațiune, împreună cu bugetul protoieriei, vor fi trimise Sf. Arhiepiscopii, spre verificare.

La întocmirea bugetelor se vor observa dispozițiunile legale privitoare la salarii, indemnizații de deplasare, etc.

In buget vor fi prevăzuți cântăreții, conform dispozițiunilor anterioare.

XII. Instrucțaj dat de dl. Contabil Revizor dl. Horia Rudeanu.

Cu ocazia executării planului de lucru al controlului financiar intern al eparhiei, s'a constatat că unii preoți, nu au suficientă grijă în administrarea patrimoniului bisericii, iar pe de

altă parte, nu depun destulă râvnă în ținerea evidenței fondurilor bănești.

Se reamintește PP. CC. Protopopi următoarele:

1. Registrele pe care trebuie să le păstreze o parohie sunt: jurnalul de cassă; registrul de încasări; registrul de plăți, registrul de partizi, iar ca auxiliare: registrul de pangar, precum și un caet din care să se constate predarea lumânărilor pe categorii la vânzător.

2. Operațiunile acestor registre se vor ține la zi, adică:

a) O operațiune de venituri se introduce succesiv în jurnalul de cassă, registrul chitanțier și registrul de partizi.

b) O operațiune de plată se introduce succesiv în jurnalul de cassă, registrul de plăți și registrul de partizi.

3. Piesele justificative de venituri sau cheltueli se păstrează în mape sau dosare catalogate pe articole bugetare, care să corespundă cu înregistrările din registrul de partizi. Actele de cheltueli vor fi însoțite de bonul de plată respectiv.

4. Actele de cheltueli vor fi certificate de către epitrop. Din cuprinsul certificării trebuie să rezulte primirea și întrebuințarea materialului sau efectuarea unui serviciu. În cazul achiziționării obiectelor de inventar se va face și mențiunea de înregistrare în inventar.

5. La protopopiate, în afară de cele menționate la punctul 1—4, PP. CC. Protopopi vor avea următoarele registre:

a) Un registru pentru plata salariilor.

b) Un registru din care jumătate va fi folosit pentru evidența debitelor, care se va ține pe unități în subordine și jumătate pentru evidența materialului și colportajului care se distribuie parohiilor, evidența ținându-se pe categorii de materiale (lumânări, formulare buget, registre chitanțiere, cărți de rugăciuni, Evanghelia după Matei, etc.). Pentru materialele care se dau pe credit parohiilor, PP. CC. Protopopi vor primi chitanțe de mână, în care se va indica felul materialului, cantitatea, prețul unitar și valoarea totală. Aceste chitanțe care constituie piese justificative — provizorii — sunt valabile până la stingerea datoriei. Ele se vor păstra într'o singură mapă.

6. Față de cele cuprinse în acest înstructaj, PP. CC. Protopopi au o îndoită sarcină:

a) Să aplice aceste măsuri în cadrul lucrărilor de cancelarie a protopopiatelor.

b) Să transmită și să lămurească aceste norme, ori de câte ori vin în contact cu p. c. preoți.

c) Să controleze felul în care se aplică aceste norme la parohii, consemnând constatările în condica de inspecții a parohiilor.

După terminarea expunerilor făcute de către PP. CC. Consilieri și de către Șeful Contabilității și Revizorul Contabil, PP. CC. Protoierei au cerut unele lămuriri, cărora li s'au dat răspunsurile cuvenite, de către PP. CC. Consilieri și de către Șeful Contabil.

Chestiunile mai grele au fost lăsate pentru a fi prezentate direct I. F. C. Patriarh Justinian.

Ședința a doua a fost prezidată de către P. C. Arhimandrit Atanasie Gladcoveschi, Vicarul Sf. Arhiepiscopii.

P. C. Sa a dat cuvântul P. C. Pr. Consilier Administrativ Bisericesc Gh. Soare, care a adus lămuriri PP. CC. Protoierei, în următoarele chestiuni:

1. Revizuirea și complectarea tabelurilor de parohii și personal, pentru a avea situația la zi a protoierilor și parohiilor cu personalul respectiv.

2. Revizuirea și complectarea tabelurilor de parohii pentru clasificarea parohiilor care urmează a se face îndată de către Comisia instituită.

3. Situația parohiilor și posturilor vacante, arătându-se numărul de familii, suflete, etc., spre a se putea ști în orice moment, dacă o parohie se poate ocupa sau nu.

4. Inspecțiile la parohii arătându-se situația prezentă: contra inspecții, pentru verificarea îndrumărilor date.

5. Termenul pentru efectuarea anchetelor și cercetărilor și exprimarea opiniei protoiereului, în raportul respectiv.

6. Răspuns la circulara Nr. 11.218/949, prin care se cerea situația parohiilor.

7. Răspunsul la circulara Nr. 10.033/949 referitor la corespondența oficială.

8. Semnalarea preoților cari slujesc fără aprobarea canonică a Sf. Arhiepiscopii.

9. Constituirea Consistoriilor protopopești pe județe, cu clerici verificați și cu autoritate preoțească recunoscută.

10. Răspunsul la ordinul circular referitor la bisericile ctitoricești.

11. Răspunsul la ordinul circular referitor la preoții cari nu și-au făcut capele.

12. Indatorirea PP. CC. Protoierei de a supraveghia și îndruma viața bisericească și de a raporta cu urgență asupra tuturor datelor cerute de Sf. Arhiepiscopie.

Trecându-se la discuțiuni, P. C. Pr. Al. Vlaiculescu, cere să se tipărească registre de inspecție tip, care să cuprindă chestionarul necesar — Protoierei de plasă, deasemeni au nevoie de registre de personal. Să se tipărească registre tip, care să cuprindă toate datele ce se cer în mod obișnuit de Chiriarchie. Numai așa se va avea o evidență clară a întregului personal bisericesc.

În ce privește preoții pensionari, între 60—70 ani, acolo unde sunt mai mulți preoți, mai pot fi ei parohi, când alături sunt forțe tinere, împiedicate adesea să lucreze?

1. **Protoiereul I. Cristescu**, arată că unele consilii parohiale au fost descompletate, fie prin deces, fie prin refuzul de a participa al celor propuși în ele.

Persoanele cooptate în locul lor se trimit spre aprobare Sf. Arhiepiscopii.

2. În vederea începerii inspecțiilor pentru notarea preoților, ar fi bine să se introducă depe acum, cactele de catehizare, enunțate la cursurile de îndrumare a clerului.

Au mai luat deasemeni cuvântul: **Protoiereul Nicolae M. Nicolae**, în legătură cu publicarea regulamentului de promovarea clerului și predarea pangarelor către comitetele de pangar.

Protoiereul Fierbințeanu, cu privire la reținerile din salariu pentru cauză de boală și concediu.

Protoiereul D. Măinescu, în legătură cu dispensele de căsătorie religioasă în post.

Tuturor li s'au dat explicațiuni de către P. C. Preot Consilier Administrativ bisericesc Gh. Soare.

A luat apoi cuvântul P. C. Consilier Administrativ Cultural **Dumitru Cristescu**.

P. C. Sa a dat lămuriri P. C. Protoierei în următoarele chestiuni:

1. Aplicarea de îndată și cu toată atențiunea a Inaltei Decizii Patriarhale Nr. 98, pentru constituirea comitetelor parohiale provizorii.

2. Cursurile de îndrumare misionară. Toți P. C. Protoierei cari nu au făcut încă aceste cursuri, sunt obligați să rămână a le face în seria de acum, pentru a avea pregătirea necesară, în vederea începerii conferințelor preoțești.

3. Indemnuri pentru o intensă activitate pastorală, cu privire la combaterea sectelor, precum și lămurirea credincioșilor în ce privește adevărurile dreptei credințe.

4. Lămuriri cu privire la tipărirea calendarului și trimiterea de tablouri cu numărul ce s'ar putea distribui în fiecare protoierie.

5. Fiecare protoierie să aibă un corespondent special, care să ne informeze cu privire la activitatea mai deosebită a preoților pe teren cultural, social și misionar, precum și a diferitelor fapte mai de seamă ale credincioșilor.

După terminarea tuturor acestor expuneri P. C. Vicar Arhimandrit Atanasie Gladcovschi a luat cuvântul în încheiere, spunând următoarele:

P. C. Părinți Protopopi,

Această conferință s'a început la ora 10 dim. și a durat până la ora 8 seara, astfel că s'a depășit norma unei zile de muncă. Când P. C. Voastră ați primit și citit ordinul circular pentru convocare, v'ați gândit că veți primi îndrumări mai mult de ordin economic și gestionar.

I. P. S. Patriarh însă a căutat să dea îndrumări mai întâiu în probleme de ordin cultural și social-politic, care erau atât de trebuitoare, pentru o orientare a P. C. Voastre, astfel:

Vi s'au dat îndrumări într'un spirit de adevărat păstor și părinte cu privire la:

1. Tactul ce trebuie să-l folosiți în relațiile cu organele politice locale și modul de colaborare cu aceste organe în rezolvarea tuturor problemelor ce se ivesc în cadrul vieții parohiale, respective, între preoți și organele locale. P. C. Voastră trebuie să vă arătați adevărați îndrumători obiectivi și ocrotitori ai preoților, care au înțeles să vă aleagă ca reprezentanți ai lor.

2. In problema conferințelor protopești, I. P. S. Patriarh a arătat că ele vor fi școlile profesionale și misionare ale preoților, dintr'o plasă, indicând și materialul didactic ce va fi folosit aici.

In chestiunea catehizării vi s'au dat îndrumările și lămuririle pe larg, cum veți proceda și metoda ce veți folosi-o în catehizarea poporului. Poporul trebuie să cunoască cultul Bisericii creștine, care este baza credinței ortodoxe.

In problemele celelalte de ordin economic, alcătuirea bugetelor, gestiunea, inventarele, precum și chestiuni de ordin administrativ etc., vi s'au dat toate îndrumările, în mod amănunțit de către PP. CC. Consilieri, Șeful Contabilității și Revizorul Contabil al Arhiepiscopiei.

Dar aici fiind unele chestiuni care nu le-am putut rezolva, au cerut prezența I. P. S. Patriarh, care cu toată bunăvoința a dat îndrumările cu privire la terenurile bisericesti, salarizarea secretarilor protopești, acolo unde este absolut necesar, inspecțiile ce vor fi făcute de P. C. Voastră.

P. C. Părinți Protoierei, în urma acestor îndrumări, întorcându-vă la sediile protopești să începeți lucrul cel bun. Dați aceste îndrumări, fără întârziere, și celorlalți cucernici preoți, dar mai întâiu în îndeplinirea lor să le fiți pildă. Rezolvați orice problemă ce vă este de competență și nu raportați cancelariei lucruri mici, cari ne răpesc timpul.

In tot ce a spus I. P. S. Patriarh, ați putut observa că El vă este un adevărat părinte, care vă poate ocroti, dar să fiți dreپți și obiectivi în tot ce faceți. Fiți mândri că sunteți protopești, sub păstoria directă a I. P. S. Patriarh Justinian, pentru care zicem: Intru mulți ani.

Intreaga asistență intonează Imnul Patriarhal. In numele protoiereilor adunați în conferință, P. C. Protoiereu Traian Costea, aduce călduroase mulțumiri I. P. S. Patriarh Justinian pentru prețuirea ce li s'a arătat, hotărînd ca această conferință să se țină în sala sinodală din Palatul Patriarhal, unde au loc marile festivități bisericesti.

Fiind unul dintre cei mai vechi protoierei, spune P. C. Sa, «mărturisesc că această conferință a fost una dintre cele mai înălțătoare la care am asistat, prin înalta atmosferă în care

s'a desfășurat, precum și prin prețioasele îndrumări, date de către însuși I. P. S. Patriarh Justinian.

Plecăm de aici cu inimile înălțate și întăriți în activitatea ce avem de desfășurat».

Aducem apoi mulțumiri Cancelariei Sf. Arhiepiscopii, pentru promptitudinea cu care se rezolvă toate problemele eparhiale și își ia angajamentul, în numele tuturor protoiereilor să urmeze această pildă, răspunzând cu aceeași rapiditate la ordinele ce se dau.

Urează I. P. S. Patriarh Justinian păstorire îndelungată, pentru propășirea Bisericii Ortodoxe Române.

După intonarea Imnului Patriarhal, ședința se ridică la orele 20, toți cei prezenți retrăgându-se în ordine, spre a nu turbura liniștea Inaltului lor păstor duhovnicesc, care alături, în biroul patriarhal, lucrează până la ore târzii din noapte, la rezolvarea tuturor problemelor bisericesti.

Redeschideri și sfințiri de biserici.

În ziua de 6 Noembrie a. c. a avut loc redeschiderea bisericii din parohia Buștenari, județul Prahova, reparată în urma cutremurului din 1940.

Slujba sfințirii apei și Sfânta Liturghie a fost oficiată de P. C. Consilier Gheorghe I. Soare, delegatul I. P. S. Patriarh, înconjurat de un sobor de 12 preoți în frunte cu P. C. Protoieru Nicolae Georgescu dela Câmpina.

Au vorbit preotul paroh, făcând raportul asupra lucrărilor efectuate, apoi P. C. Consilier Gheorghe Soare, arătând grija I. P. S. Patriarh pentru restaurarea sfintelor lăcașuri și pentru bunul mers al treburilor bisericesti.

A doua zi după solemnitate, P. C. Consilier Gheorghe Soare, însoțit de P. C. Protoieru, a inspectat bisericile din orașul Câmpina și parohiile Brebu I și Brebu II din cuprinsul acestei Protoierii, unde preoții au fost găsiți la datorie.

I. P. S. Patriarh Justinian a dat înalta aprobare pentru sfințirea bisericii din parohia Gura Focii, județul Dâmbovița, pe data de 13 Noembrie 1949.

Acest sfânt lăcaș s'a zidit din temelie cu osteneala enoriașilor locali, cu sprijinul larg al celor din parohiile vecine și cu ajutorul binevoitor al instituțiilor de Stat.

Lucrarea s'a început în 1927, din inițiativa preotului Pavel Popescu, paroh, astăzi pensionar, încurajat de un grup de fruntași ai vieții religioase locale. E o clădire măreață.

Pentru târnosirea bisericii, I. P. S. Patriarh Justinian a delegat pe P. S. Episcop Partenie Ciopron, asistat de P. C. Consilier Administrativ al Sf. Arhiepiscopii Gh. Soare și diaconii Gh. Bejgu și Lavru Florea.

Sâmbătă 12 Noembrie a. c., la orele 17, a sosit în parohie P. S. Episcop cu suita sa și au fost primiți cu Sf. Evanghelie și crucea în pronaosul bisericii de către P. C. Protoiereu Nicolae Gh. Popescu dela Găești, P. C. Protoiereu Mihai St. Popescu dela Valea Mare, un sobor de preoți și diaconi din parohiile vecine și un număr considerabil de credincioși, adunați pentru slujba de seară.

P. S. Episcop Partenie, înconjurat de cler, în frunte cu P. C. Consilier Soare și cei doi Protoierei, a oficiat vecernia, litia și sfințirea artoselor, după care parohul a vorbit credincioșilor, atrăgându-le atenția asupra deosebitei slujbe ce se va oficia a doua zi.

La orele 9 dimineața, P. S. Partenie secondat de P. C. Consilier Gh. Soare și în jurul lor clerul cu cei doi Protoierei în frunte, au oficiat sfințirea bisericii după minunatul ritual ortodox. Rând pe rând, cei aproape două mii de credincioși veniți la slujbă, au trecut prin fața noului altar, luând binecuvântarea P. S. Partenie.

După sărutarea Prestolului, P. S. Partenie, având în dreapta pe P. C. Părinte Consilier Soare, înconjurați de preoți și diaconi cu Protoiereii lor în frunte, slujesc cu sfințenie Liturghia arhierască. Răspunsurile la Liturghie se dau de un frumos cor mixt liturgic din orașul Găești, alcătuit cu grije și condus cu măiestrie de C. Preot Profesor pensionar Vasile Rugină.

La sfârșit, P. C. Consilier Soare a citit gramata patriarhală, prin care C. Preot Florea Popescu, actualul paroh, a fost înălțat la rangul de «Sachelar» și îndată Prea Sfințitul a săvârșit hirotezia preotului, binecuvântându-l pentru munca depusă alături de vrednicul său tată, preotul pensionar Pavel Popescu.

Mulțimea de credincioși a ieșit pe platoul din fața bisericii unde a vorbit C. Preot Pavel Popescu, făcând darea de seamă asupra lucrărilor de construcție și mulțumind călduros credincioșilor care l-au ajutat pentru efectuarea acestui măreț lăcaș.

A mulțumit apoi Inalt Prea Sfințitului Patriarh, pentru grija ce o poartă, iar P. S. Episcop Partenie și însoțitorilor săi pentru osteneala luată și dragostea cu care au venit în mijlocul poporului dreptcredincios.

Luând cuvântul, P. S. Episcop Partenie a binecuvântat în numele I. P. S. Patriarh munca parohienilor, încununată astăzi de acest strălucit succes religios-moral. Apoi a adus bine meritate laude celor doi preoți slujitori și ostenitori în făurirea acestui măreț sfânt lăcaș și a îndemnat poporul să fie cu respect față de casa Domnului sfințită astăzi, să muncească cu râvnă pentru o viață mai fericită, să se supună din dragoste conducătorilor R. P. R., pe care Dumnezeu i-a așezat să conducă corabia țării noastre spre limanuri strălucite.

Vlădica Partenie a binecuvântat apoi pe cei de față, aducându-le laude pentru spiritul jertfelnic cu care conlucrează, pentru armonia desăvârșită pe care a constatat-o între autoritățile comunale și Biserică, tot poporul formând o singură voînță. spre progresul societății și fericirea cmului.

A urmat o agapă frățească, din darurile pregătite de enoriași, la inițiativa consiliului parohial și comitetului provizoriu al comunei Gura Fcii, care au dovedit cu prisosință că acolo unde este înțelegere se pot face lucruri vrednice de toată admirația.

La orele 17, P. S. Partenie împreună cu suita sa a părăsit parohia, conduși de cler și credincioși până departe afară din sat...

•

În ziua de 13 Noembrie 1949 a avut loc sfințirea și redeschiderea bisericii din parohia Nefliu, jud. Ilfov, în urma reparațiilor și mai ales a repictării bisericii, lucrări efectuate prin osârdia deosebită a preotului paroh Gheorghe Sachelărescu și la care Ministerul Cultelor a contribuit, prin grija D-lui Ministru Stanciu Stoian, cu suma de lei 100.000.

Slujba sfeștaniei, Sfânta Liturghie, parastasul ctitorilor, au

fost oficiate de un sobor de preoți din parohiile vecine, în frunte cu Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit Atanasie Gladcovschi Vicarul Sf. Arhiepiscopii, înconjurat de P. C. Consilier Simion Neaga și de P. C. Virgil Godeanu, inspector Eparhial, precum și de P. C. Protopop Aurel Ciocoiu al Plășii Domnești-Ilfov.

Predica a fost rostită de Preotul Ștefan Vlădescu.

După sfânta slujbă a urmat un polihroniu pentru Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, Inaltul Prezidiu și Guvernul R. P. R.

Preotul paroh Gh. Sachelărescu a făcut o scurtă dare de seamă asupra istoricului și lucrărilor de reparațiuni și pictarea bisericii. Au mai vorbit P. C. Consilier S. Neaga, P. C. Protopop A. Ciocoiu. A răspuns P. C. Vicar Atanasie Gladcovschi, care a vorbit despre concepția ortodoxă de Biserică, despre dragostea ce o datorează enoriașii față de Biserică, despre conlucrarea armonioasă dintre preoți și autoritățile locale, împărtășind binecuvântările I. P. S. Patriarh.

Pentru munca depusă de preotul paroh Gh. Sachelărescu timp de 20 de ani în această parohie, I. P. S. Patriarh i-a acordat rangul de «Sachelar», iar episcopilor și enoriașilor osârdui-tori le-a eliberat o diplomă de merit.

Reprezentanții Sf. Arhiepiscopii au inspectat, în drum spre București, parohiile Măgurele și Vârtejiu. La biserica din Vârtej pictura este pe terminate.

•

În ziua de 4 Decembrie 1949 a avut loc instalarea P. C. Monahii Agapia Brumă, stareță a mănăstirii Viforâta din județul Dâmbovița, în locul Monahei Cornelia Nițu, a cărei delegație a încetat pe ziua de 1 Decembrie 1949.

Instalarea s'a făcut de către P. C. Consilier Administrativ Gheorghe I. Soare, delegat al I. P. S. Patriarh și asistat de P. C. Prot. Gheorghe Tache al județului Dâmbovița.

Cu acest prilej s'a oficiat Sfânta Liturghie de un sobor de preoți în frunte cu P. C. Protoiereu A. Ciocoiu, după care P. C. Consilier Gh. Soare a dat citire Inaltei dispozițiuni Chiriarhale și a vorbit despre rolul duhovnicesc și social al sfintelor mănăstiri.

DECIZIUNEA Nr. 107

NOI
JUSTINIAN

DIN MILA LUI DUMNEZEU, ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR,
MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI ȘI PATRIARH AL
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE,

În conformitate cu dispozițiunile art. 138 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere hotărîrea Sinodului permanent luată în ședința dela 21 Iulie 1949,

DECIDEM:

Art. 1. — Incepând dela data de 1 Ianuarie 1950 vor funcționa conferințele protopopești pentru cler, în întreaga Biserică Ortodoxă Română.

Conferințele protopopești vor avea loc odată pe lună, la datele fixe prevăzute în prezenta Decizie.

În vederea desfășurării programelor acestor conferințe, toți preoții și diaconii sunt obligați să studieze toate articolele din revistele „Biserica Ortodoxă Română“, „Studii Teologice“ și „Ortodoxia“, precum și celelalte publicații trimise dela centrul Patriarhiei.

Art. 2. — La conferințe se vor debata toate temele stabilite în prezenta Decizie, cât și cele locale, comunicate Protopopiatelor de Eparhiile respective.

Art. 3. — Conferințele clerului se țin la sediul Protoieriei de plasă, la următoarele date:

Joi	19	Ianuarie	1950
„	23	Februarie	„
„	23	Martie	„
„	20	Aprilie	„
„	25	Mai	„
„	22	Iunie	„
„	27	Iulie	„
„	24	August	„
„	21	Septembrie	„
„	19	Octombrie	„
„	16	Noembrie	„
„	7	Decembrie	„

Art. 4. — Ordinea de zi a fiecărei întruniri se fixează astfel:

Dela orele 8—11, Utrenia și Sf. Liturghie, cu predică.

Dela orele 11—13, discuțiuni din domeniul Liturgiceii, privitor la felul cum s'au desfășurat sfintele slujbe; discuțiuni în legătură cu predica rostită (critica negativă și pozitivă) și asupra chestiunilor de duhovnicie.

Dela orele 13—14, masa.

Dela orele 14—15, raportul scris despre activitatea pastorală a fiecărui preot între conferințe, discutarea cazurilor pastorale mai deosebite; îndrumări în toate ramurile de activitate parohială și prezentarea spre viză Protopopului și organelor de inspecție a caetelor speciale, cu rezumatul lecturii și a caetelor cu schițele de plan ale predicilor și catehezelor ținute.

Dela orele 15—16, lămurirea problemelor de actualitate ce interesează Biserica și clerul.

Dela orele 16—17, aprofundarea cunoștințelor teologice și combaterea rătăcirilor de credință.

Dela orele 17—18, probleme speciale, fixate de Eparhie și rugăciunea de încheiere.

Art. 5. — Participarea la conferințe este obligatorie pentru toți preoții și diaconii din Protopo-

piat. Trei absențe consecutive nemotivate atrag după sine destituirea din funcție a preotului sau diaconului respectiv. Nu se pot motiva decât absențele care provin din forță majoră sau pentru cazuri de înmormântări în parohie. Motivările se fac de către Protopopii de plasă. Cererea de motivare ca și motivarea se fac în scris. Nu se admit nici întârzierile.

În zilele și la ora fixată, toți preoții din Protopopiat vor fi prezenți în biserica designată la sediul plășii, pregătiți sufletește și canoniceste pentru a putea sluji la Sf. Liturghie și a se împărtăși cu toții din acelaș potir. Vor sluji la altar, în sobor, numai jumătate din cei prezenți, — protia având-o preotul cel mai mare în grad ierarhic și la rang egal, cel mai vechiu în hirotonie sau hirotesie — iar cealaltă jumătate conduce strana și dă răspunsurile liturgice. Se împărtășesc însă toți.

Art. 6. — Conferințele vor fi prezidate de către Protopopul de plasă, dacă a urmat cursurile de îndrumare misionară de pe lângă un Institut Teologic de grad Universitar și a trecut examenul respectiv; dacă nu le are, președinția se dă preotului care a fost la cursuri și a luat examenul cu media cea mai mare. La medii egale, președinția se dă celui cu distincție bisericească mai mare și, în lipsă, celui mai vechiu în hirotonie.

Unul din preoții mai tineri va fi secretarul conferinței.

Președintele și secretarul dețin aceste sarcini și onoruri timp de un an.

Programa analitică și ordinea de zi se vor executa în întregime și la datele fixate. Nu se admite nicidecum abatere sau amânare.

Despre fiecare întrunire, în conferință, se întocmește proces-verbal concis, din care să se vadă că programul zilei s'a executat în întregime, cine a luat parte la discuții și concluzia la care s'a ajuns la fiecare punct în parte. Procesele-verbale se semnează de președinte și secretar și se păstrează în arhiva

protopopească, formând dosar aparte, împreună cu lucrările scrise (dări de seamă, predici, observațiuni, etc).

Se atrage atențiunea că vor fi controlate de către organele de inspecție ale Eparhiei.

Masa se ia împreună, cu merinde aduse de fiecare.

Art. 7. — A. Se fixează următoarele teme pentru predici model:

1) Pentru Joi 19 Ianuarie 1950: *„Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor“*.

2) Pentru Joi 23 Februarie 1950: *„Cuvânt duhovnicesc despre post“*.

3) Pentru Joi 23 Martie 1950: *„Dacă trebuie să ne spovedim și să ne împărtășim“*.

4) Pentru Joi 20 Aprilie 1950: *„Cuvânt de învățătură despre vremea Pentecostarului“*.

5) Pentru Joi 25 Mai 1950: *„Predică la coborîrea Sf. Duh“*.

6) Pentru Joi 22 Iunie 1950: *„Sfinții Apostoli Petru și Pavel“*.

7) Pentru Joi 27 Iulie 1950: *„Cuvânt în Postul Sf. Marii“*.

8) Pentru Joi 24 August 1950: *„Sfântul Ioan Botezătorul și Mântuitorul Iisus Hristos“*.

9) Pentru Joi 21 Septembrie 1950: *„Despre iubirea creștină și despre pace“* (Omilie Mare), (Luca 6, 31).

10) Pentru Joi 19 Octombrie 1950: *„Predică la Sfântul Dumitru“*.

11) Pentru Joi 16 Noembrie 1950: *„Cuvânt la Intrarea în Biserică“*.

12) Pentru Joi 7 Decembrie 1950: *„Nașterea lui Iisus, Domnul Păcii“* (Omilie Mică).

B. Pentru problemele de ordin duhovnicesc și predicatorial (punctul f. din art. 138 al Statutului de organizare B. O. R.), se fixează următoarele teme:

1) Pentru Joi 19 Ianuarie 1950: *„Funcțiunea catehetică a Liturghiei“* (vezi art. Pr. P. Vintilescu din

„Studii Teologice“ Nr. 1-2) și „Preotul de azi ca liturghisitor“ (vezi articolul E. Branîște din „Studii Teologice Nr. 1-2 și 3-4).

2) Pentru Joi 23 Februarie 1950: „Adevărata pietate, după Noul Testament“ (vezi art. Prof. N. Nicolaescu din „Studii Teologice“ Nr. 1-2).

3) Pentru Joi 23 Martie 1950: „Technica recitativului liturgic“, „Folklorul religios muzical“ (vezi art. N. Lungu din „Studii Teologice“ Nr. 3-4, 7-8).

4) Pentru Joi 20 Aprilie 1950: „Sfânta Scriptură, cartea de căpătâiu a preotului“ (vezi art. Pr. Vl. Prelipceanu din „Studii Teologice“ Nr. 5-6).

5) Pentru Joi 25 Mai 1950: „Participarea la Liturghie și metodele pentru realizarea ei“ (vezi art. E. Branîște din „Studii Teologice“ Nr. 7-8).

6) Pentru Joi 22 Iunie 1950: „Uniformitatea în ritual și în cântarea bisericească, în cultul Bisericii Ortodoxe Române“ (vezi art. Diacon E. Branîște din „Studii Teologice“ Nr. 9-10).

7) Pentru Joi 27 Iulie 1950: „Ce am găsit nou în cuvântările bisericești ale I. P. S. Mitropolit Nicolae al Crutitelor“.

8) Pentru Joi 24 August 1950: „Principii călăuzitoare în viața pastorală și puncte de program în cartea „Apostolat Social“, de I. P. S. Patriarh Justinian“.

9) Pentru Joi 21 Septembrie 1950: „Biserica nu trebuie să fie statică“ (vezi art. Dr. P. Groza, în „Cultele religioase în R. P. R.“) și „Sensul preoției la Sf. Părinți“ (vezi art. Pr. I. Coman din „Studii Teologice“ Nr. 9-10).

10) Pentru Joi 19 Octombrie 1950: „Cum se face cercetarea conștiinței în scaunul mărturisirii“ și „Atitudinea duhovnicului în scaunul mărturisirii“ (vezi art. Pr. P. Vintilescu din „Studii Teologice“ Nr. 9-10).

11) Pentru Joi 16 Noembrie 1950: „Spovedirea și împărtășirea copiilor“ și „Spovedirea și împărtășirea

bolnavilor“ (vezi art. Pr. P. Vintilescu din „Studii Teologice“ Nr. 9-10).

12) Pentru Joi 7 Decembrie 1950: „*Ce poate face preotul pentru înviorarea credinței în parohie?*“ (vezi art. Pr. P. Rezuș, E. Braniște, N. Lungu și O. Bucevski din „Studii Teologice“ Nr. 1-2-3, 4-5-6-7 și 8).

C) Se fixează următoarele teme de dezvoltat, în ceea ce privește lămurirea problemelor de actualitate ce interesează Biserica și clerul (punctul c. din art. 138 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române).

1) Pentru Joi 19 Ianuarie 1950: „*Biserica Ortodoxă cu specială privire asupra Bisericii Ortodoxe Ruse*” și „*Configurația actuală a creștinismului*” (vezi art. Diacon I. Pulpea din „Studii Teologice“ Nr. 1-2, 3-4).

2) Pentru Joi 23 Februarie 1950: „*Antiprogressismul Vaticanului*” și „*Problema catolică în R.P.R.*” (vezi articolele Pr. P. Rezuș și H. Cojocaru din „Ortodoxia“ Nr. 2-3; vezi și „*Manifestări anticreștine ale Vaticanului*“ de D. V. Sădeanu în „Ortodoxia“ Nr. 2-3).

3) Pentru Joi 23 Martie 1950: „*Rezoluții P. M. R., care au legătură cu activitatea preoților*“ (vezi art. N. Dan din „Studii Teologice“ Nr. 5-6).

4) Pentru Joi 20 Aprilie 1950: „*Rolul Social și misionar al Bisericii Ortodoxe Române*“ (vezi art. Pr. P. Rezuș din „Studii teologice“ Nr. 7-8).

5) Pentru Joi 25 Mai 1950: „*Problema națională și rezolvarea ei democratică în R. P. R.*“ (vezi art. Diacon Gh. Moiescu din „Studii Teologice“ Nr. 7-8).

6) Pentru Joi 22 Iunie 1950: „*Legământ și împlinire — un an dela înscăunarea I. P. S. Patriarh Justinian*” și „*Lucrările Adunării Naționale Bisericești din Iunie 1949*“ (vezi B. O. R. Nr. 5-6 și 7-10).

7) Pentru Joi 27 Iulie 1950: „*Conferința ortodoxă dela Moscova, referatele prezentate de delegația Bisericii Ortodoxe Române și rezoluțiile adoptate de*

conferință“ („Ortodoxia“ Nr. 1 și volumul „30 de zile în U.R.S.S.“ de Ovidiu Marina.

8) Pentru Joi 24 August 1950: „*Libertatea religioasă în R. P. R.*“ (vezi „Apostolul Social“ pag. 189-199, art. Al. Cerna Rădulescu în „Ortodoxia“ Nr. 2-3 și Cultele în R. P. R.).

9) Pentru Joi 21 Septembrie 1950: „*Biserica Ortodoxă și pacea lumii*“ (vezi apelurile pentru pace ale II. PP. SS. Patriarhi Alexei al Moscovei și Justinian al Bisericii Ortodoxe Române din „Ortodoxia“ Nr. 1; (vezi și art. O. Bucevschi din „Studii Teologice“ Nr. 3-4).

10) Pentru Joi 19 Octombrie 1950: „*Revenirea uniților la Ortodoxie*“ (vezi cuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian din „Ortodoxia“ Nr. 4; articolele semnate de P. S. Teofil Herineanu, Prof. Tudor Popescu, Dr. Leon Pădureanu, Pr. Petre Rezuș și D. V. Sădeanu din „Ortodoxia“ Nr. 4; (vezi și articolul I. P. S. Nicolae, Mitropolitul Ardealului în „Ortodoxia“ Nr. 2-3).

11) Pentru Joi 16 Noembrie 1950: „*Biserica Ortodoxă și Mișcarea Ecumenică*“, „*Mișcarea Ecumenică și Biserica Ortodoxă Rusă*“ (vezi art. din „Ortodoxia“ Nr. 2-3 și art. D-lui D. V. Sădeanu din „Ortodoxia“ Nr. 4).

12) Pentru Joi 7 Decembrie 1950: „*Ce se desprinde din cuvântările de deschidere a cursurilor misionare pentru clerul ortodox?*“ (vezi „B. O. R.“ Nr. 1-2, 5-6 și 11-12) și „*Hirotoniri și înscăunări de vlădici*“ (I. P. S. Firmilian, P. S. Iosif și P. S. Teofil), („B. O. R.“ Nr. 3-4 și 11-12).

D. Cu privity la aprofundarea cunoștințelor teologice și combaterea rătăcirilor dela credință, se fixează următoarele teme (punctul e și g din art. 138 din Statutul de organizare a B. O. R.):

1) Pentru Joi 19 Ianuarie 1950: „*Probleme sociale în Vechiul Testament* (vezi art. Pr. Vl. Prelicpeanu din „Studii Teologice“ Nr. 1-2).

2) Pentru Joi 23 Februarie 1950: „*Creștinismul*

și bunurile materiale“ (vezi art. Pr. I. Coman din „Studii Teologice“ Nr. 3-4).

3) Pentru Joi 23 Martie 1950: „*Problema muncii în creștinism*“ (vezi art. N. Mladin din „Studii Teologice“ Nr. 3-4).

4) Pentru Joi 20 Aprilie 1950: „*Rezistența Risericii Românești, față de prozelitismul catolic*“ (vezi art. Al. Ciurea din „Studii Teologice“ Nr. 3-4).

5) Pentru Joi 25 Mai 1950: „*Cheia interpretării istorice a Apocalipsei*“ (vezi art. Prof. N. Nicolaescu din „Studii Teologice“ Nr. 5-6).

6) Pentru Joi 22 Iunie 1950: „*Religie, superstiție, ocultism, spiritism, teosofie*“ (vezi art. Diacon Em. Vasilescu din „Studii Teologice“ Nr. 5-6; „*Legislația canonică a Bisericii Ortodoxe față de superstiții, magie, vrăjitorie și obscurantism*“ (vezi art. H. Cojocaru din „Studii Teologice“ Nr. 5-6 și „*Criteriile revelațiunii divine și combaterea falselor teofanii*“ (vezi art. Pr. P. Rezuș din „Studii Teologice“ Nr. 5-6).

7) Pentru Joi 27 Iulie 1950: „*Profeți și profeții false, după Vechiul Testament*“ (vezi art. Pr. Vl. Prelipceanu din „Studii Teologice“ Nr. 5-6).

8) Pentru Joi 24 August 1950: „*Creștinismul nu este învățătură secretă și magică*“ (vezi art. Prof. T. Popescu din „Studii Teologice“ Nr. 5-6) și „*Soroace desmințite*“ (vezi art. Pr. D. Stăniloae din „Studii Teologice“ Nr. 5-6).

9) Pentru Joi 21 Septembrie 1950: „*Misiunea moralizatoare a Bisericii*“ (vezi art. O. Bucevschi din „Studii Teologice“ Nr. 5-6) și „*Sfintele Taine*“ (vezi art. Prof. N. Chițescu din „Studii Teologice“ Nr. 7-8).

10) Pentru Joi 19 Octombrie 1950: „*Cler și popor în primele trei veacuri*“ (vezi art. Prof. T. Popescu din „Studii Teologice“ Nr. 9-10) și „*Creștinismul românesc a fost dela început ortodox*“ (vezi art. St. Lupșa din „Studii Teologice“ Nr. 9-10).

11) Pentru Joi 16 Noembrie 1950: „*Esența doctrinală a celor trei mari confesiuni crestine*“ (vezi

art. Prof. N. Chițescu din „Studii Teologice“ Nr. 9-10).

12) Pentru Joi 7 Decembrie 1950: „*Papalitatea și Ortodoxia*“, „*Cum s'au făcut „unirile,, cu Roma*“ și „*Erezia primatului papal*“ (vezi articolele Milan Șesan, T. Popescu și P. Deheleanu din „Ortodoxia“ Nr. 2-3) și „*Episcopatul roman al Sf. Apostol Petru, în lumina Noului Testament*“ și „*Vladimir Guettée și papalitatea*“ (vezi art. Grigore Marcu și H. Cojocaru din „Ortodoxia“ Nr. 4).

E. Cu privire la îndrumarea preoților în toate ramurile de activitate parohială, se fixează următoarele teme:

1) Pentru Joi 19 Ianuarie 1950: „*Statutul Bisericii Ortodoxe Române* (vezi „B. O. R.“ Nr. 1-2 și art. Liviu Stan din „Studii Teologice“ Nr. 7-8).

2) Pentru Joi 23 Februarie 1950: „*Legea Cultelor în R. P. R.*“ (vezi art. Liviu Stan din „Studii Teologice“ Nr. 9-10).

3) Pentru Joi 23 Martie 1950: „*Organizarea centrală și eparhială a Bisericii*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2) și „*Temeiurile canonice pentru prerogativele Patriarhului*“ (vezi art. Pr. Gh. Soare din „B.O.R.“ Nr. 11-12) și „*Organele deliberative și executive centrale*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

4) Pentru Joi 20 Aprilie 1950: „*Parohia și organele ei executive*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2) și „*Rolul episcopiei în noua organizare a Bisericii Ortodoxe Române*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

5) Pentru Joi 25 Maiu 1950: „*Comitetul parohial*“ (vezi „B. O. R.“ Nr. 1-2) și „*Protopopiatul și noua lui misiune*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

6) Pentru Joi 22 Iunie 1950: „*Reorganizarea mănăstirilor, a vieții și pregătirii monahale*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2 și 3-4).

7) Pentru Joi 27 Iulie 1950: „*Centrul eparhial în noua lui organizare*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

8) Pentru Joi 24 August 1950: „*Organizarea școalelor pentru pregătirea personalului bisericesc*“

(„B. O. R.“ Nr. 1-2) și „*Recrutarea și numirea clerului de parohie după noul Statut*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

9) Pentru Joi 21 Septembrie 1950: „*Drepturile și obligațiile preoților și cântăreților din parohie*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

10) Pentru Joi 19 Octombrie 1950: „*Rostul conferințelor clerului pe protopopiate*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

11) Pentru Joi 16 Noembrie 1950: „*Disciplina clerului*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2) și „*Distincțiuni bisericești*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

12) Pentru Joi 7 Decembrie 1950: „*Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2 și 7-10) și „*Edificiile bisericești și asigurarea lor*“ („B. O. R.“ Nr. 1-2).

Art. 8. — Metoda de lucru: Preoții studiază acasă înainte de întrunirea în conferință, articolele și cărțile indicate la fiecare subiect, făcând rezumate scurte în caete speciale, pe care, în cadrul programului conferinței — între orele 14 și 15 — le vor prezenta spre viză, Protopopului și organelor de inspecție care vor fi prezente, împreună cu caetul schițelor de predici rostite și ale catehezelor ținute în fața credincioșilor.

În cadrul conferinței se face numai prelucrarea orală a chestiunilor indicate.

Art. 9. — Prezenta Deciziune este obligatorie pentru toată Patriarhia Română.

Art. 10. — Înalt Prea Sfințitii și Prea Sfințitii Chiriarhi vor supraveghia, prin organele executive și de inspecție eparhiale, exacta aducere la îndeplinire a prezentei Deciziuni, comunicând din timp Protoiereilor de plasă probleme speciale locale, conform art. 4 al. ultim din prezenta Decizie.

Dată în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 1 Decembrie 1949.

† JUSTINIAN

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Ordin circular Nr. 14.223/949

CATRE PROTOIERILE DE PLASA

P. C. Protoierei, în conferințele administrative și pe cale de circulări au luat în cunoștință obligațiunea legală de a raporta Chiriarhiei absența dela serviciu și din parohie a personalului clerical cum și situația posturilor de preoți și ai parohiilor vacante.

Cu toate că P. C. Protoierei au în cunoștință această obligațiune, Sf. Arhiepiscopie nu posedă situația parohiilor vacante și situația parohiilor și a posturilor ai căror preoți titulari lipsesc din parohie.

Față de acestea, vă invităm ca până la data de 15 Decembrie a. c. să ne înaintați rapoarte despre parohiile și posturile în situațiunea de mai sus, arătând:

a) Numele parohiei, b) numărul de familii, c) dacă are biserică, d) data de când este parohia vacantă sau postul de preot neocupat, sau data de când lipsește titularul, e) cine suplinește parohia, f) opinia P. C. Voastre asupra măsurilor ce înțelegeți să se ia de Chiriarhie asupra ocupării.

Atragem atențiunea că toți P. C. Protoierei, cari până la data de 15 Dec. 1949 nu vor răspunde, vor fi suspendați din cele sfinte, cu reținerea salariului.

p. Patriarh, Vicar (ss) Arhimandrit Atanasie

Consilier Ad-tiv, (ss) Pr. Gh. Soare

Ordin Circular Nr. 13.551/49.

CATRE PROTOIERILE DE PLASA

Mai jos vi se redă în copie circulara Nr. 10652/1949 a Sf. Patriarhii, spre a se cerceta de către P. C. Voastră cazul preoților dela parohiile din tabloul alăturat, cari au refuzat rambursele Institutului Biblic, după care ne veți raporta urgent, de ce au refuzat, spre a se lua măsuri disciplinare.

p. Patriarh, Vicar (ss) Arhimandrit Atanasie

Secretar Eparhial (ss) Const. Vasilescu

Inalt Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste vă trimitem tabloul parohiilor din Eparhie care au refuzat primirea coletelor cu publicațiile noastre, trimise ramburs, cu rugămintea să binevoiți a dispune pentru fiecare caz cercetarea amănunțită și obiectivă prin Protopopii de plasă, spre a se constata motivele refuzului, câtă vreme de aici s'au scutit de abonare toate «parohiile» fără buget propriu și cele sărace de tot, dacă au avut avizul oficiului protopopesic sau al Consiliului eparhial.

Prevenim pe preoții parhiilor cari au refuzat coletele că dacă se va dovedi rea voință sau lipsă de interes din partea lor în legătură cu aceste publicații — la abonarea cărora sunt obligate toate parohiile, potrivit art. 199 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române și pentru care au fost preveniți să ia în bugetul parohial al anului în curs suma de lei 4.000 (patru mii), vor fi sancționați. Nu se admite scuza că epitropia a refuzat ridicarea coletului dela poștă, decât dacă aceasta, la timpul său, a încheiat proces verbal sau a răspuns prin act scris că refuză coletul; în acest caz, fără motiv plauzibil, se va sancționa epitropul cu demiterea din epitropie și consiliul parohial.

De aceea, cerem organelor anchetatoare să procedeze cu toată grija, pentru ca să nu ajungă pedepsit cineva nevinovat, sau să fie trecuți cu vederea cei vinovați, cunoscând că unde se va crede de cuviință, vom trimite la fața locului organele noastre de control, spre verificare.

Clerul parohial este avertizat că, la conferințele preoțești în perspectivă, pe Protopopiate, toți preoții vor fi chemați să facă dovada însușirii cunoștințelor împărtășite prin publicațiile noastre.

Rezultatul anchetei rugăm să ne fie adus la cunoștință cel mai târziu până la 1 Decembrie 1949.

Primiți, vă rugăm, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

(ss) † JUSTINIAN
Patriarh,

Director. (ss) **Modoran**

DISPOZIȚIUNI PENTRU FRANCAREA CORESPONDENȚEI.

Ordinul No. 14607/949.

CATRE PROTOIERIILE DE PLASĂ.

Mai jos vi se redă, în copie, adresa Nr. 36402/1949 a Onor. Minister al Cultelor, prin care se comunică dispozițiunile ce trebuiesc urmate, cu începere dela 1 Ianuarie 1950, de către Protolerii, parohii și mănăstiri, în ce privește plata taxei pentru expedierea corespondenței și vă invităm a transmite de urgență noule dispozițiuni unităților respective parohii și mănăstiri, spre conformare.

p. Patriarh,
Vicar, Arhimandrit *Atanasie*.

Secretar Eparhial,
Const. Vasilescu

Copie de pe adresa Ministerului Cultelor, Direcțiunea Contabilității Nr. 36040/949, înregistrat la Sf. Arhiepiscopie sub Nr. 14607/1949.

Ca urmare la adresa noastră circulară Nr. 23057/949, cu privire la corespondența oficială, care urmează a fi depusă în contul Nr 5 al Ministerului Cultelor, de către Instituțiile tutelare, avem onoare a vă face cunoscut că, întrucât toate instituțiile ce se conduc după principiul gospodăriilor chibzuite, își suportă cheltuelile din bugetul propriu, inclusiv plata taxelor de corespondență, cu începere dela data de 1 Ianuarie 1950, plata corespondenței expediată organelor superioare sau inferioare bisericesti, altor instituții sau persoanelor particulare, se va suporta din veniturile proprii ale instituțiilor respective, care vor prevedea în buget sumele necesare)

Totuși, corespondența instituțiilor bisericești, ce se va înainta Ministerului, va putea fi depusă ca și până în prezent, în creditare de taxe.

Conducătorii instituțiilor centrale, Mitropolii și Episcopii, vor aduce la cunoștința Protopoplatelor, parohiilor și mănăstirilor, dispozițiunile din prezentul ordin, pentru stricta lor aplicare, cunoscând că s'au dat dispozițiuni organelor P. T. T. în acest sens.

p. Ministru (ss) *Manu*.

Director,
(ss) *Mircea Ionescu*

FONDUL DE ASIGURARE AL BUNURILOR BISERICESTI.

Ordinul No. 13785/949,

CATRE PROTOIERILE DE PLASA.

Alăturat vi se trimite in copie adresa Patriarhiei Române, Fondul de asigurări al bunurilor bisericești Nr. 11.000/949, pe care o veți comunica de îndată tuturor parohiilor din acel Protopopiat, spre întocmai conformare.

p. Patriarh,
Vicar, Arhimandrit *Atanasie*.

Secretar Eparhial,
Const. Vasilescu

Copie depe adresa Patriarhiei Române, Fondul de Asigurări bisericești No. 11.000/949, înregistrat la Sf. Arhiepiscopie sub No. 13.785/949.

Avem onoare a vă aduce la cunoștință, că Fondul nostru de Asigurare și-a înscris la Banca de Stat contul nr. 4583, prin care urmează să se facă de azi înainte atât încasările cât și plățile, legate de funcționarea lui și de executarea contractelor de asigurare.

Banca de Stat are sucursale în fiecare capitală de județ și agenții în toate centrele industriale, comerciale și agricole din țară.

Așa fiind, vă rugăm să binevoiți a comunica de îndată prin Protocolul precum și prin revista dv. bisericească tuturor parohiilor din Eparhia dv. ca, de azi înainte, să achite rata lor de asigurare la sucursala sau agenția Băncii de Stat cea mai apropiată, depunând-o la contul nr. 4583 al Fondului de asigurare al bunurilor bisericești și raportând și data depunerii.

Consilier Referent Economic
(ss) Pr. *Al. Săvulescu*

Șeful Fondului
(ss) *T. Popescu*

ORDIN No. 14.517/949, CATRE PROTOIERILE DE PLASA.

Alăturat vi se trimite in copie adresa Patriarhiei Române, Fondul de asigurări al bunurilor bisericești, pentru a fi adusă la cunoștința tuturor C. preoți din cuprinsul aceluși Protopopiat.

p. Patriarh, Vicar Arhim. *Atanasie*

Secretar Eparhial, *Const. Vasilescu*

Copie de pe adresa Patriarhiei Române No. 11.382/949, înregistrat la Sf. Arhiepiscopie sub No. 14.517/949.

Avem onoare a vă informa, că Sovrom-Asigurare s'a adresat Fondului de credit și ajutor pentru clerul ortodox român, prin corespondența Nr. 576 din 14 Noembrie 1949, propunând asigurările pe viață pentru preoți și cântăreți, după o formulă colectivă.

Membrii clerului ortodox fac parte de drept din mutualitatea pentru caz de deces, înființată pe ziua de 1 Ianuarie 1949 și care ține de Fondul de credit și ajutor suszis, iar decesul, fie al lor, fie al soțiilor lor, determină plata imediată în favoarea lor, a văduvelor lor, sau a copiilor lor, a unui ajutor de moarte substanțial.

Totuși, nimic nu împiedică pe membrii clerului să facă și o asigurare pe viață la Sovrom-Asigurare, sens în care se pronunță și Prea Fericitul Patriarh prin rezoluția pusă asupra adresei de mai sus, în care spune următoarele: «Se va trata cu fiecare preot în parte și cel ce vor fi convinși de avantajile asigurării, au toată deslegarea de a se asigura».

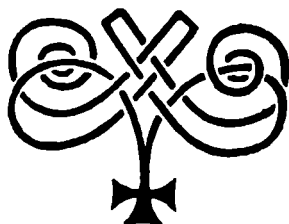
Așa fiind, vă rugăm să aduceți la cunoștința clericilor din Eparhia Dvs. propunerea făcută de Sovrom-Asigurare, împreună cu rezoluția Prea Fericitului Patriarh.

Consilier Referent Economic

(ss) Pr. A. Săvulescu

Șeful Fondului

(ss) T. Popescu

TIPOGRAFIA
INSTITUTUL BIBLIC
ȘI DE
MISIUNE ORTODOXA
1949.